

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Utazás egy program körül.

Budapest, június 27.

(v.) Azt mondják s el is hiszszük, hogy az új kormány *szabadelvi* programot fog adni. Sokan fellélegzenek erre s a lelki megkönnyebbülés sóhajával biztatgatják magukat: „no hála istennek, hiszen akkor elhárul az országról a reakció veszedelme.” Vajjon általános-e ez a megnyugvás? Ugy véljük, hogy nem. S talán nem az új kormány szabadelvi szándékainak őszintesége ellen fordulnak eme kételyek, hanem inkább abból fakadnak, hogy minátunk a szabadelvűpárt uralma óta mind e mai napig maguk a liberális politika vezetői a pillanatnyi helyzet igényeire, vagy a saját önkényes szeszélyükhöz képest mindig más-más értelmezést adtak a szabadelvűség fogalmának. Érdekes jelenség, hogy a szabadelvűpárton mindenki világosan tudja, hogy *mi a reakció*, de hogy a *szabadelvűség* mit kelljen érteni, arra nézve meglehetősen homályosak és nagyon kuszák a felfogások.

Még csak a minap is egy tiszta fejű, fegyelmzett gondolkodású és gazdag lelki államférfi a szabadelvűpárt állandó hagyományainak egységes voltát emlegette nagy nyomatékkal, és liberális hallgatói lelkesen tapsolták meg beszédjének ezt a csattanóját. Mi már akkor rámutattunk arra, hogy a szabadelvűpárt hagyományai sem állandóak, sem egységesek, hanem a váltakozó kormányok mindig új meg új tartalmat, alapszintet és irányt adtak a szabadelvű politikának s ennél fogva a liberális pártok minátunk igazában annyiféle a hagyománya, ahány kabinetje volt. Az új kormány programjának előre hirdett szabadelvűsége ismét aktuálisá teszi e kérdést, s mi úgy érezzük, hogy e kérdés tisztázása elől többé nem szabad kitérni. Meg kell valahára állapítani, hogy mi a szabadelvűség lényege s a magyar szabadelvű politikának mi a tartalma, fejlődési célja és irányzata. A közélet elemeinek korrekt elhelyezkedése, a pártalakulások őszintesége, a

közéletünket megmérgező félreértések és képmutatások megszüntetése nem képzelhető a magyar szabadelvű politika feladatainak illetően újabb és világosabb meghatározása nélkül. Pedig jó lélekkel merjük állítani, hogy a félreértések és a hipokrizisek kölöncével megterhelten a többség előbb vagy utóbb megint csak megakad utjában s — talán még vélságosabb viszonyok közt — ismét a siralmas tehetetlenség képét fogja nyújtani. E kérdés homályainak szétbontása, a hozzátapadó tévedések felderítése, a szabadelvű politika nemzeti hivatásának világos megszabása mindezeknél fogva egyike a legfontosabb és a leg-sürgősebb teendőknél. Igazság nincs őszinteség nélkül s erő nincs igazság nélkül. Aki tehát *erőssé* akarja tenni a nemzetet, annak első dolga, hogy *őszintévé* tegye közéletét.

A szabadelvűség — ezzel kell elsőbbed tisztába jönni — nem politikai doktrína, hanem *fejlődési irány*. Liberális politikát csinálni annyit tesz, mint sem nem hanyatlani, sem nem vesztegelni, hanem *előre menni*. S annak a jelenségnek, hogy minátunk a szabadelvűpárt híján van az állandó és egységes hagyománynak, abban rejlik a magyarázata, hogy a magyar liberálisizmus nem mindig egyforma elszántsággal, nem mindig egyenlő szívóssággal, nem mindig következetes céltudatossággal s nem mindig egyformán férfias erőfeszítéssel haladt előre. Néha többet szuszogott, mint ment. Néha meddő tapogatózásokra pazarolt temérdek időt, amíg a haladás útján egyetlen félénk lépést mert tenni. Néha meg éppen ráklábon ballagott s nagyon büszke volt a haladására és nem vette észre, hogy mozog ugyan, de hátrafelé. Innen van az, hogy a szabadelvűpárt sokszor a veszteglés politikáját csinálta s öntudatlanul is a konzervatív törekvések maruzmába tévedt. Olykor meg éppenséggel retrográd irányban indult utnak, mert azt hitte, hogy minden mozgás ipso facto haladás. S amikor igazán liberális volt a liberális politika, akkor sem végezt pragmatikus, a társadalmi és nemzeti feladatok

egész körére programszerűen kiterjedő munkát, hanem hol egyszerűen adminisztrált, hol ötletszerűen, a pillanat szükségleteihez képest, egyik vagy másik parcelláját vette mivelés alá a szabadelvű alkotásnak. Ebből aztán temérdek fogalomzavar eredt, előbb magában a szabadelvűpártnak, aztán a parlamentben s végül a közvéleményben. S a végén odajutottunk, hogy a szabadelvűség mint irány s a szabadelvű politika mint doktrína egy merőben negatív meghatározást nyert: *a közfelfogás szabadelvűnek mond mindent, ami nem ultramontán*. Sőt még ezen a mértéken is tulment a torzulás: ma már szabadelvűnek mondja magát mindenki, *aki tagadja ultramontán voltát*.

Abban a véleményben vagyunk, hogy a szabadelvű politika üzeme ezen az alapon nem vihető tovább. Ennek a sívár lelki szegénységnek s a belőle felburjánzó fogalomzavaroknak véget kell valahára vetni. Tisztába kell jönni azzal, hogy a szabadelvűség nem lehet olyan kormányzati tömlő, amelybe mindenki más-más tartalmat önthet. A szabadelvűség fogalma maga talán nem szorul újabb definícióra. Arról mindenki tudja, hogy a haladás és a szabadság eszméinek kultuszát s ez eszméknek a nemzeti intézményekben való megvalósítását foglalja magában. De amit tüzetesen meg kell állapítani, az a *magyar szabadelvű politikának* munkaprogramja az állami és társadalmi élet egész vonalán. Nemzeti szükségleteink lelkiismeretes kipuhatólása s a belőlük levezetett feladatoknak a szabadelvűség alapján tervszerű összeállítás s ez óriási munka-anyagának célország beosztása: ime a liberális politikának és a liberális pártnak sürgős feladata. Azon a sovány kenyéren, hogy ami nem ultramontán, az már ipso facto szabadelvű, tovább meg nem élhetünk. Hiszen vannak politikai kérdések, amelyek ezzel a mértékkel egyáltalában nem mérhetőek meg. Például a földbirtok-politika, a munkásvédelem, a parlament reform, a nemzetiségi politika

TÁRCA

Együtt leszünk...

Idővel fonnyad sok, sok szerelem!
A magamét virágzásban lelem
S úgy érzem én: egy örök élet
Sem volna hosszú, hogyha véled
Lehetnék mindig és te én velem!

Nem rémit az, ami megírva áll
Rejtett jövőnkben. Mert ha nincs halál,
Ha mindig új föltámadás van:
El nem fogyó szerelmi vágyban
Lelkünk csillagról csillagokra száll!

S ha elenyészünk végképp odalenn:
Melltedd nyugszik hamvadó fejem.
A néma éjben átkarollak,
Porló szívem szivedbe olvad...

Együtt leszünk, míg tart a végtelen!

Abbrányt Emít.

Az özvegy javára.

☞ A Budapesti Napló eredeti tárcája. ☞

Írta: Thury Zoltán.

A községnek az országút felőli végén szabad téren, gyönyörű pázsiton, amit éppen csak a falak körül moeskoltt be a mész meg habars meg a téglaport, szép házba kezdett bele valaki ezelőtt három esztendővel. Azon a nyáron nem jutott messzire. Eppen csak az első emeleti ablakokig huzta föl a falat. Ugyszólván: alkalmasszerűleg dolgoztatott. Ha volt egypár forintja, hát épített, ha pedig nem volt pénz, hát repedezett, omlott a fal s a tetejéről vigan sörpöte le a téglákat a szél. Egyébként — úgy mondták — spekulációra épült a ház. Eladásra, hitelbe vásárolt telken, ócska téglából s a városból kihordott olyan ablakokkal és ajtókkal, amiket félig-meddig már fölfalatozott a szu. A másik nyáron megint hozzájutott pár száz forinthez az a valaki, aki a házat építette. Akkorára azonban rájött arra, hogy mégis igen nagy arányokban fogott a munkához. A banknak nem imponált a széles alaprajz. Az alap tehát némileg módosított. Négy szoba maradt alul, három felül s fölkerült a félbehagyott falra az emelet is. Akkorára azonban már némi süllyedés volt észlelhető az alapozatban, amit rövidesen úgy magyaráztok meg egy pesti építész, hogy a talaj futó-homok. Kifutott a kövek alól. A ház azonban — amint mondtam — spekulációra épült, tehát még ráraktak néhány kocsai téglát s miután holmi

ácsmunka is következett, egy ócska gerendának a repedésébe zöld galyakat dugtak s a spekuláns átküldött a kocsmába öt liter borért, hogy majd holnap aztán, ha arra jár, hát beviszi az arát. Akkor éppen nem volt neki váltott pénze. A köművesek meg a két ácslegény megitták a bort, aztán egy kis szitkozódás halasztott, hogy: — ezzel akarja kiszurni a szemünket, ezzel? — A hetibért követelték s abban se nyugodtak meg, hogy a spekuláns azt mondta, hogy úgy legyen egészséges a gyermeke meg az egész családja, hogy hétfőn fizet. A bokréta-ünnep tudniillik szombaton ment végbe. A munka pedig szünetelt az idei tavaszig. Azalatt a ház, bár a tél folyamán semmi táplálékot se vett magához, éppen csak ivott, némi potrohát eresztett. Az történt tudniillik, hogy egy építész, akit kihívtak, hogy befejezze a művet, kidugta a botját félig az egyik sarkon s a segédjétől, aki a fal másik végén, a ház tulsó sarkán állott, azt kérdezte:

— Látja?
— Mit?
— A botom.
— Nem.

— Mer' azért — s azzal a kalapja karimája alól mosolygva intett bucsut a háznak s a nélkül, hogy a tulajdonos uralra beszédbe ereszkedett volna, sietve továbbállott. Kis egylovas kocsija a kapu előtt várta. A segédje is a házat lehetőleg messze elkerülve jött utána. Utközben valami zsinogot csavargatott egy darab fára s felült a gazdája mellé s míg a spekuláns bután bámult utának, az építész csettintett a lónak: — gyü kicsi, gyü... .

mindmennyi olyan területe a politikai cselekvésnek, amelyen az ultramontánizmus egyáltalában közömbös tényező, pedig valamennyiüket lehet vagy szabadelvű, vagy reakciós célzattal intézni. A magyar szabadelvűségnek azonban ma már csak ama negatív programja van meg. Ezekre a pozitív, nagyon konkrét és nagyon sürgős feladatokra lehet, hogy vannak eszméi, de azokat rendszerbe nem foglalta; lehet, hogy helyes felfogást táplál felőlük, de e nézeteit programmba nem foglalta.

És ebből az következik, hogy a szabadelvűpárt mindig a pillanat politikáját csinálja, csinálja néha többé-kevésbé szabadelvű szemlében is, ámde sohasem csinálja a szabadelvűség politikáját. Ez a máról holnapra való nyomorúságos eltengődés fosztja meg a szabadelvűséget tekintélyétől s a szabadelvűpártot népszerűségétől. Ez devalvált a szabadelvűpártot kormánypárttá, mely követi a hatalmat, többséggel, melynek ambíciója és munkareje az államfenntartásnak sokszor nehéz, még többször halálatlan és népszerűtlen hivatásában merül ki. És ez tette lehetővé azt is, hogy a pártkeretek kialakulásában nincsen semmi őszinteség s egyszóval párttáborban meg tudnak férni a szabadelvűségnek, a konzervatívizmusnak és a reakciónak emberei, akik nem azért kerültek együvé, mert van, ami őket egyesíti, hanem azért, mert nincs, ami őket egymástól elválasztaná.

Hoz-e az új kormány olyan programot, mely a magyar nemzeti politikának minden feladatát a szabadelvűség alapján felöleli? Mi a magunk részéről ezzel a szigorú mértékkel fogjuk e programot megmérni. S annyi támogatást fogunk a kormánynak nyújtani, amekkorá darabját valósítja meg a magyar szabadelvűség immár halaszthatatlan renaissance-ának.

BELFÖLD

Új pártalakulás Horvátországban. Zágrábról táviratozzák a *Neues Wiener Tagblatt*nak, hogy ott új párt van alakulóban, amely programjának főpontjaként az unionistikus alap szigorú fenntartását fogja vallani. E párthoz már eddig is a kormányt támogató többség kiváló tassai csatlakoztak, közöttük gróf *Bombelles*, *Halper*, *Mihalovics* stb. Az új pártalakulás, mely lényegesen gyöngyösi a többséget, első sorban az országgyűlés feloszlását s új, tiszta választások kiírását fogja követelni. Gróf *Khuen-Héderváry*nak állítólag tudomása volt erről a tervről s rokonszenvezett vele. Az új pártnak klerikális színezete lesz és a kormányt csak

Egyébként most már éppen csak valami kis aprólékos munka volt hátra. Lesimitani a falakat, hogy jöbessen a mázoló. Hát úgy történt, hogy egy ácslegény dolgozott fenn a tetőn a zsindelevélzettel s egy kőműves benn a házban. A kőműves nótás gyerek volt, az ács komoly és egy kicsit savanyu ember, aki mindenféle gyűlésekre járt s állandóan gondba borulva sok borért küldte az inast s madzagon huzta föl magához a tele üveget. Az üreset ugyancsak madzagon boccsátotta le. Bosszantotta azonban komor gondolataiban lennő az ének. S dörmögött meg kiabált: — repedj meg, te kulimász lovag! — meg efféléket. Egyszer meg azt kiáltotta le, amint később a feje körül nagy csomó vattával s ferdére görbült szájjal maga elbeszélte:

— Fordulj fel, te . . .
Tovább nem mondhatta, mert akkor már fordultak mind a ketten. A ház fejnél félrebillent a kalap. Az ács legurult róla a szomszéd kertbe a kalarábé közé s aztán nagy zuhanás következett és iszonyu por, amiből egy nem is emberi ordítás hallatszott ki, a kőművesé. Azután meg csend, ami lassan, lassan elevenedett meg. Emberek jöttek a szomszéd földekről s amikor egy kicsit elült a por, ott állott felében a ház. Az emelet lefordult róla s este lett, amire a sok téglia közül kikaparták a kőművest. — Párizs Mihály volt a neve. Huszonhétesztendőssé mindössze s felesége volt meg két gyermeke ezen a világon. A harmadik még csak jönni készült. Ahogy az asszony fehéren, tátott szájjal ott állott a törmelék előtt, szomorúan néztek rá az emberek. A két gyerek a szoknyáját cibálta, azonban észre se vette. Úgy állott ott, mint a cölöp. — Egy ember, valami rokona a megboldogultnak — félrázta s kiabált neki, hogy: hát sirjál legalább. Teresi . . . Amikor azon-

abban az esetben fogja támogatni, hogyha az hajlandó a Magyarországgal való kiegyezést szigorúan betartani.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt Kossuth Ferenc elnökleje alatt a kormány bemutatkozása előtti nap este 6 órákor értekezletet tart.

A Khuen-Héderváry-kormány.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 27.

Megtörtént az utolsó formalitás is, amely még a *Khuen-Héderváry-kormány* megalakulásához hiányzott. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly ma reggel kilenc órákor kihallgatásra jelentkezett a felségnél, bemutatta a kabinet listáját s a felség hozzájárult az előterjesztéshez és aláírta a miniszterek kinevezését. Az új kormány tagjai azok, akiket mai tudósításunkban felsoroltunk, kivéve a felség személye mellé rendelt minisztert, akinek a teendőit egyelőre, de csak igen kis ideig, maga a miniszterelnök látja el, minthogy gróf *Festetics* Taszilóval máig nem történt végleges megállapodás. A miniszterek névsora tehát a következő:

Elnökség és belügy: *Khuen-Héderváry* Károly.
Pénzügy: *Lukács* László.
Vallás- és közoktatásügy: *Wlassics* Gyula.
Kereskedelemügy: *Láng* Lajos.
Földmívelésügy: *Darányi* Ignác.
Igazságügy: *Plósz* Sándor.
Honvédelem: *Kolossváry* Dezső.
A felség személye körül: ideiglenesen gróf *Khuen-Héderváry*.
Horvát miniszter: *Tomascics* Miklós.

Az új kormány kinevezését a régi kabinet fölmentésével együtt holnap közli a hivatalos lap. A miniszterek holnap délelőtt jelentkeznek a királynál bemutatkozás és eskütétel végett. Délután valamennyien visszautaznak Budapestre. A szabadelvűpártban a hétfő estére ebből a célból egybehívott konferencián lesz a bemutatkozás, amely elé a párt összes tagjai nagy érdeklődéssel néznek. A képviselőháznak kedden fogja gróf *Khuen-Héderváry* magat és kabinetjét bemutatni s programját előterjeszteni.

(A kormányalakítás befejezése.)

Bécsből táviratozzák a félhivatalos *Budapesti Tudósító*nak:

Gróf *Khuen-Héderváry* ma reggel ideérkezett és már a bankgassei magyar minisztérium épületében szállott meg, ahol birtokba vette a magyar miniszterelnök rendelkezésére álló helyiségeket.

ban vér mutatkozott a téglán, amit leszedtek a rakás tetejéről, valami urféle félrehozta az asszonyt.

Abban az időben történt ez, amikor egymásutánban érkeztek meg Pestről az esti vonatok és sok urat hoztak. Itt lakó urakat meg nyaralókat is, akiket csipkés napernyők alatt szép asszonyok vártak s megröbentek azzal, hogy a cselédek ma megint szemtelenek voltak s a hus it s drágul, s aztán a karjaikba fogózkodva vitték befelé őket, mint a zsákmanyt. — Olyik szerelmes volt, olyik csak méltóságos és kövér és voltak epéskek, kellemetlen sárga nagyságák, akik mellett unalommal baktatott a férj . . . Az ut melletti esődületnél mindenik elmondta, hogy mi történt, s az emberek esóválták a fejüket: ejnye, ejnye . . . A promenádnál lassabban mentek, összetorlódtak a párok s a férfiak átszóltak egymáshoz: — hallottad, az a szegény ember . . . S a felesége várandós . . . — Csakugyan szomorúak voltak s ahol sok mindenféle nagyon olesó disznóvénny körül kétfelé válvá kiszéledett az uza, megállottak és fejét csóválva, hümmögve, rossz kedvvel beszéltek a dologról. Végre is azt mondta az egyik, hogy valamit kell csinálni. A szegényasszonynak kell valamit kis tőkét teremteni, amiből egy kis üzletet csinál vagy effélé . . . Talán kérészkedik, vagy mi, nem igen tudja az ember, hogy hogyan él az effajta nép . . . Pár száz forintot legalább, hogy legyen valami a kezében, amikor fölkel majd a körülünze a világban s nincs ura. — Mert most talán még fel se tudja fogni a csapást, ami érte. Az ember elbárgyul az első pillanatan, mintha fejbekölnötték volna. — Hát megbeszéljük — mondta egy hivatalnok. — Gyertek el vacsora után a Szoracskezh . . . Mindenesetre kell valami kis intézkedést összehoznunk, amely majd magára vállalja a továbbiakat . . .

Délelőtt kilenc órákor 6 felsége magánkihallgatáson fogadta gróf *Khuen-Héderváry*-t, a ki javaslatot tett *Kolossváry* Dezső vezér-örnagnak honvédelmi és *Tomascics* Miklós tanárnak horvát miniszterre, továbbá *Lukács* Lászlónak újra pénzügyi, *Darányi* Ignácnak földmívelésügyi, *Wlassics* Gyulának vallás- és közoktatásügyi, *Plósz* Sándornak igazságügyi és *Láng* Lajosnak kereskedelemügyi miniszterre való kinevezése iránt gróf *Khuen-Héderváry* maga egyuttal belügyminiszter lesz es 6 felsége személye körül minisztérium ideiglenes vezetésével fog megbízatni.

Kolossváry vezérörnaggyal, mivel tényleges katoná, nem lehet a képviselőház tagja, mint tábornok miniszterre való kinevezése előtt rendelkezési állományba kerül. Mint miniszter alkalmassint nem sokára képviselői megbízásban is fog részeseülni.

A kabinet tagjait vasárnap ünnepies kihallgatáson fogadja a király; akkor teszik le a hivatali esküt is.

Gróf *Khuen-Héderváry* a nap folyamán érintkezésbe lép gróf *Goluchowski* közös hadügyminiszterrel. Új horvát bánul gróf *Pejacsevich* Tivadar van kiszemelve, aki röviddel ezelőtt a képviselőháznak is tagja volt.

Gróf *Khuen-Héderváry* a képviselőház legközelebbi szünetét, amely hihetőleg az indemnité és az újonctörvényjavaslat elintézése után, a költségvetés tárgyalása előtt fog bekövetkezni, a báni ügyek átadására és *Zágrábtól* való bucsuzásra fogja felhasználni.

A régi kabinet fölmentésére és az új kormány kinevezésére vonatkozó királyi kéziratok valószínűleg már holnap megjelennek a hivatalos lapban. *Szell* Kálmán és báró *Fejérváry* Géza részére, amint hírlik, külön legfelsőbb kéziratok készülnek.

A *Budapesti Tudósító* esti kiadása egy bécsi távirat nyomán a következőket jelenti:

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly, az ujonnan kinevezett miniszterelnök, ma délelőtt egy órahosszat tartó magánkihallgatáson jelent meg a felségénél, az új kabinet kinevezésére vonatkozó előterjesztéseivel egyidejűleg beható és kimerítő jelentést téve a politikai s a parlamentári helyzetéről is.

A holnapi hivatalos lap a felmentésekre és a kinevezésekre vonatkozó legfelsőbb kéziratok közül még két királyi kéziratot fog közölni, amelyek egyike *Szell* Kálmánhoz, másika báró *Fejérváry* Gézához és gróf *Széchenyi* Gyulához van intézve s amelyekben az uralkodó a legbizalmasabb kifejezésekben mond távozó minisztereinek köszönetet.

A horvát bán kinevezése iránt a miniszterelnök csak a napokban fog javaslatot tehetni.

Kolossváry Dezső vezérörnaggyot, az új honvédelemügyi minisztert, ez alkalommal valóságos belső titkos tanácsossá is kinevezték és mint ilyen holnap, miniszteri esküje után, külön esküt tesz 6 felsége kezébe.

Holnap délelőtt fél 10 órákor a távozó minisztereket fogadja kihallgatáson a király, majd *Kolossváry* és *Tomascics* ujonnan kinevezett miniszterek teszik le a miniszteri s ezután *Kolossváry*

Az egyik asszony lenyelte a mérgét és az ura karjához simulva, felmosolygott a többi urra.

— Az én uram nem megy. — Aláírás valamit, amennyit akasz, én abba nem szólok bele, de nem hagysz otthon, Misukám, ugy-e? . . .

A Misukának nevezett ur fölháborodott.

— De édes fiam, valami akció csak kell. Az efféle nem megy csak úgy mirmix, dirnix. Azzal, hogy én megajánlok az özvegyen maradt nőnek tíz fo . . . tíz koronát, még nem vettem ki a részemet a munkából. Arra kell törekednünk, hogy belevonjuk a munkába az egész intelligenciát . . . Az nem lehet a cél, hogy pillanatnyilag segítsük föl . . . Azzal még éhenhalhat később, amikor eltűnik a szemünk elől. Az ilyen szegény asszonyt hánnya-veti a sors. Ti ezt nem értitek . . . Hát este összejövünk, aztán kieszelünk valamit.

A másik mondta:

— Igen.

A többi bölintott.

— Mindenesetre csak valami kerti tünepélyről lehet szó. Nyár van, a szobában megfulad az ember. Valami kis bazár jó volna.

— Erről még korai a beszéd . . .

— Persze, hát éppen csak pedzem, hogy én hogyan képzelem el a dolgot. Sátrak, meg az asszonyok árulnak pezsgőt, effélé, hűsítő italkat . . . — Az asszony huzta, de még visszaszólt . . . — Hát ebben a keretben gondolom . . .

— Majd megbeszéljük.

— Igen, Szoracseknél . . .

A vélemények azonban nagyon eltérők voltak. Néhányan pesti irókkal felolvasásokat akartak, aztán meg táncot. Mások egyszerűen csak gyűjtést, mert hogy az efféle asszony nem várhat, míg programokat csinálnak meg efféle . . .

Dezso honvédelmi miniszter a valóságos belső titkos tanácsosi esküt, végül pedig gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök vezetésével az egész új kabinet tiszteletét és felségénél.

Az eskütételnél gróf Khuen-Héderváry Károly szerepel mint miniszterelnök, gróf Széchenyi Gyula mint magyar királyi zászlósr, Lukács László mint az ő felsége személye körüli miniszter helyettese, az eskümintát pedig Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvassa.

Holnap délután a kabinet összes tagjai visszatérnek Budapestre.

Az új kabinetnek hétfőn este a szabadelvű pártkörben való bemutatkozása alkalmával gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök rövid beszédet mond, míg a miniszterelnöknek kedden az országgyűlésen teendő programmszerű nyilatkozata, szabatos rövidséggel, alkalmassal a politikai helyzetre és az új kabinet kiindulópontjára is ki fog terjeszkedni.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök mai kihallgatása után látogatást tett előbb gróf Goluchowski közös külügyminiszternél, majd dr. Koerber osztrák miniszterelnöknel.

(Az államtitkárok.)

Az államtitkári állásokra vonatkozó ma reggeli híradásunkat megerősíti a következő félhivatalos kommuniké:

Ami az államtitkárokat illeti, ama tárcák keretében, amelyek vezetésében személyváltás nem áll be, az államtitkárok tekintetében sem lesz változás. A mi a belügyi államtitkár illeti, Gulner Gyula államtitkár kéri az új miniszterelnök, hogy maradjon meg helyén. Nincs kizárva, hogy sikerülni fog a miniszterium e kipróbált erejét megtartani. Ugyanígy fölkerítte a miniszterelnök Gromon Dezso honvédelmi miniszteri államtitkár a maradásra, aki készen is nyilatkozott, hogy állásában, amelyben számos év óta érdeműs működést fejt ki, továbbra is megmarad.

(A szabadelvűpárt.)

A szabadelvűpártban az interregnum alatt képződött csoportok az új kormány megalakulása után előreláthatóan feloszlanak. A csoportok közül ma az ó-liberális végrehajtóbizottsága Hieronymi Károly lakásán ülést tartott, amelyen gróf Tisza István is jelen volt. A bizottság tagjai egyhangulag kimondták, hogy a designált miniszterekkel folytatott megbeszélések alapján, melyeknek rendjén gróf Khuen-Héderváry nyilatkozataiból kitűnt, hogy szabadelvű politikát fog folytatni, bizalommal viseltetnek gróf Khuen-Héderváry iránt és politikáját támogatni fogják.

Hír szerint hasonló határozatot hoztak tegnap a Nagy Ferenc elnöke alatt tömörült volt nemzetipártiak, és azt beszélik, hogy a disszidensek csoportja is ilyen értelemben fog állást foglalni.

A dolgoknak azt a fejlődését előkészíti már az új miniszterelnök által közvetlenül sugalmazott következő félhivatalos kommuniké:

Mint értesülünk, a szabadelvűpárt kebelében

ezel szemben sokan azt vitatták, hogy éppen az efféle népek mindig van valami kis félretett pénze. Az urnak nincs, hanem az ilyen iparos eldugdossa a garast. — Mer' nincs neki igénye — mondta valaki. — Hozzon csak, ócsém, még egy üteget. Bitang, aki nem issza. — Ugy látszott, hogy a kertü ünnepnek határozott többsége van, egy kis sánta fiatalember azonban azt mondta, hogy nem kell elsietni a dolgot. — Megápréciáljuk holnapig — azt mondta, aztán esetleg meg új ideák is felmerülhetnek.

Aminthogy merültek is. Másnap este valaki azt mondta, hogy paraszt-lóversenyt kellene csinálni. . . . Hát ezen lehet gondolkodni. — Mindenesetre többet érne azonban, ha csinálnánk paporámát meg panoptikumot meg efféle s bele-vonnák a népet is az akeióba. Valami kis circuszt is lehetne hozni. — Hát lehetne. Nem áll utjába semmi. No, ócsém, még egy üteget — s csakugyan szép üteg vonult fel. Sok bor s mel-léje savanyvizet.

— Ex! — kiáltotta a kis sánta s míg a csutkája táncot járt a nyakán, leöntötte a borát. A többi ur is mind az öblével lefelé borítva tette vissza az asztalra a poharat. — Most meg Iesu bácsi, egy Somorjay Ignác nevezetű öreg ur állott föl s azt mondta, hogy miután ilyen szépen megindult a dolog, az a fő, hogy permanenciában kell maradni. — Végre is mindenkinek akadhat valami mondanivalója és hát tudni kell

történet ideiglenes csoportosulások, amint az már eleve tervezett, fel fognak oszlani. Ezen külön csoportok tudvalevőleg csupán arra az időközre alakultak, amelyben a válság még nem nyert megoldást és ennek bekövetkeztével ezek a frakciók a kabinet megalakulása után elvesztették létjogosultságukat. E frakciók csak formális akadályai voltak a szabadelvűpárt szolidaritásának, amelyet pedig az utolsó napokban tulsúlyra jutott felfogás szerint minden oldalról élénken óhajtának. A szabadelvűpártnak hétfőn este tartandó értekezletén erre vonatkozó nyilatkozatok fognak elhangzani.

(Az új miniszterelnök nyilatkozatai.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, a Fremdenblatt közlése szerint, közvetlenül a mai audiencia után hosszabb beszélgetést folytatott egy politikai személyiséggel, aki előtt egyebek közt a következő nyilatkozatokat tette:

— Az új kormány feladataira nézve még nincsenek részletes megállapodásaink. Hiszen főfeladatunk a kabinet megalakítása volt. Holnap délután együtt utazunk vissza Budapestre és ez alkalommal a vasuti kocsiiban lesz ugyszólván az új kabinet első minisztertanácsa. Ez a minisztertanács nem fog meglepetéseket hozni, hiszen a kormány álláspontja sok részben önmagától adódik. A kormány elsősorban szabadelvű. A Széll-kormány szabadelvű volt, az én kormányom pedig igyekezni fog, amennyire csak lehet, az előbbi kormány nézeteit magáévá tenni, tehát szintén liberális. A Széll-kormány őt tagja lép be az új kabinetbe, ez a többség, ha tehát a Széll-kormány megérdemelte a támogatást, akkor az új kormány is megérdemli. Szigoruan véve kevés változás történt, a szabadelvűpártban sincs lényeges átalakulás, a párt ismét összeállt és egyesült. A szabadelvűpárt nem mutatkoznak repedések és a többség a régi marad.

A képviselőház munkaprogramjáról azt mondta Khuen-Héderváry, hogy Széll Kálmánnak az ex-lex-állapotra vonatkozó jelentését, amely olyan nagy vitát idézett elő, az új kormány visszavonja. Legelőször az indemnitás, azután pedig az ujoncjavaslat kerül tárgyalás alá és remélhető, hogy ez a két javaslat gyorsan keresztülmegy, 3-4 nap elég lesz mindegyik javaslat elintézésére. Ezután több kisebb javaslat kerül a Ház elé.

A kiegyezés elintézését az új miniszterelnök úgy képzei, hogy mialatt a magyar képviselőház a költségvetést tárgyalja, a kiegyezési bizottság folytatja tanácskozásait és ezalatt Ausztriában is eloszlatják azokat a nehézségeket, melyek a kiegyezésnek most utjában állnak, úgy, hogy a kiegyezés ilyen módon mind a két részen tető alá kerülhet. Az új kormány állás-

neki, hogy hol találja az illetékeseket és hát ez az idő a legalkalmasabb. Kilenc-féltízre már összejöhetünk s aztán, amíg éppen szükséges, együttmaradunk. Végre is az úgy szenvedne azal, ha elhamarkodnék — s kinézett a széles eresz alól valami asszonyfélére, aki egy oszlop mögül rámeresztette a szemét. — Mi, mi? Ki maga lelkem, mit akar?

Künn az udvaron, pirosabrosos asztal mellett néhány mesterember forma is ült. Egyiknek a székhöz fűrés és szekere volt támasztva, a másiknak pedig csupa mindenféle színű festékekkel kikeményített pánél volt a ruhája. Azonkívül volt ott még másféle mesterember is — és egyszerre mind odafigyeltek, amikor a hangosabb szó megütötte a fülüket.

— Mit akar, lelkem? — kérdezte újra az öreg ur.

Az asszony egy kicsit pihent, azután eleresztette az oszlopot s előbbre jött.

— Tekintetes ur! — mondta, de alig hallották. Ő is észrevette, hogy a hangja nem elég engedelmes, hát nagy igyekezettel próbált hangosabban beszélni. — Tekintetes ur, én nem vagyok koldus. En arra sobase gondoltam, hogy egyszer idejövök, hanem úgy segíten az isten, tekintetes ur, hogy tegnap dél óta a gyermekeim se látak egyéb ételt, mint kenyert, én se . . . En a Párizs Mihályról vagyok s azt hallottam, hogy a tekintetes urnak segíteni akarnak rajtam

pontja a kiegyezéssel szemben ugyanaz, ami a Széll-kormányé volt. Minden a régi ben marad, a magyar kormány viszonya az osztrák kormányhoz nem változik.

Magyarországnak Horvátországhoz való viszonyát illetőleg kijelentette Khuen-Héderváry, hogy az ő kinevezése magyar miniszterelnökké ezt a viszonyt semmiképpen sem érinti. Ott is a régi ben marad minden, csak a bán személye változik és legfeljebb még a legfőbb közigazgatási hivatalnokok körében lesz személyváltás. Hogy ki lesz az új bán, arról még nem határozott a korona és az összes eddigi forgalomba került nevek kombináción alapszanak.

A beszélgetést a bán e szavakkal fejezte be:

— Még egy pár szót akarok önnek a közvéleményről mondani. Egyáltalán nem csodálkozom és nem is csodálkozhatom azon, hogy a válság megoldását illetőleg a vélemények megoszlanak. Természetes megnyilatkozások ezek, de legközelebb ki fog tűnni, hogy a dolgok úgy fejlődtek, ahogy fejlődniök kellett, minden úgy történt, hogy másképp nem is történhetett.

(Bucus és eskütétel.)

A Magyar Távirádi Iroda jelenti: Hír szerint holnap délelőtt fogadja a király bucsukihallgatáson Széll miniszterelnököt, báró Fejérváry honvédelmi minisztert, gróf Széchenyi Gyula ő felsége személye körüli minisztert és Cseh horvát-szlavon-dalmát minisztert. Holnap délelőtt 10 órakor teszik le az esküt Kolossyváry, az ujonnan kinevezett honvédelmi miniszter és Tomasic horvát miniszter. Az eskütételnél gróf Széchenyi Gyula mint zászlósr és Lukács László pénzügyminiszter mint tanu fognak közreműködni. Kolossyváry honvédelmi miniszter ezután a titkos tanácsosi esküt fogja letenni. Délelőtt 11 órakor mutatkoznak be az új kabinet tagjai ő felségének ünnepes kihallgatáson.

(A miniszterek mandátuma.)

Báró Fejérváry Géza volt honvédelmi miniszter, aki tudvalevőleg lemondott mandátumáról is, a temesváriak, hír szerint, újra meg akarják választani képviselőnek. Megbizható forrásból azonban arról értesülünk, hogy báró Fejérvárynak megmáshatatlann szándéka, hogy vétképp visszavonul a politikai élettől s ennek következtében nem is fogadja el az új mandátomot. A temesváriak, hír szerint, a második lemondás után Fejérváry utódjául gróf Khuen-Héderváryt, az új miniszterelnököt léptetik föl. Kolossyváry Dezso honvédelmi miniszter alkalmassal a Hadasy János halálával megüresedett újverbácsi kerületben fog fellépni.

(A keddi ülés.)

Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke kedden reggel érkezik vissza Budapestre s a keddi ülésen, amikor a Héderváry-kabinet bemutatkozik és az új miniszterelnök elmondja

az özevességemben, hát azér' jöttem, hogyha tán lehetne . . .

— Abba' járunk lelkem, hát abba' járunk. Láthatja. Hanem olyan hirtelen az nem megy. Nem lehet azt fölújni, lelkem.

Az asszony kiaszott arca bólogatott.

— Nem, ugy-e?

— Nem hát. Az ember megokoskodikja a dolgot . . .

Künn az asztalnál pénz csörgött. Az egyik nyújtotta a markát s a többi beledólt valami kis ezüstöt. Az tudniillik, akinek a székhöz a fűrés volt hozzátámasztva, s amikor az asszony csüggedten kiment, utána szaladt. Hallzott, hogy nagyokat nyelve, szörnyű formátlannul beszél: — hát asszonyság, ennyi van most egyelőre, csak-hogy táplálhassa a magzatjait meg magát, édes asszonyság, mer' ne felejtkezzék el az állapotáról . . . Majd lesz még. Hamarosan. Ne féljen, tudjuk mi, hogy mivel tartozunk . . . S megfogta az asszony kezét és erősen szorította s nagy igyekezettel kereste a szemét, hogy odabeszéljen, egészen bele az asszonyba . . .

Benn pedig öblösen hömpölygött a szó.

— Hát fiuk, most már permanenciában maradunk. Hétfőn, kedden, szerdán, csütörtök, péntek, szombat, aztán majd meglátjuk. Ennyi beszédből majd csak kiül valami.

Törvényesen védett

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hashajtó jött forgalomba, mely úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél egy „állandóan rendszerezett” kellősen székletelőtti idős elő. A gyomor tisztítja és erősíti. Fővárosi orvosok nagy elismeréssel rendelik székrekedésgnél chronicus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalommentes és teljesen ártalmatlan. Elvezetés íze által kiszorította az összes külföldi hashajtókat. Nagyon ajánlják a gyermekeknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle állandó bevételétől. — Egy teljes doboz ára 80 fillér. Postán csak öt doboz meg 4 kor-ért bérmentve. Egyedül készíti ERÉNYI BÉLA gyógyszerész

Budapest, VII., Károly-körút 5. szám. — Kapható a gyógyszerárakban.
Fővárosi: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leo, Váci-körút 17., Török József, Király-utca és Andrássy-út, Karschmarok A. Népszínházal szemben, Fodor J., Marokkói-utca és Király-utca, Gara és Roth, József-körút 74., Molnár és Moser, Koronaherceg-utca, Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-út 78. Nyugati főutak: Fodor Márton, Király-utca 41. és Váci-körút 10., Fodor J. „Sze drögler” Kepelei-ut.

programját, 6 maga fog elnökölni. Az elnöki irodában ma állították össze azoknak az irományoknak a jegyzékét, amelyek a válság ideje alatt érkeztek a képviselőházhoz. Az irományok között körülbelül nyolcvan különböző kérelem van, amelyek közül kettő a *katonai javaslatok ellen* irányul, kettő pedig az *obstrukció ellen* nyilatkozik és *bizalmat nyújt* a Szell-kormány iránt. A keddi ülés iránt különben óriás az érdeklődés a közönség körében. Már ma egyetlen karzati ülöhely sem volt kapható.

A főrendiház június 30-án, kedden déli tizenkét óraker tart ülést az új kormány bemutatkozása céljából.

(Bánffy Dezső zászlóbontása.)

Több budapesti lap és a bécsi *N. Fr. Presse* is arról ad hírt, hogy a mostani válság követkeéseképpen báró Bánffy Dezső holnapra politikai nyilatkozatot tesz közzé, amelylyel egy új pártalakulás zászlaját bontja ki. Már hónapokkal ezelőtt jelentették, hogy báró Bánffy foglalkozik ezzel a gondolattal, de akkor helyesnek tartották megőrizni. Báró Bánffy időközben szabad idejét irodalmi, politikai munkálkodásra használta és körülbelül husz cikkben nyilvánította véleményét az állami élet minden térszögére alapított egységes magyar állameszméről. Állítólag a Bánffy-féle program két sarkpontja a következő: *Az egységes magyar nemzeti államnak a nyilvános és képviselő minden ágában való kiépítése és megerősítése; gazdasági tekintetben egy mezőgazdasági és financiai politika meghonosítása, mely lehetővé tenné, hogy Magyarország kellő előkészületek után bizonyos határidőben minden rázkódtatás nélkül az önálló vámterületre léphessen.* Báró Bánffy Dezső hír szerint azt reményli, hogy ehhez a programhoz a szabadalvópártból sokan fognak csatlakozni és a legközelebbi választások után egy *kormányképes ellenék* fog körülötte tömörülni.

(Ellenzéki pártalakulás.)

Beszélnék egy ellenzéki pártalakulásról is, amelynek, hír szerint, *Eötvös Károly, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos és Beöthy Ákos* állanak az élén s amelyhez a *Szederkényi-frakción* kívül a Kossuth-pártnak a paktummal elégedetlen tagjai is csatlakoznának. Ezek közül *Olay Lajos* ma tényleg kilépett a pártból s hír szerint követni fogják *Hentaller Lajos, Mezösy Béla, Rátkey László, Luby Géza, Luby Béla, Sebess Dénes* és még többen. Az ellenzéki körökben az a felfogás, hogy ez az új csoport tényleg akar lenni a Kossuth-Polónyi-féle paktum ellen, de egyelőre nem fog obstruálni, hanem csak készenlétben áll.

Olay Lajos országgyűlési képviselő ma a következő levelet intézte *Kossuth Ferenchez*, a függetlenségi és 48-as párt elnökéhez:

Tisztelt barátom! Hazafias meggyőződésem s kijelentésem nékem az, hogy nemzeti vívmányok nélkül a legerélyesebb parlamentari küzdelmeket abba ne hagyjam. A párt hazafisága és bölcsősége későbbre halasztotta a küzdelem folytatását. Ebben megnyugodni nem tudok, a pártkörnek békétlenkedni tagja lenni pedig nem akarok, ezért a pártkörből kilépek. Maradok híved és egyuttal maradok a függetlenségi 48-as pártunk rendületlen híve

Olay Lajos.

(Egy kis közjogi skrupulus)

Az ellenzék körében most egy kis közjogi skrupulus támadt a tarackütegekhez szükséges 5900 ujoncra fölvetett költségek miatt. Ennek az 5900 ujoncra a költségeit tudvalevőleg a delegáció már megszavazta. Az 1867. XII. törvény-cikk szerint pedig tudvalevőleg a közönségi költségeket a delegáció állapítja meg, s ezek a költségek a magyar állam költségvetésébe egy összegben veendőek fel és összegükre nézve többé nem módosíthatók. Azzal a kérdéssel foglalkoznak most már, hogy miután a tarackütegekhez szükséges ujoncokra vonatkozó követelést elejtették, hogyan lesz lehetséges az így fölöslegessé vált költségeket a budgetből eliminálni? A költségvetési törvényben ez lehetetlen a delegáció újabb határozata nélkül. A delegációt hirtelen egybebhívi már azért is bajos, mert a régi delegáció mandátuma Ausztriában

lejár, az új delegáció is meg van választva, s ezenfelül ott a delegáció határozata szentesített törvény, amelybe az országgyűlésnek nincs többé beleszólása. Arra gondolnak tehát, hogy esetleg az appropriációban gondoskodnak a kérdés megoldásáról olyanformán, hogy a felhatalmazást a kormányának a tarackütegekre szükséges költségek levonásával adják meg. Arra azonban nincs precedens, hogy a pénzügyi törvény és az appropriáció között az összegre nézve eltérés lett volna és különben is kétséges, hogy az appropriáció megváltoztathat-e egy költségvetési tételt, amely magában a költségvetésben meg nem változtatható?

Ezzel a skrupulussal foglalkoznak most az ellenzék körében, de hogy komoly bonyodalom lehessen belőle, az nem valószínű.

(A demokraták és az új miniszterelnök.)

A fővárosi demokrata körök a központi demokrata körben értekezletet tartottak, hogy kifejtésük a párt állásfoglalását az új politikai helyzettel szemben. Az értekezleten *Vázsonyi Vilmos* képviselő elnököt, kinek ajánlatára minden kör tisztikarából alakították meg a jegyzői kart. Az első felszólaló *Vázsonyi Vilmos* volt.

A legnagyobb aggodalom — úgy mond — kész-tette arra, hogy a mai értekezletet összehívja. Megtörtént, amit a legnagyobb képtelenségnek, lehetlenségnek tartott rövid idő előtti mindenki. Megtörtént, hogy az a nagy szabadalvópárt, mely 1894-ben visszautasította a horvát bánt, mert politikai karaktert, szabadalvúságot megbizhatatlannak tartotta; megtörtént, hogy az a szabadalvópárt, melynek régi hagyományaiból már nem maradt meg egyéb, csak a hatalomra való sóvárgás és a köcsönös irigység, hogy az a szabadalvópárt beleegyezett abba, hogy Magyarország miniszterelnöke az legyen, akit senki nem óhajtott, akit előbb visszautasított, s akit ideküldöttek, mint a bécsi udvari párt megbízottját. Nem merete visszautasítani azt, akinek kétes a magyar nemzethez való hűsége és nemzeti érzése. Mert hisz ő volt, aki megróttá a Horvát országban élő magyar államvasuti tisztviselőket, mert magyar érvelniük. Bevette kabinetjébe *Tomassics Miklóst*, aki csak nemrég azt az inzulust vágta a nemzet szemébe, hogy magyar vezényszórá, önálló magyar hadseregről csak akkor beszéljen a magyar nemzet, ha 20 millió magyarja lesz. Ugyanazok ő követelje hogy a magyar államvasuti tisztviselők horvátul beszéljenek. Ez az első nemzetiségi kabinet az országban. Az egységes magyar állam tagadott meg azon férfi által, akit a bán bevett a kabinetjébe.

Szabadalvú-e gróf *Khuen-Héderváy*? Szabadalvú-e egyházipolitikai értelemben? Ha tesszettek neki az egyházipolitikai törvények, miért nem hozta azokat be Horvátországba, ahol minderre kézzel járta van? Van egy más szabadalvúság, mely a polgári szabadságot, a közigazgatás és a választások tisztaságát, jogot, az agitáció szabadságát jelenti. Várhatjuk-e attól ezeket, aki ezer embert vagy a horvát börtönökben; várhatjuk-e attól a szabadalvúságot, aki 20 esztendőig hozzászórt ahhoz, hogy skadályt törvényben, jogban ne ismerjen. Nagyon vétezt tehát a többség úgy a nemzeti eszme, mint a szabadság ellen, midőn az előbb elűzött, de most diadalmasan visszatért horvát bán lábai elé veette magát. De az ő megterveledésüket értjük. Ugy tettek a szabadalvópárt vezetői, mint az egykor egymásra irigkedő oligarchiák, akik, hogy egyik se lehessen közülük király, inkább idegenből választottak fejedelmet. Ők is inkább megegyeztek a horvát bánal, csak-hogy egyikük se lehessen miniszterelnök. Értjük őket — de nem értjük a függetlenségi pártot. Nem mondom én egy percig sem, hogy feladták a nemzeti követeléseket. Ez lehetetlen, hiszen ennek ellentmondunk s így lehetetlen volna jövőjük. Nem gyanúsítom őket eiviek felelősségével csak azzal, hogy beleestek a magyar közélet legnagyobb beteségébe, a politikai bölcsesség hájzolásába. A természetes üszön az egyszerű ész azt parancsolta volna hogy ne eresszék a horvát bánt az uralomra. Parancsolta volna főleg nekik, akik legjobban érezhetik, hogy a horvát bánok nem magyarságot és szabadságot hoznak az országra. A szabadalvópárt szivszorongva várta, hogy a függetlenségi párt hiúsítsa meg a horvát bán betérését. Azt hánym tehát szemükre, hogy midőn rájuk állott, hogy miniszterelnök legyen-e a bán, akinek multja az ország szabadsalvúsága kétes, nemzeti érzése lakó akkor elősegítették berohanását. Ha ránk borul az ország és a korrupció sötétsége, eivész a polgári szabadság. Ők viseljék a felelősséget!

Az értekezlet a beszédnek megfelelő értelmű hálfározati javaslatot fogadott el, melynek megszerkesztésére egy bizottságot küldött ki s egyben elhatározta, hogy aggodalmainak kifejezésére négygyűlést fog tartani.

(Bécsi hang a Kossuth-pártról.)

A Kossuth-párt körében meglehetősen megdöbbenést keltett a *Neue Freie Presse* mai cikke, amely élesen itéli meg a pártnak az új kormány-

nyal szemben való magatartását. A cikk egyebek közt ezeket mondja:

Fontos Magyarország új urainak (tudniillik a függetlenségi pártnak) az a kijelentése, hogy a politikai küzdelmet csak tisztességes eszközökkel folytatni. E manifesztum alapján tehát gróf *Khuenek* teljesen szabadkeze van a kiegyezés parlamenti letárgyalatását illetőleg és nem kell attól tartania, hogy ez alkalommal az obstrukció föltámad. A függetlenségi párt nem fog utjába állani és csak az a kérdés, hogy miként fog alakulni a többi párthoz való viszonya. Mert ott nagyon sok zsűrlődés van felhalmozva s a hangulat igen nyomott. Khuen annyi várakozás csalódását okozta, annyi gyanút keltett maga irányában és annyi vetélytársat tolt félre utjából, hogy helyzete rendkívül nehéz lesz. Csak a függetlenségi párt megy előre, míg leplezett barátságával.

Ime, a manifesztum, amidőn kikél a közös hadsereg ellen, kiméli a miniszterelnököt, sőt erkölcsileg támogatja, megígérve, hogy a kiegyezés ellen a párt ugyan küzdeni fog, de nem fogja annak megkötését erőszakkal megakadályozni. Egy kiegyezés, amely *Kossuth segítségével jön létre!* Ebben az országban semmi sem lehetetlen; aki átélte és átérte az utolsó napok eseményeit, az nem melőzheti el ezt a gondolatot.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	56—12
Kiadóhivatal	54—39

KÜLFÖLD

A német választások. Míg egyfelől a szociáldemokrácia nevezetes sikereit nagybórrá annak közzéteheti, hogy a polgári pártok "nem értettek vele szemben egyet, másfelől konstatalható, hogy sok konzervatív csak a szabadalvúek támogatása folytán juthatott mandátumhoz. A mérvadó politikai körök ítéletét a pótválasztások nem módosították. Már a főválasztás után is lát-ható volt, hogy a szélső agrár irányzat háttérbe szorult, a szociáldemokrácia pedig megnövekedett, ez utóbbiaknak a birodalomgyűlésen való befolyását azonban körülbelül ellensúlyozza a pártviszonyok alakulása. Első pillanatban azt hitték Németországban, hogy a kormány ezután erőlyesebb eszközökkel fog harcolni a szociáldemokrácia ellen, mérvadó körök azonban azt mondják, hogy ily veszélyes eljárásra a kormány nem kapható. Mivel a szociáldemokrata párt a centrum után legerősebb, valószínű, hogy egyik alelnöki tisztséget a maga számára meg fogja kapni. Az agrárius *Deutsche Zeitung* szerint a szociáldemokratáknak Szászországban kivívott győzelmei megmagyarázhatók a szász udvar botrányai, a civilista fölemeléséből s az adóprés fokozott csavarásából. Mindmennyi oly körülmény, mely rendkívül kedvezett a szociáldemokrata agitációnak.

Dortmundban a leghevesebben dül a választási harc a pótválasztáson. A közönség többször összeütközött a rendőrséggel, mely végre is fegyverrel volt kénytelen használni. A tömeg viszont revolverlövészekkel felelt, melyek több embert megsebesítettek. A véres választásnak az lett az eredménye, hogy szocialisták választottak meg.

A Zanardelli-kabinet. Az olasz kamara tegnapi ülésén befejezték a vitát a rekonstruált *Zanardelli-kabinet* programjáról. Zanardelli nagy beszéddel védelmezte programját és eddigi politikáját. Védelmezte az eddig létesített reformokat s a kereskedelmi szerződésekről szólva kijelentette, hogy ezek közt csak az Ausztria-Magyarországgal kötendő szerződés sürgős. Az ülés viharos volt, a kormány ellen heves támadásokat intéztek, de a vita a kormány győzelmével végződött, amennyiben a ház 257 szóval 171 ellen oly napirendet fogadott el, amelyhez a kormány hozzájárult.

Balfour és Chamberlain. London legelőkelőbb politikai klubjában, a *Constitutional Clubban* *Balfour* miniszterelnök a klub nevében átiratot nyújtott át *Chamberlainnak* egy beszéd kíséretében, amelyben kifejti, hogy az a mód, amelyben Chamberlain vezeti a gyarmatügyi minisztériumot, egyedül áll az angol történelemben. Balfour a vámkérdésre is utal, azt mondván, hogy Anglia nem tűrhet külső beavatkozást pénz-

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmulthatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

ügyeibe. Chamberlain válaszában kifejtette, hogy ő és Balfour nevéseknek tartják azt az állítást, hogy közük személyes versengés volna. Azonban egy nagy véleménybeli vita előestéje ki akarja jelenteni, hogy Balfour vezetősége lényeges jelentőséggel van az unionista párt egyesülésére és elérendő eredményére. A gyarmatok szorosabb kapcsolatát legjobban kereskedelmi politikai egyesüléssel, valamint kedvezményes tarifákkal érhető el. Megtorló politikával kell élni, hogy megsemmisítsék amaz ellenséges tarifák sáncát, amelyek Anglia legnagyobb iparát fenyegetik. Szűrnység volna azt hinni, hogy ő a szegényekre nagyobb terheket akar róni.

A cár nem megy Rómába. Nyugalmasabb viszonyok közt sokkal nagyobb feltűnést keltene az római távirat, mely azt jelenti, hogy a cárnak római látogatása elmarad, míg így az olvasó átsiklik rajta. Ennek a látogatásnak az ügye sokáig húzódtott. Februárról elhalasztották márciusra, majd áprilisra, most végre teljesen elmarad. Oka pedig az olasz kamara szocialista és republikánus csoportjainak ellenséges viselkedése. Az olasz kormány tudja, hogy nem lesz képes az ellenséges tüntetésnek elejét venni, s mivel ötven vagy hatvan szocialista és republikánus képviselő letartóztatásával csak még jobban kiélesítene a dolgot, értesítette a pétervári udvart a dolgok állásáról és rábízta, vajjon ilyen körülmények között ragaszkodik-e látogatásához.

A cár pedig aligha fog ragaszkodni hozzá, mert a világ felének ura nem fogja tűrni, hogy őt, az olasz király vendégét az olasz király alattvalóinak egy része ellenséges tüntetéssel fogadja, esetleg megdöbölje a bevonulása alkalmával. Ez sokkal jobban zavarná a látogatás harmóniáját, semhogy a hatalmas autokratá rászánna magát. Inkább otthon marad.

A cár római látogatásának kérdése okozta Giolitti belügyminiszter lemondását is. — A minisztertanács ugyanis elhatározta, hogy *Morgari* képviselőnek a cár látogatására vonatkozó interpellációjára nem válaszol. A külügyminiszter ennek ellenére *Bacelli* államtitkár által mégis válaszolt és így a kamarában vita indult meg a szocialisták demonstrációja felett. Ezek után Giolitti kijelentette, hogy nem képes a cár elleni tüntetést megakadályozni.

A francia kulturharc. A francia kamarában a női kongregációk engedélyezési folyamodványai fölött nagy vita folyt, 16 szavazattöbbséggel elhatározták, hogy a javaslat részletes tárgyalását mellőzik. A szavazásról ma a következő részleteket táviratozzák: A kormánypartii Union Republicaine 30 tagja *Leygues* volt közoktatásügyi miniszter felszólításához képest a kormány ellen szavazott. Hat kormánypartii nem adott le szavazatot. Azonkívül 14 kormánypartii szabadságon van. Az ellenzéki sajtó a szavazásban annak a tanujelét látja, hogy a szikla meg-ingott és nemskára szét fog esni. Az olyan minisztérium, mely politikájában oly fontos kérdésben csak 16 szavazatos többséget tudott elérni és szavazatai közt hat miniszteri szavazatot is volt, nem tarthatja magát sokáig. A radikális lapok is megengedik, hogy a kormány csak alig győzött és meg is bukott volna, ha a miniszterelnök nem jelentette volna ki, hogy minden engedély iránt való kérelem, melyet az egyes kongregációk kórházai ügyében nyújtanak be, jóindulatú elbá-násban fog részesülni. Parlamenti körökben nagyon lehetőknek tartják, hogy a szenátus a szekularizált kolostorokra vonatkozó törvényjavaslatot, mely ellen *Waldeck-Rousseau* erősen küzdött, legalább a képviselőkamara szövegezésében el fogja fogadni. Ezzel a kérdéssel azonban a jelen állészakban alig fog foglalkozni a szenátus. Különben az a hír, hogy a miniszterelnök kijelentette, hogy ha többsége lesz a kamarában, a szenátus kedvezőtlen leszavazása esetén sem fog visszalépni.

Paris, június 27.

A szenátus tárgyalás alá veszi a kamara által már elhatározott törvényjavaslatot a községek kötelezettségéről a szükséges számú iskolák létesítése tárgyában. Több szóval szemben, akik a javaslatot éies bírálat alá veszik, kijelenti *Berard* előadó, hogy a javaslat nem jelent önkényt hanem csak utasítja a községeket a törvény teljesítésére.

Segelino szemére veti a kormányának, hogy tulajdonban számban zárta be a kongregációk iskoláit és a jobboldal tetszénnyilvánításai közben hozzáteszi, hogy az 1901. évi törvényt rosszul alkalmazták vagy rosszul csinálták. *Combes* miniszterelnök kijelenti, hogy az idézett törvény a szóban forgó javaslattal vételetlenül áll okozati összefüggésben. A kormány egyetlen oly kongregációs iskolát nem zárt be, amelynek növendékeit nem lehetne az állami isko-

lákban elhelyezni. A miniszterelnök emlékeztet azután azokra a véleménynyilvánításokra, amelyek az egyes iskolák bezárását kísérték, valamint a bíróságok által ebben a kérdésben hozott ítéletekre és szavai így végzi: A kormány tudatában van annak, hogy az egész ország áll mögötte amely az 1901. évi törvény alkalmazását követeli. (Élénk tetszés.) *Waldeck-Rousseau* kijelenti, hogy az 1901. évtől oly eredményeket követeltek, amelyeket nem mutathatott fel, küönösen ami az oktatás kérdésének megoldását illeti. Szóló a kiadások, amelyek az iskolák létesítéséből származnak, 110 millióra és azokat a kiadásokat, amelyek az iskolák fenntartásával járnak, 12 millió frankra teszi. Lehetetlennek látszik, hogy e kiadások fedezésére szolgáló segédforrásokat megtalálják. Az 1865. törvény értelmében a polgári társadalom által megnyitott iskolák nem esnek az 1901. évi törvény bírálat alá. Törvényt kell alkotni, hogy a kongregációk részéről két autorizációt visszavastuk, de e kérények elutasítás az egyik kamara részéről nem elégséges és ellenkezik az 1901. törvény határozományaival. Az 1900. évi törvény alkalmazásánál előfordult szabálytalanságok igazlatat kellett. Bizonyos harcias kongregációk arra törekedtek, hogy ezt a helyzetet megteremték de most rajtuk a sor, hogy számításukat megsemmisítsük. Nem kell azt a hibát elkövetni, hogy megtorlóakkal éljünk, és hogy a törvényszerűségtől eltérjünk, ami által az 1901. évi törvényt lehetetlennek tesszük és a haladó modern szellemet megakasztjuk. Szavait *Waldeck-Rousseau* így fejezi be: *Üldözzék és keressék szét a líkőbarátokat és az üzérkedő barátokat. Az ország önkölk lesz, feltéve, ha intézkedéseiket szabályszerűen megszavazott törvényekkel indokolják.* (Tetszés számos padon.) A szenátus 183 szavazattal 95 ellenében elhatározza, hogy a részletes vitát megkezdji. (Élénk tetszés a baloldalon.) Néhány szakasz elfogadása után a tárgyalás folytatását kedre halasztják.

Amerikai-német barátkozás.

Budapest, június 27.

Az amerikai flotta végre Kielben van, ahova már régen akart menni, de állítólag néhány hajó (s éppen azok, melyek az amerikaiak hívalkodni szerettek volna) nem volt kifogástalan állapotban s tartottak a német tengerésztszék erős kritikájától. A flotta a multkor előbb egy nagy kerülőt tett le Portugáliába, most azonban már Kielben horgonyoz, hol a két nagy ország tengerészete ugyan-csak barátkozik egymással, s szorosabbra fűzi azt a kapcsolatot, mely a két hatalom közt utóbbi időben kissé lazulni kezdett.

A kieli látogatás alkalmából a német császár táviratot intézett Roosevelt elnökhöz. E táviratra, melyet mai reggeli lapunkban már közöltünk, az élők így válaszolt: Köszönöm felségednek az Egyesült-Államok hajórajának kegyes üdvözlését és a felséged táviratában foglalt elismerő szavakat. Már Cotton tengernagy közölte, hogy felséged milyen szívesen fogadta őt és hajóraját. Felséged az Egyesült-Államok iránt tanúsított barátság és jóindulatának e jelei mely benyomást tettek rám és a felséged táviratában kifejezett érzéseket legszívesebben viszonzom.

Tegnap diszlokoma volt, melyen a német császár is résztvett fényes kísérettel. A lakomán *Fowler* amerikai nagykövét angol nyelven felköszöntötte a német császárt. Beszédében azt hangoztatta, hogy az amerikai flotta kieli látogatása csak megerősíti a német-amerikai barátságot, mely áldás az egész civilizált világra. Németország és az Egyesült-Államok fáradozása a civilizáció, a kereskedelem és a világéke terjesztésében változatlanul ugyanazon cél felé van irányítva. A császár válaszában azt kívánta, hogy a német és az amerikai nemzet minél jobban megismerje egymást. Szerinte nincs se Németországban, se Amerikában komolyan gondolkodó polgár, aki azt hinné, hogy a két nemzet harmóniáját valami megzavarhatná, a közös érdekek révén annyira egymásra van utalva ez a két nemzet. Versengés a kereskedelem és ipar terén mindig lesz, de az ez erő, mely egymás felé viszi az amerikai és a német nemzetet, sokkal erősebb, semhogy a két nemzet között antagonizmus keletkezhetnék.

Az amerikai nagykövét beszédére Vilmos császár ugyancsak angolul a következőket felelte:

A midőn excellenciának szívből fakadt felköszöntőjére válaszolok, szívélyesen üdvözlöm a német nemzet nevében az amerikai hajórajt, Cotton tengernagyot és az ő tisztjeit. Bannik mi az Egyesült-Államok polgárai barátságos érzelmeinek tolmácsolóit látjuk, a mely érzelmeiket erről biztosítom excellenciát, egész Németország viszonzozza. Boldog vagyok, hogy ama reményeim, hogy országaink között azon személyes érintkezés által, a melybe ősemnek *Henrik* hercegnek, excellenciád honfitársaival jutnia adott, az egymáshoz való viszonyok javulni fognak, nagymértékben megvalósultak és hogy

Németország és Amerika között a barátság költsékei megszárdultak. Hogy a német köztársasági építézet műemlékeinek másolatai, amelyeket a Harward-egyetemnek ajándékoztam, oly barátságos fogadásra találtak, különös örömmre szolgál. Remélem, hogy régi művészet-történetünk ezen másolatai sok amerikai ifjút fognak arra ösztönözni, hogy Németországba jöjjen, hogy itt tanulmányozza a minták erejét és azt a nemzetet, amely ezeket a műtárgyakat megteremtette. Őszinte óhajom az, hogy nemzetek egymást jobban megismerjék. Nincs Németországban és Amerikában tudomásom szerint olyan komolyan gondolkodó polgár, aki azt hinné, hogy a közöttünk fennálló harmóniát és közös érdekeink további fennmaradását megzavarhatnának olyan tények, amelyek egymáshoz való viszonyunkat tartósan befolyásolhatnák. Szorosan egymásra vagyunk utalva közös érdekeink révén. Versengés a kereskedelem és ipar terén mindenkor lesz, de az ez erő, amely egymás felé visz bennünket, sokkal erősebb, hogysem megengedné, hogy közöttünk antagonizmus keletkezne. Szilárd meggyőződésöm, hogy az a sok százezer ember, akik az Egyesült-Államokban élnek és ott boldogulnak, és akik megőrizték szívükben régi hazájuk iránt a meleg szeretetet, egyengetni fogják egymáshoz való viszonyunk zavartalan fejlődésének útját, ami országainkra nézve oly nagy jelentőségű. Most kötelességem excellenciát kérni, fejezze ki ő excellenciájának, az Egyesült-Államok elnökének köszönetemet ezért a barátságos találkozásért, amelyet előzékenységének köszönhetünk. Mi mindnyájan csodáljuk az ő jellemzilárságát, vakakarátát, odaadását országá iránt és fíradhatatlan tetterjét, és mi szívesen megragadjuk az Oceánra át szíves barátsággal felénk nyújtott kezét, mert érezzük, hogy a vér nem válik vízzé. Uraim, az Egyesült-Államok elnökének egészségére üritem poharamat. Isten áldja meg őt és az Egyesült-Államokat!

Ma délután 1 órakor *Vilmos* császár, *Henrik* herceg, gróf *Bülow* birodalmi kancellár és *Towler* amerikai nagykövét kíséretében a *Kearsarge* fedélzetére ment és ott reggelizett. A *Kearsarge* föl-vonta a császár lobogóját.

A szerb események.

Budapest, június 27.

A szerbiai átalakulás processzusa végképp lezajlott, a fejedelmek elismerték *I. Pétert* Szerbia királyának s ezzel Szerbia háttérbe szorult egyéb nagy kül-és belföldi események mellett. Eleget beszéltek róla az elmúlt két hétben s nem lesz baj, ha ezental nem sok életjelet ad magáról, mert ez jele lesz a visszatért nyugalomnak és a csöndes munkálkodásnak. Az új király az európai fejedelmekkel nyomban notifikálta trónralépését. Királyunk a következő távirattal válaszolt:

Amidőn tudomásul veszem felségednek közléséről azon aktus végrehajtásáról, amellyel a szuverenitás birtokba helyeztetél Szerbia királyának címével, örömmre szolgál felséged és a szerb nép szerencséje iránt táplált kívánataimat megújítanom. *Ferenc József*.

A *bolgár* fejedelem szintén rokonszenvesen üdvözölte, ellenben *Károly* román király az új kormányt nem ismeri el. Románia és Szerbia között a belgrádi királygyilkosság óta kezd elmérgesedni a viszony. A szerbeket nagyon bántotta, hogy *Károly* király lemondott a királygyilkos ezred tulajdonosi címéről s az ezred tisztikara a király elhatározásának tudomásul vétele után szemtelen hangu táviratot küldött Bukarestbe. E miatt rendelte el *Károly* király az ezred román rendjellel kitüntetett tisztjeinek a kitüntetések jyzékéből való törlesztését. A király kétheti udvari gyászot rendelt el a szerb királyi párrát, az új kormányt pedig nem ismeri el. *Károly* királynak Szerbiával szemben követett magatartása egész Romániában föltétlen megelégedést keltett.

Egy ellenőrizhetetlen belgrádi forrás szerint a meggyilkolt király papirjai között egy sajátkezűleg írott és *Draga* királyné által megjegyzésekkel ellátott tervezetet találtak, mely egy szerb-osztrák-magyar kereskedelmi szerződésre vonatkozik. E tervezet még nagyobb előnyökben részesíti az osztrák-magyar monarchiát, mint az annak idején *Milán* király által kidolgozott tervezet. *Draga* királyné mindenáron el akarta érni, hogy az idegen udvarok fogadják, és úgy látszik, hogy ily módon is közelebb akart jutni céljához. A

tervezet függeléké szerint Szerbia arra kötelezte volna magát, hogy Ausztria-Magyarország beleegyezése nélkül idegen államokkal nem köt katonai konvenciót.

Belgrád, június 27.

A király a hadügyminiszert rendkancellárrá nevezte ki. Hír szerint a francia követ ma este visszatér.

Belgrád, június 27.

Holnap, mint minden évben, a rigómezei csata napjának emlékére a székesegyházban ünnepi rekviem lesz, melyen a király is résztvesz.

Berlin, június 27.

A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* közlése szerint a Péter király trónralépeése alkalmából közte és a német császár között váltott táviratok szövegét. Péter király távirata így szól:

A német császár ő felségének Kielben. Van szerencsém felségének bejelenteni, hogy miután a szerb nép törvényes képviselete egyhangulag szerb királyvá választott meg, hazám iránti kötelességemnek tartom, hogy ennek a meghívásnak eleget tegyek. Miután ma a népképviselőt előtt letettem az esküt az alkotmányra, a királyi hatalmat és a szerb királyi címét felvettem. Felsőleg magasabb jóakarata és Szerbia iránti barátságába bízva, remélem, hogy felséged kormányralépésem bejelentését szívesen fogja fogadni.

Vilmos császár a következő táviratban válaszolt:

Péter szerb király ő felségének Belgrád. Vettem azt az értesítést, amelyvel felséged velem a trónralépést közli. Midőn ezt az értesítést tudomásul veszem, akarom remélni, hogy felséged támogatásával az a jóviszony amely eddig Németország és Szerbia között fennállt, a jövőben is fennmaradni és fejleszteni fog. Összintén kívánom, hogy felséged uralkodása királysága számára a béke és a haladás korszakát vezesse be.

Konstantinápoly, június 26.

A porta körében kijelentik, hogy a belgrádi követ visszahívása egyáltalában nem jelent tünetet Péter király ellen, hanem jelenti csak azt, hogy Konstantinápolyban elítélik a királygyilkosságot, melynek megtorlását követelik.

Pétervár, június 27.

Azok az ismeretes nyilatkozatok, amelyeknek Nikita montenegrói fejedelem vejenek, Karagyorgyevics Péternek Szerbia királyává történt választása alkalmával egy I. Péter királyhoz intézett távirat formájában, továbbá a cettinyei montenegróiakhoz tartott beszéd, valamint a cettinyei hivatalos lapban kibocsátott cikk alakjában tett, Oroszország szláv lapjait nagy reménnyel töltik el aziránt, hogy nemsokára szolidaritás létesül a déli szlávok között. A *Petersburgskaja Vjedomosti* már úgy beszél eme szolidaritásról, mint már meglévő tényről.

Egy másik cikkben a *Petersburgskaja Vjedomosti* a belgrádi tragédia következményeiről szól és megfigyeléseit következő szavakkal fejezi be: Meg vagyunk győződve, hogy az egyetértés Bulgária és Szerbia között és még inkább Montenegró között, nagy hatalmat fog kifejteni és meg fogja teremteni a végképpen megérett macedon kérdés nemsokára való békés megoldásának lehetőségét.

Róma, június 27.

A szenátus ülésén Morin külügyminiszter válaszul Vitelleschinek a szerb események ügyében tett kérdésére, kijelentette, hogy a kormány osztja azt a viselkedést, amelyet a tragikus események ott, Olaszországban, valamint az egész civilizált világban kellettek és a bűnöket legkeményebben elítéli. Ha, így folytatja a miniszter, az emberiség érzelmei is tüntenek el bennünket, a kormány eszelevesi módját mégis szigorúan megfontolásnak kell vezetnie, hogy a belgrádi események, eltekintve kegyetlenségüktől, csak Szerbia belügyei, melyek csak annyiban mérvadók politikáinkra, amennyiben visszahatással vannak a nemzetközi viszonyokra. Ez az egyedül helyes megítélés a kormánynak Szerbiával szemben tartózkodó magatartást parancsolt, melyet az új kormány eszelevesével szemben is meg kell tartanunk. (Tetszés.)

— BUDAPESTI NAPLO. Június 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK

Budapest, június 27.

— **Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep következtében kedden reggel jelenik meg.**

— **Magyar nemesség.** A király Nuber Sándor obizogói főkonznak és törvényes utódainak a magyar nemességet a perelendi előnévvel adományozta.

— **Ázsiai vendégek Budapestben.** Ma délben érkezett meg a keleti pályaudvarra egy nagyobb társaság dr. Zsurukzaglu Miklós a szmirnai *La Reforme* napilap szerkesztője, a budapesti Idegenforgalmi Iroda képviselője vezetése alatt. A társaság tagjai nagyobb részt görög kereskedők, akik a budapesti export tanulmányozása végett jöttek több napra Budapestre. A külföldi vendégeket az Idegenforgalmi Iroda részéről a keleti pályaudvaron Dessenly Arisztid vezérigazgató, Láng Manó aligazgató és Gálos Kálmán titkár fogadták. Dessenly francia nyelvű üdvözlőre a vendégek nevében dr. Zsurukzaglu Miklós válaszolt és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a kis-ázsiai látogatása nemsokára Budapest idegenforgalma fejlesztésére, hanem a magyar export szempontjából is nagy jelentőséggel bír, és igen örül annak, ha a szmirnai török alattvalók a magyarok iránti ragaszkodásukat ezzel a látogatásukkal is megerősítik. A társaság budapesti tartózkodása után a Tátravidéket fogja felkeresni.

— **Wölfling Lipót.** Genfi tudósítónk táviratozza, hogy Wölfling Lipót aziránt folyamodott a svájci kormányhoz, hogy engedjék át véglegesen letelepedni svájci területen. A kormány teljesítette a volt főherceg kérését s elengedte neki a polgárság megszerzéséhez a törvény értelmében szükséges határidőt. Egyben azt is kérte Wölfling Lipót, hogy mentseik fel ama formások alól, amelyek hátráltatják Adamovich Vilmával kötendő házasságát. A kormány ezt a kérést a rendőrhatalósághoz tette át.

— **Kossuth Ferenc Biharban.** Kossuth Ferenc ma 7 órákor a biharmegyei Mezőtelegre utazott. Molnár Jenő, Szatmári Mór, Barta Ferenc és Telegi József képviselők társaságában, hogy az ottani Kossuth-szobor leleplezésén résztvegyen.

— **Ferdinánd király emléke.** A budavári koronázó Mátyás-templomban július elsején, szerdán délelőtt tíz órákor hivatalos gyásztisztvislet lesz V. Ferdinánd magyar király lelkilövődés. Az istentiszteleten megjelennek a kormány tagjai, a hatóságok fejei és a budapesti helyőrség tábornokai. Míse alatt a templomi ének- és zenekar Vavrincez Mór Egyházi karnagy rekviemét adja elő.

— **Biborosok főválasztása.** A június 22-iki konvenczióriumban tudvalevőleg biborossá neveztek ki Talliani bécsi nunciust és Katschthaler salzburgi érseket, a világhírű teológiai írókat. Az új kardinálisoknak a pápa külön köre, Nicotra márkai a kinevezést azonnal elvitte Bécsbe; a nagy sietségben persze alkalmasint szerepe van annak is, hogy a biboroskalapot vívó, rendesen szegény követnek ezért a munkáért mintegy tizenötezer korona jutalom jár az új biborostól. Nicotra már Bécsbe érkezett, s átadta a két biboroskalapot ő felségének, aki ma délelőtt a bécsi udvari kápolnában Nicotra alkalmi beszédének meghallgatása után föltette a biborosi kalapot Talliani és Katschthaler fejére. Az ünnepségen jelen voltak: a külügyminiszter, a közös hadügyminiszter, Koerber miniszterelnök a kabinet tagjaival a képviselőház és urakházának elnökei, a legfelsőbb állami és udvari méltóságok viselői, számos titkos tanácsos, magasrangú tisztek és több külföldi nagykövet és követ. Az ünnepély azzal kezdődött, hogy Megre Nicotra pápai aبلغátus beszédet intézett a királyhoz, amelyben kifejtette, hogy Talliani bécsi állásában mindig szem előtt tartotta a világi és egyházi hatalom egyetértését és azzal a kívánsággal fejezte be beszédét, hogy isten ő felségét és az uralkodóházat vegye védelmébe és áldja meg ő felsége uralkodását örömmel és boldogsággal. A szertartás után ő felsége kihallgatáson a két biborost. — Az új biborokok tiszteletére ő felségénél ebéd volt, amelyen részt vettek Talliani és Katschthaler új biborokok a pápai küldöttekkel, gróf Goluchovskai külügyminiszter, Koerber miniszterelnök, Hartel közoktatásügyi miniszter, Gruscha biboros, Schneider, Belepotozki és Mayer püspökök és az udvari méltóságok.

— **Tanácsülés az egyetemen.** A budapesti tudományegyetem e hó 30-án, kedden délelőtt tartják meg az utolsó tanácsulást, melynek legfontosabb tárgya a megüresedett kvesztóri állás betöltése. Az utolsó ülésen intézik el a még hátralevő személyi és tárgyi ügyeket is. Ülés után dr. Kéthy Károly udvari tanácsos, rektor megkezdi szabadságidejét, melyet Balatonfüreden fog tölteni.

— **Tanácsülés az egyetemen.** A budapesti tudományegyetem e hó 30-án, kedden délelőtt tartják meg az utolsó tanácsulást, melynek legfontosabb tárgya a megüresedett kvesztóri állás betöltése. Az utolsó ülésen intézik el a még hátralevő személyi és tárgyi ügyeket is. Ülés után dr. Kéthy Károly udvari tanácsos, rektor megkezdi szabadságidejét, melyet Balatonfüreden fog tölteni.

— **Tanácsülés az egyetemen.** A budapesti tudományegyetem e hó 30-án, kedden délelőtt tartják meg az utolsó tanácsulást, melynek legfontosabb tárgya a megüresedett kvesztóri állás betöltése. Az utolsó ülésen intézik el a még hátralevő személyi és tárgyi ügyeket is. Ülés után dr. Kéthy Károly udvari tanácsos, rektor megkezdi szabadságidejét, melyet Balatonfüreden fog tölteni.

— **A patika.** A patika a drágaság szimbóluma. Minden más drágaságból azonban az veszi ki a maga részét, akinek telik rá, csak a patika drágáiból kell kivennie a részét minden szegény, beteg embernek. Mégis úgy van, hogy a patika egyre drága marad, soha sem lesz olcsóbb, míg a szegény emberek közt egyformán sok marad a beteg ember. A gyógyszerészt azonban nem lehet arra kötelezni, hogy ingyen gyógyszert adjon a szegénynek s így esik meg gyakran, hogy minden orvosi rendelést szívesen eltesznek a polera, mert amugy is hiába vinnék. Pénz nélkül nincs orvosság. Ennek a rettenetesen lehetetlen állapotnak vet véget Hevesvármegye alispánjának végzése, amelyben egy fölmerült eset kapasan kijelenti, hogy ha a vármegyéje területén lakó gyógyszerészek bármelyike a szegények részére rendelt orvosság kiszolgáltatását pénzhány miatt megtagadná, a gyógyszerész ellen azonnal kihágási eljárást indít és a törvényellenes tettet saját hatáskörében is megtorolja. Az alispáni végzés megokolása kimondja, hogy a gyógyszerészek nem helyesen hivatkoznak a törvényre, melyszerint hitelezni a gyógyszerész csak sürgős veszedelem esetén köteles, amelynek igazolása a rendelő orvos által történik. A beteg akárhányszor eltitkolja álszeméremből az orvos előtt szomorú anyagi helyzetét, de különben is egy belügyminiszteri körrendelet kötelességévé teszi a gyógyszerészeknek, hogy a nyomorban lévőkre részére államközlegesen szolgáltatassák ki a gyógyító szereket. Ez a végzés erős visszahatást szült a gyógyszerészek között, akik brosurákban és külön gyűlésen készülnek ellene tiltakozni.

— **A lelkészek és a méhészet.** Gödöllőről írják: A földmivélségi minisztérium az itteni állami méhészeti gazdaságban az idén lelkészek számára kétféletes tanfolyamot nyitott, melyen a következő lelkészek vettek részt: Abos József r. k., Bazoó Lajos ev. ref., Barkász Kálmán ev. ref., Biczó Pál ev. ref., Erdőujhelyi Menyhért r. k., Ghita János g.-kel., Hankó Gyula ev. ref., Keresztury József ev. ref., Kiss Sándor ev. ref., Kovács István ev. ref., Nagy Lajos ág. ev., Rudolf Mátyás r. k., Schütz Miklós r. k., Ungváry Gyula ev. ref. és dr. Vargha Dezső r. k. Az előadásokat Valló János tanár tartotta, elmagyarázva a méhészet teóriáját s gyakorlatban is bemutatva a méhészt teendőit. Csütörtökön, e hó 25-ikén Sárospatak-Kapeller Ferenc miniszteri osztálytanácsos és Kovács Antal országos méhészeti felügyelő is megtekintették a tanfolyamot s ének örömmel szerezték tudomást az elért eredményekről. A tanfolyam tegnap, pénteken ért véget, amidőn a tanfolyamot hallgató lelkészek nevében Biczó Pál pápai ev. ref. lelkész meleg hangon mondott köszönetet Tóth János igazgatónak és Valló János tanárnak a tanfolyam ideje alatt tanusított oadaó bürgöségükért, majd Erdőujhelyi Menyhért zentai piébános méltatta Darányi Ignác földmivélségi miniszternek a méhészet körül s különösen a gödöllői állami méhészeti iskola felállításával szerzett érdemeit. A lelkészek egyébként leiratban is köszönetet mondtak a miniszternek. Magyar Kázmér miniszteri titkár a tanfolyam végeztével a résztvevőket a Gödöllői Borászati Egyesület pincéjébe uszonára hívta meg.

— **Uj osztálytanácsos.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. Szász Béla miniszteri titkárnak az igazságügyminiszter előterjesztésére az osztálytanácsosi címet adományozta.

— **Szerecsányi püspök bocsuja.** Szepesváraljáról jelentik: Szerecsányi Pál új nagyvárad püspök tegnap tett búcsulátogatásokat káptalani kanonokainál. Az új püspök Szilvássy Andor szepesváraljai polgármesterhez nagyobb összegű pénzt juttatott a város kulturális céljaira. Dr. Kheberich Márton titkárnak a pápai kamarási méltóságot, Róly Ferenc titkárnak pedig a szentszéki ülnöki címet szerezte meg. A püspök ma végleg elhagyta eddigi székhelyét és saját fogatán savnikai kastélyába ment, hova a napokban nagyvárad titkárnja is megérkezik. Augustus 24-én a püspök Nagyváradra utazik.

— **Hadkötelek kivándorlók.** Turóc-Szent-Mártonból írják: Az Amerikába kivándorlók között számos hadkötelezett is van, akik ez uton igyekeznek megmenekülni kötelességeik teljesítése alól. Ujabbán fokozott figyelemmel kísérik a hatóságok a kivándorlói mozgalmat és így egyebek között sikerült is egy rudnói illetőségű legényt Brémanban letartóztatni, atyját pedig, ki bíróságtól ember, aki fia szükségét elősegítette, törvény elé állították. De azért a kivándorlás egyre tömegesebb.

— **A bécsi rendőrség fogása.** A bécsi rendőrség, táviratozza tudósítónk, jó fogást csinált ma délután. A *Käntener-strassen*, a villamosvasúti megállóhelyen letartóztatott hat veszedelmes zsebtolvaj, akik a villamosról leszálló közönséghez furakodtak. A zsebtolvajoknál, akik magyarországi származásuk, több órát és sok ékszert találtak.

— **A gyermekek és a szinpad.** A színház, amely az életet jelenti, nem hanyagolhatja el az élet egyik legnagyobb elemét: a gyermekeket. A színházi technika pedig egyre szívesebben veszi föl rekvizitumai közé a kis gyermekeket, akik jól betanult szerepeiket több-kevesebb ügyességgel, rendszeren azonban színtelenül mondják el. Angliában nagyon lábra kaphatott ez a divat. Annryra, hogy az angol parlamentben törvényhozási uton kellett gondoskodni arról a kérdéssel is. Azt a kérdést vitatták meg az angol alsóházban, hogy szabad-e a születetlen gyermekeket szinpad szereplésre fölhasználni. A hosszas tanácskozáson az lett az eredménye, hogy a tíz éves aluli gyermekeknek tilos a szinpadon szerepelni s még némajátékokat sem szabad játszaniok.

— **Zola szobra.** Párisban tudvalevőleg szobrot állítanak Zolának, a nagy francia regényírónak. A szobrot Constantin Meunier, a belga képfaragó s az élő szobrászok egyik legnagyobbika mintázza. Segítő-társ munkájában Charpentier, a nagy francia éremszobrász. Meunier és Charpentier Zolát nem mint nagy író fogták fel művét vázlatában, hanem mint a négy „evangélium”: féonidit, travail, verité justice hirdetőjét. Kék gránitlapozaton áll Zola hatalmas alakja, egyik lába előre van vetve, mintha haladna, mellette egy ideális női alak áll, amely akár az „igazság”, akár az „igazságosság” szimbolusaként fogható föl s amely balkarját mintegy oltalmazza és buzdítón nyújtja Zola felé, míg jobbja mintha a nézőt szólítaná fel, hogy kövesse őket az igazság keresésének útján. A nézőtől jobbköz felé egy népből való asszony látszik, amint csecsemőjét szopta a két nagyobb gyermek szerető gyöngédséggel simu. anyjához. Balról egy bőrkötényes és facipős munkás hajlik előre. Akik a szobor vázlatát látták, azt mondják, hogy Zola szobra a jelenkori plasztikai művészet egyik legszebb alkotása lesz.

— **Délvidéki Közművelődési Egyesület.** Pártnan az érdeklődés és rokonszenv, mely az általában levő Délvidéki Közművelődési Egyesület iránt megnyilvánul. Az egy Temesvári kivéve, egyhangú lelkesedéssel sorakozik minden délvidéki vármegye, város a lógó alá, mit talán az bizonyít a legjelentősebben, hogy az alig két hónap óta megindező mozgalomnak eddig közel 2 000 tagja van. Ennek azonban csak egyharmada szegedi, a többi torontái, bácskai, csongrádi, krassói. Ami fölöttérendüet, az a nemzetiségi vidékek csoportosulása. A kultúregyesület nemcsak él, amely a testvéries szeretetet hirdeti, ezek értették meg a legjobban. Nagy tiszasz azonkívül Desseffy Sándor, Csanád egyházmegye hazafias püspöke a papsággal együtt. Ugy ő mint a püspökséghez tartozó előkelő állású egyházférfiak a legkézzesebben igétek meg pártoláskat, hangsúlyozva, hogy a D. M. K. E. részét érezhet hiányt van hivata pótolni. Legutóbb Várdy Arpád c. püspök, kultuszminiszteri osztálytanácsosnál tisztelettel az előkészítő-bizottság, őt is megnyerve a kultúregyület céljaira. A legutóbbi napokban lépett be Hódmezővásárhely és Ó-Kanizsa ezer koronával az alapító tagok sorába, a szegedi Dugomes társaság, Miskolc, Győr és Nagybecskerek városa pedig a pártoló tagok közé. Az előkészítő-bizottság a most következő napokban még Torontálvármegye, Krassó-Szörényvármegye és Makó vezető főfőnök tisztelettel, jóakaratakat kérve, ezután csöndes munkálkodással tölti a nyarat, dolgozva az ősi idősakra, amikor fokozott mértékben folytatja a taggyűlést, egyben előkészíti az alakuló közgyűlést is. Ezt az eddigi jelek szerint valószínűleg október hó második felében tartják meg.

— **Balfour első keresete.** Balfour, Anglia hatalmas miniszterelnöke a minap baráti körben elmesélte, hogyan kereste meg első öt shillingjét.
— Van okom — mondá, — hogy el ne feledjem, miként jutottam első öt shillingemhez. Iskolás gyerek koromban még divott a nádpálca használata és ha valamelyik gyerek huncutságot követett el, ezért vagy öt shillingnyi büntetés vagy megvesszőzés járt ki. Engem is rajtakaptak egyszer valami turpisságon és édes atyám öt shillinget adott át, hogy a nyilvános megszégyenítéstől megmentsen. Csakhogy rá nézve az öt shilling elérhetetlen, nagy, ritka összeg volt, míg a verést mint hétköznapi dolgot könnyen szenvedtem el. Zsebrevágtam az öt shillinget és hősies némasággal adtam meg magamat a subgó nádpálcának...

— **Uj templom és gimnázium a fővárosban.** A Deák-téri evangélikus iskolaépület már évek óta szűknek bizonyult az evangélikus főgimnázium belögdására. Az egyháztanács emellett elhatározta, hogy középiskolája számára új hajlékot és melléje templomot építtet a külvárosban lakó hívők számára. Közadakozásból és kormánysegítséggel sikerült a megjelölt összeget előteremteni, úgy hogy a templom és új iskola építését ez év őszén meg is kezdik a Városliget Fásorban. Az épület terveit Pecz Samu műegyemtanár készítette.

— **Letartóztatott tolvaj.** Ruttkárol írják: A ruttkai vasúti állomáson felülűnt keltett a budapesti délutáni gyorsvonat egy utasának letartóztatása. Bliska Dezsőnek hívják az illetőt, aki 2000 koronáról szóló takarékpénztári könyveket lopott, a pénzt a töröcszentmártoni Tátra-banknál fölvetve, ezután gyorsvonatra ült, hogy megszökhesen. A károsult azonban

jókor észrevette a hiányt és Ruttkára sürgönyözött, mire Oloszky Gyula állomásfőnök a gyorsvonaton utazó tolvajt letartóztatta.

— **Miss Maud Gonne.** Néhány héttel ezelőtt nagy népgyűlést tartottak Dublinban, melynek az volt a célja, hogy az ír liga céljaira pénzt gyűjtsenek. A gyűlésen a dublini polgármester elnököl és jelen voltak olyan ír hősök is, mint Redmond John és Mac Neill. Szóval, minden lel arra mutatott, hogy a népgyűlésnek nagyszerű eredményei lesznek, mikor egy olyan esemény történt, amely soha sem sejtett jelentőséget adott a népgyűlésnek. Bride Mac Honoria kisasszony egy csapat harcias ifjú élén fölpatant helyéről s azt követelte a polgármestertől, hogy jelenjen ki, hogy a királyt írországi látogatásai alkalmával nem fogja fogadni. Természetes, hogy a derék férfinem mert ilyenféle nyilatkozatot megkockáztatni, amire erősebb argumentumok, utójjára széklabák, sörösüvegek és sétatobok röpködtek a levegőben.

Ez az esemény bejárta már az európai hírlapokat s önmagában véve is eléggé érdekes. Amde nem érdektelen a szereplők története sem. Bride Mac Honoria, akit Gonne Maud név alatt széles körökben ismernek, egykor a legpotótlusabb szerepet játszotta az európai politikában. Barátai legalább így mondják, míg ellenségei szerint a derék miss a legfőkétebb színező és a legravaszbé intrikus, aki valaha a politika szolgálatában állott. Vannak olyanok is, akik azt kizsírják, hogy a miss, mind a két szerepkört pompásan tölti be mindaddig, míg végre megbízott jégre nem viszi. Késégtelen azonban, hogy pompás példája annak a fejlettségnek, amelyh az annyi büszkeséggel tartozik. Angliában nem nagyon szeretik, mert először angolnellenes agitációval szerelt magának hírnevet a boer háború idején. Gonne Maud egyébként zsunalisztikai működés is fejtett ki Párisban, ahol a *L'Irlande Libre* című lapot szerkesztette, mely bőséges anyagot adott a francia lapoknak arra, hogy Angliát támadhassák. Miss Gonne avval kezdte franciáországi szereplését, hogy eljárt minden népgyűlésre, amelyet francia politikusok és hazafiak tiszteletére rendeztek. Soha sem mulasztotta el ilyenkor, hogy koszort ne tegyen síremlékkre szobrukra és majdnem minden alkalommal beszédet is tartott, melyben a francia köztársaság örökös ellenlége ellen, Anglia ellen tüzött. Az orléáni szűz eléletetése, ámbár egy kissé a messze multból vett érv, a legkedvesebb érve volt az angolok ellen. Természetes, hogy ily módon Gonne Maud csakhamar lánglélekü honleány hírébe jutott s lassankint a szabadság előharcosának kezdtek tekinteni. Párisban kitűnő szolgálatokat tett a derék hölgynek feltűnő szépsége s társalgásban való kitűnő ügyessége. Szalonjában francia képviselők, bírlapírók, politikai menekültek adtak egymásnak találkozókat, míg az igazi társaságban meglehetősen kerültek, mert nem egyszerű hangzott fel ellene a vád, hogy a politikai rendőrség szolgálatában áll. Karagorgyevics herceg, Péter király nagybátyjának neje, egyszer így szölt egy újságírónak:

— Volt idő, amikor Gonne kisasszonyt fogadtuk, — de ez az idő már elmúlt.

A hercegnek nem magyarázta meg bővebben a dolgot, de bizonyos, hogy Gonne kisasszonyt nem a tiszta hazaszeretet vitte sajátos életutaira.

— **Jövendő.** Bródy Sándor kitűnő heti revüjének holnapi számában csupa érdekes és szép cikket találunk az aktualitások méltatásaképpen. A *Jövendő* új száma ezeket a cikkeket tartalmazza:

B. S.: Khuen gróf megjelenik. — X. X.: A katonaság csödjé. — Dr. Wolfner Pál: Bebelnél. — Efelejtett költők. — Szövetkezetek. — Paul Verlain: Börtönablakból. — Gárdonyi Géza: Gyermekkori emlékeim. — Kadár Emil: A megölt ember. — Szász Zoltán: A Don Juan lélektana. — Emile Faquet: A liberálisizmus. — Bródy Sándor: A császárkisasszony. — Emmerson: A magány. — Erdős Renée: Egy leány élete. — Tolstoj Lev: Háború és béke. — Természet-tudomány. — A torradalom. — A szinjáték.

— **Földrendés.** Miskolcra jelentik, hogy ott tegnap reggel 6 óra 40 perckor a város déli részében gyöngye földrendés volt észrevehető, mely keletre nyugati irányban terjedt. A földrendés kárt nem okozott. Edélnyben reggel 5 óra 35 perckor egy alig 2 másodpercig tartó gyöngye földrendés érezték. A lőkés irányba északi felé és délnyugati irányban volt érezhető. A borsodmegyei Sály községben erősebb volt a földrendés. Itt, mint levelözünk jelenti, több ház fala megrepedt.

— **Házasság.** Gajdos Károly adólistát július 4-én tartja esküvőjét Szegeden Fedor Aranka kisasszonnyal, Fedor Károly adólistának leányával. Klein Géza, a Klein és Schwarz cég főnöké, július 5-én vezeti oltárhoz Debrecezen Fleischmann Lilla kisasszonyt, Fleischmann Mór nagykereskedő leányát.

Lemberger Mór július 5-én délután 4 órakor vezeti oltárhoz a dohány-utcai izraelita templomban Stárk Izidor és neje leányát Kornélt.

Gömöri Béla, a salgótarjáni községben a r.-t. képviselője Budapesten eljegyezte Braun Irénke kisasszonyt, néhai dr. Braun Bernát leányát Szegeárdrol.

— **Ujjab zavargások Horvátországban.** Egy bécsi estilapnak ma a következőket jelenti *zágrábi* tudósítója: Aggasztó hírek érkeztek a vidéken előfordult zavargásokról Zágrábba. Varasdon állítólag véres összeütközés volt a katonaság és a parasztek között, akik megakarták ostromolni a fogházat, hogy a *ludregi* zavargások alkalmával letartóztatott 180 parasztot kiszabadítsák. Ez összeütközés közben *álbitag* mind a két részen sokan vesztették életüket és sokan megsérültek. *Ludregben* a statárium miatt támadt zendülés. — *Kapronczából* jelentik, hogy a vasútállomást a zavargók majdnem teljesen lerombolták és két hivatalnokot súlyosan megsérültek. A gyorsvonatot, amelynek éjjelkor kell Budapest felé indulnia, csak reggel hat órakor becsatolták tovább az állomásról. A zavargások ismétlődésének megakadályozására Zágrábról a 27. gyalogezred egy zászlóalját küldötték ki.

Ludregben ahol nemrég kihirdették a statáriumot, tegnap ujjab zavargások fordultak elő. Fegyveres parasztek megtámadták a csendőrséget, amely kénytelen volt a lázadók közé lőni. *Négy parasztot agyonlőttek*, három súlyosan és három könnyen sebesültek meg. A lázítók azt hiszik, hogy a nép közt, hogy se a csendőrségnek, se a katonaságnak nem szabad lőfegyverét használnia.

Félhivatalos távirat szerint ez ujjab véres zavargás színhelye a *ludregi* kerület egyik községe: Kumovec. A félhivatalos zágrábi távirat így adja elő a történeteket:

*Kumovec*ben (*ludregi* kerület) a lakosság tegnap elleneségült a hatóság intézkedéseinek, minek következtében a lakosság és a csendőrség között összeütközés történt. A csendőrség kénytelen volt fegyverét használni, minél négy ember életét vesztette, három súlyosan és többen könnyen megsérültek. Nyolc letartóztatás történt. Azokról az eseményekről, melyek a *ludregi* kerületben a statárium kihirdetését vonták maguk után, a következőket jelentik: Folyó hó 21-ikén este a helység bejárásánál gyűl 200, tütykűssel felfegyverkezett paraszttal gyűlt össze és behatolt a helységbe. Minthogy csak két csendőr volt jelen, a parasztek éjjel tizenkét óráig pusztították a helységben Számos ház ablakát bevették. A takarékpénztár házában mindent felgortattak, de a könyvek eliségét meg lehetett akadályozni. *Schreyer* Vilmos kereskedő pincéjében az egész bort kiöntötték és az üzletet teljesen kifosztották. A rákövetkező napon *Kemely* megyei titkár tizenkét tettest nyomozott ki, kiket letartóztatott. Megállapították, hogy a tettesek legnagyobb része *Hrvatoki* és *Kucsan* falvakból származik, ahol a csendőrség négy egyént le is tartóztatott. Midőn a csendőrök ezekkel *Ludregből* visszatértek százezer felfegyverzett paraszttal este öket, a letartóztatottak szabadonbocsátását követelve. Az azonnal megérkezett dzsidás lovasszázad 72 embert tartóztatott le. A tömeg megtámadta a katonaságot, úgy hogy a katonák kénytelenek voltak fegyverüket használni, minél egy ember súlyosan, többen pedig könnyebben sérültek meg. Miután az összes letartóztatottakat beszolgáltatták, ujjab tömeg jött a falvakból a kerületi hatóság előlé és követelte azok szabadonbocsátását. A katonaság körülöfogta a tömeget és még 81 embert tartóztatott le. Azóta helyreállott a nyugalom.

— **A Duna áradása.** A budapesti folyamernőki hivatali jelentése szerint egy a Duna, mint mellyőlyői az utóbbi napok esőzései következtében erős áradásnak indultak. Az áradásnak köszönhető, hogy a Délmet Hajtársaság Regensburg nevű gőzösét megszabadították a zátonyról, melyen Pozsony mellett ezelőtt hónapokkal megfeneklett. A fővárosnál a Duna tegnap óta 22 centimétert emelkedett s mai magassága 302 centiméter. További áradás várható.

— **Öngyilkos házaspár.** Pozsonyból jelentik: *Féltz* Károly, itteni cipésmester és felesége megmérgezte magát, — a férfit már meghalt, az asszony még vívődik a halállal. A házaspár mellékeresetképpen pénzkölcsönzéssel is foglalkozott és jó kamatok fejében szivesen segített hitelképes embereken. Kientőlájuk meglehetősen nagy arányokat ösűt, idetartozott *Waldstein* Luja és *Hermína* grófnő is. A két arisztokrata hölgy és a cipésmester között valami kölcsönűgyből kifolyólag differencia támadt, minek következtében a grófnők a cipésmestert és feleségét uzsora miatt följelentették. Ez az eljárás, úgy látszik, nagyon elkeserítette a házaspárt, mert amikor lakásán a rendőrség ma megjelent, hogy házmotászt tartson, a férfit holtan, feleségét pedig nagybetegten találta. Az orvosok mérgezést konstátáltak. Az eset Pozsonyban nagy feltűnést kelt.

— **Nyári istentiszteletek.** A budavári koronázó Mátyástemplomban július elsőtől fogva az ünnepi zenés-műsök vasárnaponként délelőtt 11 órakor lesznek, egy órával később, mint rendszeren. A hétköznapi műsöket a szokott sorrendben tartják meg.

— **Öngyilkos ösűt.** *Paksról* táviratozzák: Ma a *Gizella* személyszállító hajón egy *Engel* Bernát nevű elmebajos embert Budapestről a klinikáról haza, Ba-

jára szállították. Utközben dühöngeni kezdett és mindenkit ledélással fenyegetett. Mikor meg akarták fékezni a dühöngőt, kiszakította magát az emberek kezéből, a Dunába ugrott, ahol nyomtalanul eltűnt a hullámok közt.

— **Orvosszövetség.** Az Országos Orvosszövetség veszprémmegyei főokszövetsége ma Siófokon nagy érdeklődés mellett dr. Vadnay Seilárd elnöklése alatt évi közgyűlést tartott. Előterjesztéseket tettek a gyűlésen dr. Réthy, dr. Pollák és dr. Ceeresnyés. A közgyűlés után a fürdő tulajdonosnál bankett volt, amelyen dr. Kétyl Károly orvosnő, az Országos Orvosszövetség elnöke pohárköszöntőt mondott. A gyűlés Kolossváry megyei alispánj táviratilag üdvözölte. Dr. Keller Gyula siófoki fürdőorvos meghívta az Országos Orvosszövetség tagjait, hogy jövő évi kongresszusukat Siófokon tartsák meg.

— **Posta-és távirógyakorlatok.** A magyar királyi posta-táviró és távbeszélőbetöltendő 103 gyakorlatokból álló állásra hirdettek pályázatot. Ez állásokra azok pályázhatnak, akik középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségig vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévük betöltötték és magyar állampolgárok. E feltételeken kívüli a pályázók közjogi erkölcsi bizonyítványával feldhellenen előleltük, közhatalósági orvosi bizonyítványával pedig ép és egészséges, a posta-és távirószolgálatra testileg alkalmas voltukat tartoznak igazolni. Továbbá azok, kik a középiskolát az 1902/903-ik tanévet megelőzőleg végezték kötelesek hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatosságtak. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta-és táviróigazgatóságok fogják betölteni minden igazgatási tisztségűt. A saját, közlegül irt. születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által feleletes hatóságok. Kiszolgáló gáiban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján — aszerint, ahol alkalmaztatást चाहतानak nyerni — a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta-és táviróigazgatóságához nyújtandók be. A felfogadott gyakorlatok két korona napidíjat kapnak s 1904. évi szeptember hó elsején Budapestre vagy Zágrába helyezik át őket a posta-és táviró-üzemképző-kurzus halgatására. A beírás és a tanítás díját, ha csak valakitől is nem mentenek, meg kell fizetni; a napidíj a kurzus ideje alatt is jár.

— **A lavina áldozatai.** Zürichből az éjjel érkezett távirat jelentette a megdöbbentő hírt, hogy egy ötöni gimnázium második osztályának növendékeit, akik tanáraik vezetésével a Gotthard-hegyre mentek, elemelték a lavina. Az eső hír nyolcvan áldozatról beszélt, most új részletesebb híradás a halottak számát tekintve, valamivel kisebb méretűnek mondja a katasztrófát. Az a turista-csapat, amely a Gotthard-heggyen szerencsétlenül járt, két tanárból és tizenhat tanulóval állott. A Gotthard az utóbbi napokban erősen havazott és a hótömegek a lejtőkön mélyen lenyultak. Tegnap meleg szél fújt és ezért kétszeres ok volt rá, hogy lavinaveszedelemtől tartsanak. A szerencsétlenség a Pic Paradies egyik lejtőjén délután egy óraker történt. A két tanár közül a z egyik, *Vodaz*, a francia nyelv tanára, veszedelmesen megsérült, a másikat, dr. *Gröblich*-t, a mennyiséglen tanárát, még eddig nem találták meg. Két tanuló meghalt, hatnak még eddig nincsen nyoma. Már tegnap számos kereső-és segítő-expedíciót küldtek ki. *Gröblich* kiváló matematikus hírében állott; az Alpekeknek egyik legjobb ismerője volt. A tanuló minden kirándulásán már számos év óta mint vezető szerepelt.

Egy éjjel érkezett távirat jelent: A 18 személyből álló zürichi társaság péntek éjjel Sedrunban maradt, hajnali 4 óraker utnak indult és a *Nalps* szoros után oly vidékre került, ahol az ut igen veszedelmes. Dr. *Gröblich* azután egy csoporttal visszatért, míg a másik csoport ott maradt. Déliben hírtelenül a *Piz-Blason* egy lavina indult meg, amely a visszafele indult csoportot magával sodorta. Dr. *Gröblich* és *Hoffmann* gimnáziumi tanuló azonnal meghalt. *Odermann* gimnáziumi tanuló órával később halt meg. *Vodaz* tanár és *Liebmann* tanuló koponyatörést és lábtörést szenvedett. A többiek baj nélkül érkeztek Sedrunba és Vall-Piorába.

— **Dobroczeni gazdások találkozója.** Tóth Károly királyi szőlőész és borászati fő ügyelő kéri ama társait, kik vele 1866-ban végeztek és címüket nem tudták, hogy a találkozás érdekében közzéadják vele címüket. A választ Budapestre a főmívelésügyi minisztérium szólesztési főosztályába kéri.

— **Szétbontott kártyabarlang.** A múlt hét szombatján a rendőrség egy hazárdkártyás kompániát ugratott szét a hajnal-utcai Sans-Souci-kávéházban. A detektívek tetten érték a hazárdjátékosokat, a bankot lefoglalták és a játékosok, valamint *Langfelder* Jakob kávé ellen megindították a vizsgálatot. *Langfelder* Jakob nyilattéri közleményben mosakodott az ellene felhozott vádak ellen és azzal fenyegetőzt, hogy a rendőrséget felelősségre vonja. Felkereste *Krecsányi* Kálmán detektívönöröt és arra kérte, hogy rektifikálja a lapokban róla megjelent közleményeket és öt rehabilitálja. *Langfelder* Jakob kávé és kérését a detektívönök elutasította és kijelentette, hogy a rend-

őrség *Langfelder* kávéházát mint a piszták tanyáját ismeri. A farao naponta folyt ott, a kávé maga ügyelt arra, hogy „illetékelenek” ne veszélyeztessék a zártkörű hazárdjáték szükségesül diszkreációját. Ez alkalommal is a hazárdjátékok játszókat tetten érték, a bankot lefoglalták és egy a hazárdjátékban résztvevők, mint *Langfelder* Jakob kávé ellen a feljelentést a büntető-járási bíróságon megtették.

— **Halálozás.** *Bömsches* Gyula királyi bírő felesége, született *Brennerberg* Hermin, 57 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése 28-án lesz Brassóban. Elhunytát a köztiszteletben álló férjén kívül két fia, négy leánya és nagyszámú rokonsága siratja.

— **A bukott jelelt köszönete.** Kedves egy ember lehet *Quentin* herioldi főpolgármester, aki a német birodalmi gyűlésben Herford-Hallet képviselte nemzeti szabadelvű programma. A legutóbbi pótválasztáson kibukott és ez alkalomból a *Herforder Zeitungban* a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Nyilvános köszönet.

Az elvesztett csata után mint politikus imbol őszinte köszönetet mondok hűség és szorgalmas bajtársaimnak. Személyesen azonban mindenesetre nagyobb hálával tartozom azoknak, akik megbuktatással oly lényegesen hozzájárultak jólértesem és megelőgedettségem fokozásához.

Quentin.

Ezt a kedves filozófát figyelmébe ajánljuk Magyarországnak bukott képviselőjeitöknek.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A Fővárosi Kereskedők Egyesülete részéről nagyobb küldöttség tisztelettel ma délelőtt *Láng* Lajos miniszterrel, hogy a kereskedők munkaszünetét érdekelben kiadott rendeletet az egyesület közönségét ki-ejéze. A küldöttségét *Sigmund* Gusztáv helyettes-elnök vezette s tagja volt a többi között *Girardi* József, *Kunoz* Gusztáv, *Schwartz* Lajos, *Brachtel* Sándor, *Földváry* Imre fővárosi kereskedők és dr. *Krémer* József titkár. *Sigmund* helyettes-elnök üdvözöl beszédére a miniszter sajnálkozását fejezte ki, hogy vannak kereskedők, akik intenciót félreértettek. Eitaki és szociális tekintetektől kivánatos, hogy a kereskedők és azok munkáltsái, akik a hét hat napján át fáradságos munkát végeznek, vasárnap pihenőnapot élvezzenek. A jövő igazolni fogja, hogy a kibocsátott rendeletre szükség volt. Nehézségek minden új intézkedésnél mutatkoznak, de ezek a nehézségek rövid idő alatt ellognak tűnni. A miniszter ezután tudatta a kereskedőkkel, hogy az eskü-téri hidat valószínűleg szeptember második felében át fogják adni a forgalomnak. A küldöttség a miniszter választát megéljenzette.

A fővárosi osemegye sajt és hentesárú kereskedők tegnap tudvalevő ére értekezést tartottak, ameylen elhatározták, hogy kéri fogják a vasárnapi munkaszünetről szóló miniszteri rendelet megváltoztatását. Aik a mozgalomhoz csatlakozni óhátanak, *Tauszig* Gyulánál, a végrehajtó-bizottság elnökénél (Dobány-utca 34) jelentkezhettek.

— **A tanár ur házasa öröme.** Csinos kis botrányon mulatnak mostanság *Bukarestben*, amint nekünk onnan írják. Az eset hőse *Pauw* Viktor tanár, a Lázár-liceum igazgatója, a trónörökös egykori nevelője, aki mint író, publicista és politikus egyaránt kiváló hírnévnek örvend. *Pauw* élemedettségé dacára még mindig nagy tisztelője a női nemnek, felesége pedig főltöttebb temperamentumos hölgy, aki ha úgy kell, még kisebb-nagyobb botránytól se riad vissza. Nemrég *Pauw* megdotta, hogy az ura egy gyönyörű, tizenkilenc éves leányt viszonyt folytat, és csakhamar rajta is kapta a szerelmes párt bizalmas együttlében egy külvárosi vendéglő kertjében. A féltékeny asszony nem teketőrizott sokat, kutyakorbáccsal össze-vissza traktálta az urát és akkora lármát csinált, hogy az egész városnegyed összeszaladt Hanem mindez nem elégtette ki lángoló bosszúvágyát. Másnap felnőtt leánya és házuk egyik barátja társaságában behatolt férje szeretőjének lakásába. A férfi lefogta a leány kezét, miáltal *Pauw* egyik kezében kutyakorbáccsal, a másikban kalapáccsal egyre ütötte a leányt, a fején, az arcán, ahol érte, mindaddig, amíg a szerencsétlen eszméletlenül össze nem rogyott, mire *Pauw* levágta az elájult leány gyönyörű, fekete haját. Ezalatt a leány betört a szekrényekbe és ládákba, a ruhákat és fehérneműket ollóval dirib-darabokra szabdalta, majd mindent összeszuszott a lakásában. Végül *Pauw* még magához vette áldozatának készpénzét és minden ékszerét, majd kísérőivel kocsin elhajátott. Tekintettel férjének szociális állására alighanem büntetlenül fog megmenekülni *Pauw*, noha vizsgálatot indítottak ellene. Rosszszabul járt az ura, akinek le kellett mondania a liceum igazgatóságáról, noha nagy befolyása van a kormánypártira.

— **Tolvaj gyermekek.** A rendőrség ma két gyerek-tolvajbandát tartóztatott le. Az egyik banda négy tagból áll: *Cseh* János, *Resch* János, *Scheli* Lajos és *Pál* Géza tizenkétéves gyerekek. A gyerekbanda többnyire ékszer és ruhalelőket lopott. A tolvajok husz lopást ismertek be. A másik bandának három tagja van: *Tiroler* Árpád tizenkilenc éves,

Schiller Tódor tizenhétéves és *Tanfelder* Gyula tizen-nyolc éves aranyműves-inasok. Ezek *Friedländer* Armin ékszerész Dobány-utca 2. számú üzletéből 800 koronát érő ékszeret loptak el.

— **Rákóczi-ünnepek.** Az egyesült asztaltársaságok központjának az az eszme merült föl, hogy az országsszerte rendezett Rákóczi-ünnepek befejezése képpen az ősszel Budapest polgársága is rendezzen nagyszabású ünnepeket Rákóczi emlékére. Az asztaltársaságok központjának végrehajtó-bizottsága e tárgyban tegnap este tartotta első értekezését, amelyen elhatározták, hogy lelkes főhivást intéznek a fővárosi egyesületekhez és a főváros polgárságához és főszóelőlták őket a mozgalomhoz való csatlakozásra. Elhatározta továbbá *Lakatos* Miklós indítványára az értekezlet, hogy az ünnepe védőségére *Thaly* Kálmánt, a kuruc idők érdemes íróját kéri föl. *Bokros* József és *Szécskay* György főszóelőlése után a bizottság elhatározta, hogy a nagybizottság oly ünnepe rendezését fogja javasolni, amely szimpónájával az összes eddig rendezett Rákóczi-ünnepeket fölülmulja. A tervet szerint nagy lovasbandérium fog végigvonulni az utcákon tárogozókkal, dobosokkal, kikiáltóval az élén, este pedig óriási féklýs-menetet kíséretében vonulna a polgárság az ünnepség helyére, amelyet korhűen díszítenének. Az ünnepe részleteire nézve egyébként az a nagybizottság lesz hivatalos határozni, amely a főváros polgáraitól, az egyesületek és testületek küldötteiből alakult meg.

Békésosabán a békésmegyei egyetemi hallgatók az egész megyére kiható nagy Rákóczi-ünnepeket rendeznek július 5-én. Az ünnepe 4-én este kezdődik, amikor az egész város tényesen kíváncsiáig, 5-ikén az összes felekezetek templómban ünnepe istentisztelet lesz Rákóczi emlékére; délelőtt 11 óraker a városi képviselőtestület díszülsé tart, melyen Rákóczi érdemeit jegyzőkönyvbe ígatták. Délután a Kossuth-teret az egyetemi ifjuság tart ünnepe. A kurucstén *Béthy* Akos és *Rákosi* Viktor orsz. képviselők lesznek az ünnepe szónokok.

— **Egy gólya néni bus története.** Egy nyírmadai gazdának, Tóth Istvánnak a házán gólyafészkek volt. Még mindig ott van, de ősszelörve, zuzva, szét-dobálva. A fészkekben szerelmeszívű gólyapár lakott, amely átélve a tavasz szerelmegejlesztő időszakát, gólyák szokása szerint a költésre adta magát. Tóth István uramnak ekkor különös ötlede támadt. Egy őrizetlen pillanatban ludojást csempesztett a gólyafészkekbe s a jámbor gólya mama hamisítatlan anyai gondossággal melengette a kis libakakukfijőlelet. Melengette, melengette mindaddig, míg egy szép napon, néhány csupasz gólyacsemétével egyetemben kikelt a kis liba is. Eleinte a szülői boldogság vakká tette a gólyapárt, de a férj — még gólyakörökben is gyanakvó lévén — egyszerre gyanus szemmel kezdte nézegetni a kurtanyakú, sárga pelyhes jószágot. Valami nagyon csunyat is kelepelt a feleségnek, de az ártatlan gólyahíves önértetesen csattogatta hosszú, piros csőrét. Természetes, hogy ez nem volt elegendő az apagólyának, aki a leghatározottabban ál-apagólyának érezte magát s amint ez már szokása a férjneknek, azonnal elkelepelt fűnek-fának a rettentő ujságot, hogy akad oly nő a gólyasoron, aki hülemné vált hozzá. Gólya körökben érhető szenzációk kellett az eset s mert szárnyon jár a gólyahír is, Tóth István tanúsága szerint, két nappal a család jelenet után, egyszerre csak gyülekezni kezdtek a gólyák kedden délután a Tóth István háza körül, ahol a megszent-ségtelenített gólyafészkek állott. Előbb egy, majd másik repült fel az inkriminált fészkekhez, komoly orcával szemügyre vette a kis „idegent”, majd gyanusan kelepelve elszállott. És megindult a *babanézis* s rövid tanácskozás után egyszerre felkerekedtek az egész gólya-lábor, fölrepült a háztetőre, körülvette a fészket s éktelen kelepelés közepette végrehajtották az ítéletet. Hogy a csőrökkel bele-belecsaptak a fészkekbe s pár pillanat alatt szétszaggatták a betolokodott kis libát, majd holttetemét — igazi belgrádi kegyetlenséggel — kidobták a fészkekől a veteményes kertbe s azzal, mint akik dolgukat jól végezték, elröppültek. Gólya mama busan állott a fészkek mellett. Ő volt az egyetlen, aki nem érte az egész dolgot. Csak nézte a fészket s a kis csemete hült helyét s várta haza az urát, hogy felvilágosítsa az esetet. A vérig sértett gólyaférj azonban — dacára annak, hogy már ötödnapja az esetnek — nem jelentkezett.

— **Pincetűz.** Ma délelőtt 11 óraker a Dob-utca 23. szám alatt levő házban egy pinceraktárban, ahol gyapot és vatta volt felhalmozva, tűz támadt. A hamarosan kivonult VII-ik és központi őrségek *Janicsek* tűzfőügyelő vezetésével elejét vették minden nagyobb bajnak.

— **Öngyilkos tanár.** Néhány nappal ezelőtt a lapok hírt adtak arról, hogy *Szemes* Mór, a grönicebányai állami ipari szakiskola fiatal tanára öngyilkos lett és hogy végzetes tettének oka betegségből származó buskomorság. Az elhunytnak megtört édesatyja ma nyilvánosságra hozta, hogy fia öngyilkosságának nem buskomorság volt az oka, hanem az iskola vezetőségével támadt konververziája. Az öngyilkos

egyébként két levelet hagyott hátra, az egyik *Lány* Lajos kereskedelmi miniszterhez, a másik *Vig* Albert iparoktatási főigazgatóhoz van címezve. Ezek a levelek, amelyeket a gyászborulást apa személyesen juttat rendelkezési helyükre, bizonyára világszerte fogják vetni a végzetes és sajnálatos esetre.

— **Helyi táviratok a vidéken.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a magyar korona országai területén levő mindazon városokban, ahol kincstartó posta- és táviratbivaltal járja el a távirat-kézbesítő szolgálatot, helybe szóló táviratokat is lehessen feladni, tekintet nélkül egyrészt arra, hogy a kézbesítéssel megbízott hivatalon kívül működik-e azon a helyen több posta- és távirat (távbeszélő) hivatal, vagy nem, s másrészt tekintet nélkül arra, hogy az ugyanazon helyen berendezett távirat a kézbesítést teljesítő hivattal táviratlag, (távbeszélőn) vagy küldemény útján állanak-e összeköttetésben. Ily táviratok díja szavonként 2 fillér, de táviratonként a legkisebb díj 40 fillér.

— **Öngyilkos katona.** *Temesvárról* táviratozza tudósítónk, hogy *Fenyves József* 20. gyalogezredbeli közlegény szolgálati fegyverével fölboltta magát. Öngyilkosságának az az oka, hogy irtózott a katonáskodástól.

— **Iskolai beiratkozás.** *Róser János* nyilvános felsőkereskedelmi és polgári iskolájában (VI. Araditua 10.) a jövő tanévre való beíráskor június 30-tól július 7-ig lesznek.

— **Okkázio.** *Lessner Gusztáv*, az elismert és kiváló cég mai nyári okkázio című hirdetésére felhívjuk az olvasóközönség szíves figyelmét. Rendkívüli újdonságok igen olcsó árban adtnak el itt rövid időre.

— **Megtérés az orvosi tudományban.** Érdekes megtérést észleltünk egy régi orvosi elmélethez egy fővárosi orvos gyógyműködésében. A gyógy mód a vérgyógyítás (Hemopatia), amely kizárólagosan a vér gyógykezelésével gyógyítja a neurastheniát és egyéb idegbajokat, az asthmát, gyomor szív és vese betegségeit, a közvényt, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármily más újabb gyógy mód vagy gyógyíríd. E gyógy mód megalapítója dr. Kovács J. fővárosi orvos. Dr. Kovácsnak Budapesten, V., Váci-körút 18. sz. I. em., egy e célnak szolgáló rendelőintézte van, ahol naponta fogad betegeket.

— **Az északi fény országa.** A forró nyár beálltával a turisták érdeklődése az északi országok felé irányul. Magyarországból is számosan indultak Svéd-Dán- és Norvégországba és a nagy kényelemmel berendezett kiránduló hajók nemzetközi közönségének bábéli nyelvzavarában a magyar nyelv is sűrűn hallható. A Nordcap napfényes éjszakai, az uszó jéghegyek fókák és virimadarak, a oethalvadászat, az északi táj csodás hangulatai ezrével vonzzák a turistákat. Juliusban és augusztusban Budapestről is indul néhány társasutazás az északi országokba. E kirándulások, amelyek az előkelő magyar közönség részére teljes ellátással s kalauzóissal vannak tervbe véve, az államvasutak menetegységirődjára rendezik, ahol az érdeklődők bővebb felvilágosítást is nyerhetnek.

(x) **Krieger-féle akácia aró-órme** 2 K. Főrak-tár Budapest, Calvin-téri gyógyszerár.

Szezonversek.

Uszodák.

A házak égnek. És az utcák
Fojtott melegtől terhesek.
Egy felhőske so szállt az égre,
É szaporodtak a legyek.

Othon meleg van. Melegebb künn.
Hova menjünk tehát, hova?
Oh tárd öled ki, langyhullámus
Jó budapesti uszoda.

Egy-kettő hangzik vontatótan,
És megfeszül a kis kötél,
A gyerek reszket benn a vízben.
A parton meg a mama fél.

Míg a „mélyben“ a szabaduszók
Usznak mélyben és szabadon . . .
Az uszodák mind tömve vannak . . .
Ez íglik már a holt szezon . . .

Meleg áramlik a szobába,
Konyhailattal leng tova . . .
Mért kell most nekem verset írni?
Oh budapesti uszoda?

Péter Pálra.

Holnapután ilyen tájban,
Amint tudák, Péter Pál van;
De mint ezidén sok más is,
Elmaradt az aratás is.

A vetés ex-lexet mondott
S magvas kalászt későn ontott,
A rendek keményen állnak
És vitézül obstruálnak.

Hiába van Péter Pálunk,
Még jó két hétig elvárunk,

Akkor lesz csak aratásunk . . .
... Furcsa világ van most nálunk!

Panama-katap.

Az nem úr most, mindhiába,
Kinek nincsen Panamája,
Lágyfonásu, melynek ára
Száz korona bizonyára.

Büszkén megy az utóán, téren;
De van is rá oka, kérem,
Mert a feje; — tudni tetszik,
Ily értékes nem volt eddig.

A cápa.

Lesem már hetek óta lázban,
Lesem az utóán s honn, a házban . . .
Lesem, lesem, de mindhiába . . .
Hol van a cápa?

Ilyenkor máskor minden évben
Fiumében ellopták régen . . .
Most mindenki hiába várja . . .
Hol van a cápa?

Addig hazugság, hogy most nyár van;
Hogy izzadunk hő napsugárban,
S nem bízom a kánikulába,
Míg nincsen cápa!

N.

FŐVÁROS

(*) **Halmos János polgármester Széll Kálmán-nál.** *Halmos János* polgármester ma délelőtti látogatást tett *Széll Kálmán* volt miniszterelnöknel, hogy megköszönje neki, mint egykori belügyminiszternek, a főváros törvényhatósága iránt tanusított jóakarátát. *Széll Kálmán* nagyon örült a látogatásnak s hosszasan elbeszélgetett a polgármesterrel a főváros ügyeiről, amelyek iránt, amint kijelentette, ezental is legőszintébb érdeklődéssel lesz.

(*) **A községi iskolák beszámolója.** A főváros felsőbb iskoláiban ma osztották ki az évvégi bizonyítványokat és ma bocsátották közre az iskolák egész évi működésükről szóló beszámolójukat. A községi iskolákat számítva tizenkét polgári leány-, nyolc polgári fiúiskola, két felsőbb leány-, három felső kereskedelmi, két real- és egy iparrajziskola adott ma ki külön-külön néhány íves ízetet egész évi munkásságáról. Az idén közölnék először a fővárosi értesítők értekezést; a polgári leányiskolák értesítőit, többnyire a leányok pályaválasztásával foglalkoznak. Dr. *Bárczy István* tanácsos kezdeményezésére gyűjtött adatokból *Sziklái Adolf* tanár kimutatta, hogy a fővárosi polgári iskolákban van remény arra, hogy a pályaválasztást produktív irányba tereljék. Az elmúlt iskolaévben két új magasabb iskolával van többje a fővárosnak, ennek megfelelően a tanulók száma ötszázal szaporodott. Érdekes a tanulási eredményére vonatkozó statisztika. A fiúiskolában általában sokkalta több tanuló bukkik, mint a leányiskolákban. A polgári fiúiskolákban minden ötödik tanuló elégtelen eredménnyel végezte a tanévet, a leányiskolában már csak minden tizedik tanuló megy haza szekundás bizonyítványával. A fiúknál ismétli az osztályt ezer közül ötven, a leányoknál ezer közül csak hét. Legnagyobb a bukási százalék a II. kerületi polgári fiúiskolában, melyben huszonöt százalék bukkott. Legjobb az eredmény a III. kerületi polgári fiúiskolában, ahol csak tizenkét százalék bukkott. A leányiskolák közül van olyan iskola is, ahol osztályismétlésre senki sem bukkott, például az I. és a II. kerületi leányiskola. Áránylag a legtöbb leánytanuló bukkott a X. kerületi, a VIII. és VII. kerületi leányiskolákban.

(*) **Az árvizi hajós emléke.** A IV. kerületi választmány tegnap ülést tartott, amelyen dr. *Maislák Mór* azt indítványozta, hogy a tanács útján kérjék fel a kormányt, örökítse meg az eskütert-híd domborművi díszítési között az 1838. évi árvíz-katasztrófáját s ennek keretében *Wesselényi Miklósnak*, a nagy árvizi hajósnak életmentő működését. A választmány a javaslatot egyhangulag el fogadta.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Népszínház.** A *Népszínház*-ban ma este a *Bob herceget* adták két vendégművésznővel, akik párosával kerültek át a *Budai Nyári Színház* jeles ensemble-jából a kerepesi-úti operett-színházba. *Perényi Margit*, a budai szubrett játszott a *Bob herceget* kedves elevenséggel, szép hatás mellett. A közönség a budai színpadról jól ismert művésznőnek sokat tapsolt s egy-két énekszámát meg is ismételtette. A második

vendég, *Bern Paula*, a királyné szerepét a budai színházról szintén ismert intelligenciával alakította. A közönség tapsaiban neki is része volt. Közönség szép számmal volt jelen.

** **Koncert a Svábhegyen.** Érdekes, fényesen sikerült hangverseny volt ma este a svábhegyi nagyszálló termében a svábhegyi szegény gyermekek javára, kiváló fővárosi művészek közreműködésével. A hangversenyt *Schumann G-moll szonátájával* ifjabb *Ábrányi Emil* nyitotta meg, aki csak az imént érkezett vissza külföldi tanulmányutjáról. A nagytehetségű fiatal zeneszerző mély fejtűgással, kitűnő technikai készséggel zongorázta *Schumann* klasszikusan szép szerzeményét és za s tetszésben részesült. *Szojzer Ilonka*, az Operaház népszerű szubrett-prímadonnája annyira elragadta a közönséget bájosan énekelt dalaival, hogy az újrászok alig akartak véget érni. *Zatocsil Gizella* három dalt adott elő *Rubinstein-től*, *Bizet-től* és ifjabb *Ábrányi Emiltől*. A fiatal, s ép megjelenésű énekesnő, aki az Országos Zeneakadémián végezte az operai tanszakot s egy évig külföldi mesterektől tanult, nagy haladásnak ad a bizonygást. Csengő mezzoszopránja biztosan szárnyal és művészi árnyalásban, érejt kifejezésben gazdag. A közönség minden dala után köszönetet, lelkesen tapsolt. *Tollagi Adolf*, a Magyar Színház kitűnő kómikus, ragyogó humorral játszott és én kelte a maga hálás dolgait. Minden száma után vikáros tapok törtek ki és a pompás rögtönzések egymást követték. A hangverseny után lakoma és táncmulatság következett.

** **Vigszínház.** A Vigszínház idei szezonjának három utolsó napát a műsor legvidámabb darajaival töltik ki. *Halócsokis ellenőre*, *Bisson* bohóza holnap, vasárnap kerül színe új betanulással. Ez lesz ebben a szezonban az utolsó repriz. A legutóbb felirattelt nagysikerű darabok közül az *Osztrigás Micit* hétfőn adják, *Peydeau* művét ekkor játszzák üvencedszer. A szezon a *Teknősbékával* fejezők be. A reprizek sikere arra indította az igazgatót, hogy a jövő szezon folyamára is tervbe vette a régebbi műsor kedvelt darabjainak felújítását.

** **Hírek a Népszínházról.** A *Népszínház* kiváló vendégművésznője, *Zilahy-Singhoffer Vilma* meg kértizben lesz vendége a *Népszínház*-nak és pedig holnap vasárnap a most nagy sikerrel felelevenített *Kis ker-*cegyben, hétfőn pedig a *Rip* van *Winkle* Lisztbőjében lép fel. — A szezon utolsó előadásá kedden lesz, amikor is *Hervé* operettje a *Lili* kerül színe. Ez alkalommal bucsuzik *Hegyi Aranka* kéthavi szünetre a *Népszínház* közönségétől. Előadás után megtartják a nyilvános záporpróbát.

** **A Magyar Színház munkásszemélyzetének jutalomjátéka.** *Magyar Színház*-ban holnap, vasárnap délután a munkásszemélyzet jutalomjátékául *Buchbinder* népszerű bohósága, *A postásfiú és huga* kerül színe *Sziklái Kornél* és *Kornai Bertával* a két cím-szerzőben. A többi főszereplő: *Sziklái Adél*, *Boross*, *Szilágyi*, *Giréthy*, *Heltai*, *Iványi*. A III. felvonás hangverseny-jelenetében tréfiás monológokkal közreműködik *Szurmai*, *Nyárai Antal*, a *Népszínház* tagjai és *Faragó Ödön*.

** **Fővárosi Nyári Színház.** A budai szinkörben holnap, vasárnap délután a *Nap és Hold*, este *Blaha Luza* asszony utolsó vendégjátékául *A gyimesi vadruvág* kerül színe. Hétfőn délután *A rezervistákat*, este *A sváhdokot*, kedden *Az édes lánykát* adják. Szerdán *Szojzer Ilonkának*, a m. kir. Opera jeles művésznőének első vendégjátékául a *Hoffmann meséit*, csütörtökön második feljéttől *A börgér*, pénteken harmadik vendégjátékául *A sevillai borély* kerül színe. Szombaton lesz a bemutató előadás *Gorkij* Maxim *Ejnye mese-dékely* című drámájának. Jegyek előre válthatók a szinkör nappali penztáránál. — *Krecsányi Ignác* igazgató új eredeti népszínművet fogadott el előadásra, melynek szerzője *Pintér Imre*, a nagyváradi színház volt énekes és rendezője. Az új népszínmű zenéjét *Müller Mátyás* volt huszárlőhadnagy írta.

** **A drótostót utolsó előadásai.** Még három estén kerül színe a *Magyar Színház*-ban a nagy népszerűségű *Drótostót*, vasárnap, hétfőn és kedden, s így halvanegyedik előadását éri meg megszakítás nélkül. E három estén is ugyanazok a főszereplők vesznek részt az előadásban, akik *A drótostót*ot kivételes sikerrel segítették: *Szenyegőgyűri Lenke*, *Kornai Berta*, *Sziklái Eros*, *Ráthonyi* és *Boross*. Kedden bezárulnak a *Magyar Színház* kapui, s a kéthónapos nyári szünet után az első előadás szeptember 1-én lesz. Színrekerül *A drótostót*.

** **Évszázó ünnepély.** *Rákosi Szidi* színésziskolájának ma volt az évszázó ünnepélye az intézet helyiségében. Az iskolát ez évben 12 jelesen és 9 jól végzett növendékek hagyja el, ezek közül 16 az énekes és 5 a drámai színi pályán fog működni. A végzett növendékek közül 15-en már elszerződtek részint a fővárosi s részint a vidék jobb színházaihoz. Az iskolában az új tanévre a beiratások augusztus 21-én kezdődnek.

** **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben holnap, vasárnap, délután a *Szép Heléna* kerül színe íéhlőyárak mellett. Vasárnap és hétfő este *Feld Mátyás* nagy sikert aratott énekes bohózatát, a *Bob herceg* és *Mici hercegnő* adják. Hétfőn délután íéllárak mellett a *Bánk-bán* kerül előadásra.

**** Monna Vanna és Luria.** Phelps Lyon. az amerikai Yale-university tanára, nemrégiben cikket írt az *Independent* című lapba, melyben rámutat arra a meglepő hasonlatosságra, amely Maeterlinck *Monna Vanna*-ja és Browning *Luria* című darabja között van. A belga író erre a cikkre levélben felelt, mely a The Academy című lapban látott napvilágot s amely így szól:

Tisztelt uram! Nagy figyelemmel és érdeklődéssel olvastam az *Independent*-ben megjelent cikkét, amely a Monna Vannáról szól. Főléletlen igaza van uram. Darabom második fölvonásának egyik epizód-jelenete, az amelyben Prinziivali leleplezi Trivulziót és a Luria egyik nagy jelenete között csakugyan van hasonlóság s csodálom is, hogy ezt eddig nem hangsúlyozták. Annál inkább csodálkozom ezen, mert sohasem volt szándékomban, hogy ezt a hasonlóságot elítéljem, sőt világszen jeleztem is azáltal, hogy a cselekmény színbeliül ugyanazt a helyet s ugyanazokat a személyeket választottam, mint Browning. Mi sem lett volna könnyebb, mint más időbe és más helyre helyezni a cselekményt, ha az lett volna a szándékomban, hogy a dolgot elítéljem. Szorgalmas olvasója és lelkes bálmulója vagyok Browningnak, aki véleményem szerint egyik legnagyobb költője Angliának. Browningot a klasszikusok közé soroztam s így azt hiszem, mindenkinek ismernie kell őt. Természetesen tartom azt is, hogy meg van érdve Browningból egy-egy jelenetet vagy helyzetet kölcsönözni csak úgy, amint nap-nap mellett kölcsönözünk Aeschylusból, Sophoklésből és Shakespeareből. Az ilyen kölcsönzések coram publico történnek s lényegileg nem egyebek mélységes hódolatunk megnyilvánulásánál. Mindezekután még meg kell jegyezni, hogy ha ezt a szóbanforgó jelenetet kihagynók darabomból, ez nem változtatna semmit drámámon, amely minden tekintetben más, mint Browning *Luria*-ja. Tekintse hát, tisztelt uram, a kérdéses jelenetet úgy, mintha emlékoszlopot állított volna emlékezőtehetségem a nagy író emlékének. Browning volt az, aki a Monna Vanna atmoszféráját illűdítette képelemben s így emléket kellett állítanom annak a lelkesen tisztelt mesternek, aki művem megírásához ihletet adott.

**** Vidéki szünet.** *Szilágy Szeréna*, a fővárosi közönség előtt is előnyösen ismert énekesnő, *Kövegy Albert* igazgató meghívására öt estén át vendégzerepelt az újvidéki színházban. Minden fellépése alkalmával telii ház tapsolta.

**** Legújabb zeneművek kaphatók** Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében Budapest Károlyi-kört 26. Operák és operettek szöveggel: Goldmark, *Berühingeni Götze* 18.— K. Bizet, *Carmen* 10.80 Leoucavallo *Bajazzo* 14.40 K. Verdi, *Aida* 14.40 K. Ziehrer, *Svíhások* 12.— K. Khinali *mézesetek* 12.— K. Lehár. A drótostót 2 füzetben, magyar szöveggel 6.— K. Bob herceg 2 füzetben 6.— K. Katalin, *Casanova*, *Kis szökevény*, *New-York szépe* egyenként 6.— K. Popourrik *szöveg nélkül* Lincke. Indra 3— K. Luna asszony 3.— K. a svíhások 360 K. Édes lányka 2 füzetben 6.— K. Keringők: *Bob-keringő* 2.— K. Luna-keringő 2.0 K. A drótostót-keringő 2.40 K. Amoureuse *Valse* 4.20 K. Édes lányka-keringő 2.40 K. Hunnia-keringő 2.— K. Legújabb tánc a *Cake Walk* (betét a Mici hercegnő operettben) 1.80 K. Kedveit kupiék és dalok: Huber, *Stör ich?* tréfás dalok 2.40 K. Grosz, *Az én papám* 1.60 K. Kutschera, *Ausser Rand und Band* 1.60 K. Hirsch, *Herzensdieb* 1.80 K. Lorenz, *Hausball bei Brezina* 1.80 K. Serrus *Brezina* 1.80 K. A kis Cohn 1.80 K. Megvan már a kis Cohn 1.44 K. Aletter, A légyótt 1.80K. Legújabb angol dal *Good Bye, dolly Gray* (Isten áldjon Mariskám) 2.16 K. A gólya dal 3.— K. Legújabb 101 magyar dal cigányos modorban 3.— K. Dankó Pista 50 dala 4.— K. Nagy választék hegedű és cimbalom zeneművekben, valamint rakitáron van az összes zene-dék tananyaga. Állandó vevők kedvezményben részesülnek. Jegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MŰVÉSZET

□ **Az őszi tárlat.** A Képzőművészeti Társulat őszi tárlata november 15-én nyílik meg a Műcsarnokban. A kiállítandó képek bekezdésének határideje október 26-án, este hat órákor jár le. Az őszi tárlaton a Rudics, Vaszary, Ráth, Esterházy és a Lipótvárosi Kaszinó-féle díjak kerülnek kiosztásra.

□ **A lakberendezési kiállítás.** A Magyar Iparművészeti Társulat lakberendezési kiállítása e hó 29-én Péter-Pál ünnepén kivételesen nyitva lesz 9 órától 1 óráig. A belépő díj 60 fillér.

TUDOMÁNY, IRODALOM

□ **Irodalmi pályázatok.** A szegedi *Dugonics Társaság* egy tudományos és két szépirodalmi pályázatot hirdet. A szépirodalmi pályázatok egyike történelmi regényt kíván, s díja 800 korona. Beküldési határidő 1904. június 1. A másik, 200 koronás díjjal odával kell pályázni, s a beküldés határideje 1903.

szepember 1. A tudományos pályázat a szegedi oszlád és helynevek gyűjteményét kívánja s ennek díja 1000 korona. Pályázni 1904. december 31-ig lehet. A pályaművek *Békési Antal*, a társaság főtitkárának címére küldendők.

□ **A kassai Múzeum lajstroma.** A kassai Felsőmagyarországi Múzeum gyűjteményeinek leíró lajstroma (54 fénynyomatu táblával) megjelent. A vaszkötet, mely nem száraz katalógus, hanem rendkívüli gondnal és tudományos készültséggel megírt és maradó becsü munka, *Mihalik József* miniszteri biztosa és dr. *Májer Ede* budapesti egyetemi tanár tollából származik. — A majd ötödik száz lapos kötet, mely legelső helyen áll összes muzeumaink katalógusai közt, még a Nemzeti Múzeum sem véve ki, a egyszerű gyűjtemény minden egyes darabját pontosan leírja, s az egyes gyűjteményeket tudományos magyarázattal vezeti be. Az 54 fénynyomatu lap több száz tárgynak a fotografiai mását hozza, s még ezekből is megítélhető, hogy a kassai Múzeum tárgyai mily könnyen áttekinthetően s mily lényegesen, a mellett logikusan vannak rendezve. A diszes kiállítás katalógus ára 2 korona.

□ **Uj Idők.** A belgrádi királygyilkosság színhelyének hiteles képeit közli az *Uj Idők* e heti száma. A füzet, amelyely új évszvedet kezdődik, egyéb érdekességekben is gazdag. Szomaházy István *Költözés* című humoros regényt kezd. Daudet regénye a romantikus Napoleon-időkből való. Herczeg Ferenc novellát ír, *Endrődy Sándor* és *Ambrozovics Dező* verset, *Malonyay* elbeszélést. Egy képsorozat bemutatja az imént megnyitott kassai múzeum legérdekesebb műtárgyait. Mutatványismét ingyen küld a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10), ahol a lapra negyedévi 4 koronával elő lehet fizetni.

□ **Népkönyvtárak.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának népkönyvtári szakbizottsága ma tartotta utolsó ülését *Bereznay Albert* elnöke alatt. Résztvettek az ülésen a vallás és közoktatásügyi miniszter képviselőiben dr. Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsos, továbbá dr. Ferenczi Zoltán az egyetemi könyvtár igazgatója, dr. Fejérpaty László egyetemi tanár, *György Ádám*, *Porzost Kálmán* előadó titkár és dr. *Fodor Oszkár* irodavezető. Megállapította a bizottság az 1903. évi államségélyből már a legközelebb felállítandó népkönyvtárak kezelési utasítását és megette a szükséges intézkedéseket az u. a. b. sorozatu vandorkönyvtárak könyvjegyzékének összeállítására.

□ **A Kis Lap** most megjelent száma ebben a félelendőben az utolsó. Hatvanegy kötet tesz immáron maradóan bizonyosodott amellett hogy a *Kis Lap* mindig a legszebbet és legjobbat nyújtotta olvasóinak. A sok kedvelt rovat: *Unnen-omen*, *Apróságok* a természet világából, *Tréfák*, *Játékok*, *Találos versek*, *Arany kalászkok*, *Jó egészség*, *Forgó Bácsi* postája ezennel még változatosabb lesz és mellettük nagyobb szabásu pályázatok fogják a *Kis Lap* olvasóinak érdeklődését fokozni. A *Kis Lap* előfizetési ára negyedévre 2 korona, előfizetések VII. Kerpesi-ut 54. sz. alá (Athenaeum) címzendők.

□ **Magyar Lányok.** Változatosságra gazdag és tartalomra nézve érdekes az a fiatal lányoknak való újság, amelyből a második félévi első számot most kaptuk. A *Magyar Lányok* megjelenik *Singer* és *Wolfer* kiadásában szerkeszti *Tusek Anna*, munkatársai pedig a legkiválóbb magyar írők. Jó lélekkel ajánlhatjuk a *Tusek Anna* szerkesztése mellett megjelenő újságot minden olyan családnak, ahol serdülő fiatal lányok vannak. Előfizetési ára: félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal: Budapest, *Andrássy-ut 10*.

□ **Az én Újságom.** Pósa Lajos kedves gyermekújságja a szünidőben sem hagyja el az 6 kis olvasóit A szerkesztő bácsi a szünidőben is gondoskodik róla, hogy muatató, szórakoztató olvasmányt lássa el a gyermekvilágot. Mese, vers, elbeszélés, kép, mulatótápróság felváltva követi egymást Az én Újságomban és a legutóbbi üdülőhelyekre is elküldi a lapot minden héten. Negyedévre csak 2 korona, s ebből az összegből kifutja az egész szünidőre való olvasmány. Kiadóhivatal: Budapest *Andrássy-ut 10. szám*.

EGYESÜLETEK

(Lemondás.) *Olay Lajos* országgyűlési képviselő lemondott a VIII. kerületi demokrata kör elnöki tisztségéről, ma a következő levelet intézvén *Solymossy Elek*hez, a kör alelnökéhez:

Kedves barátom! A VIII. ker. demokrata kör elnökségéről, legnagyobb sajnálattal politikai indokból köteleltem leköszönni. Midőn arra kérék, hogy ezen előtárazásomról a kör választmányát értesíteni sziveskedjél, kijelentem, hogy továbbra is igaz demokrata és a kör tagja maradni kívánok. Elvtársaimat és barátaimat veled együtt üdvözli igaz elvtársad *Olay Lajos* s. k.

(A vörös kereszt egyesület) ismét gyarapodott egy főkegyesülettel. A napokban alakult meg az isaszegi főkegyesület szépszámu taggal. A körpnt részéről *Latinovic Géza* főmegbízott helyettes és *Argay János* irodaigazgató vettek részt az alakuló közgyűlésen. Elnök lett *Boda Jenő* társelnök *Krause Géza* tárnok dr. *Schulhof János*, pénztáros *Csontos Tivadar*.

Nyitlér.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN szanatóriuma és vizgyógyítóintézete

Abbazsiában, felnöttek és gyermekek számára. Saját szabadfürdővel. Csaldóknak, a tanulókörvetlen a kongorparton, saját szabadfürdővel. Csaldóknak, a tanulókörvetlen és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyerekek 6 éven felül kísérket nélkül is felvétetnek.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógmód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, hó- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és bőrbajok** Biztos védelem szélhűtés és elmevar ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógmód megalapítójának és egyedül képviselőjének, **Dr. Kovács J.** egyet. orvostnark (Hemopatia) rendelőintézete van

Budapest, V., Váci-körut 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetem kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógmód.

Dr. Konrad gyógyintézete Edlachban Reichenu mellett.

Elragadó, pormentes, szőlőt védett fekvés 600 m. a preini völgyben. Különleges intézet szívbajokra, idegbajokra és minden étrendi és táplálási gyógmódra. Legnagyobb kényelem. Prospektus küld **Dr. Konrad Edlach.** Interurb. telefon Edlach Nr. 2.

Élső biztosító-intézet katonai

szolgálat esetére

6 cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet

Budapest, Váci-utca 34.

Fügyermekok ellátása a védőkötélzettség, illetve a nagy koruság idejére. Aggkori, özvegyjuttarék és nyugdíjbiztosítás — Olcsó díjtétel, szabadbelvi feltételek.

Jelentékeny nyereségrészesedés, képviselők, utazók és főgnyokok előnyösen alkalmazhatnak.

Biztosítási állomány 45 millió korona.
Biztosítási alapok 12 millió korona.

1/4 BOR TEMPEL-lel

pompás pikáns ízű
a szívüködést mérsékelten fokozza
és étvágyat gerjeszt.

Kerjen mindenütt rohási „Tempel-forrást“.

Gyógyintézet testegyenészetű sebészeti számára.

Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26.

Telefon 591.

Gyógykezel *hátgerinc* és *végtagok görbülését*, *szagorodott és luddalpat*, valamint az *izületi lobok* minden fajtáját stb. Saját műterem *Hessing-féle corsettek* és készülékek számára. Prospektus ingyen.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.

Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesek nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483.42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587.09 frank.

Magyarországi vezérigazgatósgó:

Budapest, IV., Károly-körut 26.

Kutnewsky György

tetemesen megnagyobbított

szücsáru-üzlete

a mai naptól:

Deák Ferenc-utca 15. sz. alatt van.

Az Angol Királyhoz
LEGNAGYOBB FERFI-FIU ÉS GYERMEK
RUMA ARUHAZ.
BUDAPESTI KÁROLY-KÖRUT 16
Klein és Schwarz ferfiszakók.

Természetes forró-
meleg kén-só források,
iszapfürdők,
iszapborogatások,

zuhany-massáže, vizgyógyintézet, villany-fényfürdők, gőzfürdők kő- és kád-fürdők, gyógyvíz uszodák. Oleo- és gőzoldó elosztó. Csusz, kőszvény, ideg-, bőrbajok stb. felől kimerítő programot látni ingyen a Szt.-Lukács-fürdő igazgatóságán Budán.

Mohai ÁGNES-Forrás

háznak legzsénavdusabb természetes savanyúvize. Tiszta, kellemes asztali víz s a Budapest főváros részére való külön háztartási töltés olcsóbb a szódavíznél s jobb minden mesterségesen készített szavszalv teltelt víznél.

10/10 literes palack 36 fillér. üres palack visszavételi ára 8 fillér.

Sz. 1902.
Kir. M. tud. egyetem II. kémiai intézet.

A mohai Ágnes-forrás vize, mely artziál kútból fakad, először mindjárt a kut elkészültöké azelőtt 21 évvel elemoztatott. Az akkori elemozás eredményét a mostanival összehasonlítva kitűnik, hogy a viznek a jellegéppen semmit sem változott meg; most is ugyanazon főalkotórészeket és pedig ugyanazon viszonyban tartalmazza, sőt a szabad szén-dioxid tartalmát is: 1880-ban volt 2-0334 gr., 1902-ben 2-4034 gr.

A mohai Ágnes-forrás most is a földes savanyúvizek csoportjába tartozik, és a csoport egyik klasszikus képviselőjének tekintendő.

Dr. Lengyel Béla s. k. em. miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a II. sz. kémiai intézet igazgatója.

Kapható minden fővárosi fűszerkereskedésben és a vendéglőkben.

HITELÉRTESÍTÉS

A KERESKEDELMI TUDAKOZÓDÁS
SZERVEZETE ÉS JOGRENDJE

Dr. HAJDU MIKLÓS

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA BUDAPESTEN
KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában
Ára két korona (Bérmentes megküldéssel: 2 korona 20 fillér)

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

A magyar kerékpár derby. Jövő vasárnap délután 3 1/2 órakor a Fővárosi Kerékpár Egyesület a Csömör-úton levő versenypályán nagyszabású országos kerékpárversenyt rendez. A kerékpáros derby e napon kerül előtérbe, mely a kerékpározási idény legnagyobb és legérdekesebb versenye. Legjobb versenyzőink indulnak e napon e verseny értékes aranyéremért és a derby szalagért. E versenyben induló kiváló versenyzőink, győzelmére már most több fogadáskötőttek. A derbyt követő 7 versenyszám egytől-egyig igen érdekfeszítőnek ígérkezik. A versenyszámok a következők: Megnyitó-verseny, magyar kerékpár verseny, derby senior verseny, senior verseny, végpár verseny és 10 kilométeres nagy díj. Ez utóbbi különösen érdekesnek ígérkezik, mely az amerikai versenyes mintájára rendezték oly módra, hogy a 20 községi verseny győztese az, aki a legtöbb körön át meg tudja tartani elsőségét. Versenyes közben Muskat Jenő Magyarország mikerékpáros bajnoka fog fellépni akit a rendező-egyletnek sikerült megnyernie. Mintaványait részben ismeri már közönségünk. Ujabbán külföldi utján sok újat tanult. Ezen

ujabb mutatóiban fogja gyönyörködtetni a közönséget.

A Budapesti (Budai) Tornaegylet szerdán, július hó 1-én délután 5 órakor tartja atletikai kísérleti versenyt. Következő sorrenddel: 1. 100 m-es síkfutás. 2. 320 m-es síkfutás. 3. 92 m-es gátfutás junioroknak. 4. 1000 m-es távgyaloglás junioroknak. 5. Magasugrás. 6. Rúdugrás. 7. Távoingrás junioroknak. 8. Súlydobás. 9. Gerelydobás. 10. Dicskosztetés. A versenyre belépődíj nincs s arra szívesen látnak vendégeket. A verseny a budai Széna-tér mellett levő versenypályán lesz.

Rambler-mérkőzés. A június 28-án, vasárnap és 29-ikén, Péter és Pál napján a Prágai Ramblerok ellen játszó magyar csapatok összeállítását a következők: Budapesti Ramblerok: Kapus: Sipos vagy Wagner. Hátvéd: Fey, Manglitz. Fedezet: Gorskzy, Skrabak Bródy. Csatázó: Minder, Vinoze, Pokorny. Róka, Buda. Tartalék: Holics, Fehéry, Kiss, Balázs, Braun. Magyar Testgyakorlók Köre: Kapus: Lípovecz, Hátvéd: Nagy, Steiner. Fedezet: Pozsonyi, Sári, Deutsch. Csatázó: Zulu, Herquet, Hoifer, Károly, Frank. Mindkét mérkőzés a milliennári pályán lesz és délután hatodét órakor kezdődik.

Alag. A kettős-ünnep alkalmából bizonyára sokan fogják fölkeresni az alagi versenytérét. A program elég érdekes és mint az előző napokban valószínű, hogy nagy mezőnyök fognak start-hoz állani s tekintettel arra, hogy néhány jobb klasszisú ló is be van nevezve a finishek izgatottak lehetnek. De ez mellékes, fődolog az, hogy mit fizet a totalizátor. Jelöltjeink:

Vasárnapra:

- I. Pszt—Curieuse.
- II. Kikelet—Orcus.
- III. Babatündér—Takaros.
- IV. Fügéd—Vannak.
- V. Teraskier—Vilkiechen.
- VI. Ornament—Ruggiero.

Hétfőre:

- I. Torquemada—Protos.
- II. Világos—Franko.
- III. Camperdon—Marineur.
- IV. Voz Populi—St. Hubert.
- V. Fulvia—Epatante.
- VI. Casanova—Cassandra.

TÖRVÉNYSZÉK

Közdékek kirendelése. A budapesti ügyvédi kamara a budapesti királyi ítélő tábla előtt tartandó felebbviteli tárgyalásokhoz a fóló évi július 6-ikától augusztus 29-ig terjedő szüneti állásukra közdékkül a következő ügyvédeket rendelte ki: július 6—11-ig a szüneti tanács mellé dr. Várady Károly, helyettesül dr. Várkonyi Oszkár; július 13—18-ig: dr. Vértési K. Ferenc; július 20—25-ig dr. Visontai Soma, helyettesül: dr. Vermes Károly; július hó 27-től augusztus 1-ig: dr. Vince Károly, helyettesül: dr. Weinberger Jenő; augusztus 3—8-ig: dr. Weinfeld Fülöp helyettesül: dr. Weisz Ödön; augusztus 10—14-ig: dr. Weisz Sándor helyettesül: dr. Weitzenfeld Ilés; augusztus 17—22-ig: dr. Wenczel Árpád, helyettesül: dr. Wilhelm Adol; augusztus 24—29-ig: dr. Wolf Vilmos, helyettesül: dr. Waihauser István.

A nemzetközi börtönügyi kongresszus. Az 1905-ben tartandó nemzetközi börtönügyi kongresszus tudvaleg Budapestben lesz s az előkészítő bizottság már megállapította azokat a szakkérdéseket is, amelyek a kongresszus négy szakosztályában megvitatásra kerülnek. A napirendre tűzött kérdések a következők:

I. szakosztály (büntető törvényhozás). 1. a) A pénzbüntetést, mint melékbüntetést mily büneselemnyekre kell a törvényben megállapítani? b) Mely elvek legyenek irányadók a pénzbüntetések végrehajtására és a helyettesítő szabadságvesztés-büntetésnek fogantatása vétele tekintetében? 2. A büntetőndó csalásnak minő tényálladáki ismérveit kell a törvényhozásnak megállapítani? 3. Az orgazdaságot külön büneselemnynek kell-e tekinteni vagy részességi cselekménynek? 4. Az esküdtszékli itélkezésnek eredményei olyanok-e, hogy helyén való volna arra nézve reformokat keresztülvinni?

II. szakosztály (a büntetés végrehajtása). 1. Az elítélteknek erkölcsi osztályozása a közös letartóztatás tartama alatt mily módon volna leghelyesebben keresztülvihető és ezen osztályozásnak mik lehetnek a következményei? 2. A gyanusítottak és vádlottak kötelezhető-e munkára, ha előzőleg szabadságvesztés-büntetésre voltak elítélve? Ha ezen gyanusítottak és vádlottak munkára nem kényszeríthetők, az előzetes letartóztatásnak beszámítása a büntetés tartamába nem teendő-e függővé attól, hogy az illető az előzetes eljárás alatt önkéntesen magára vállalta a munka végzését? 3. Milyen elvek szerint, milyen esetekben és minő alapon volna helye kártalanítást adni azoknak a letartóztatottnak, illetőleg családjuknak, akiket a letartóztatási intézetekben végzett munkájukban baleset ért? Mily külön rendelkezések volna helye a földművelési gyakorlatban, illetőleg akár nyilvános akár magán javítóintézetekben elhelyezett fiatalokor elítéltek munkája tekintetében? 4. Szükséges-e külön letartóztatási intézeteket felállítani olyan egyének elhelyezésére, akiknek korlátolt beszámítási képességet a bíróság megállapította, valamint szokászerű iszásokok számára? Ha igen,

ezek az intézekek mely elvek szerint volnaak szervezendők? 5. Mily elvek értelmében volna megengedhető és mily módon volna szervezendő az elítélteknek mezőgazdasági vagy szababban végzendő más közérdekű munkával való foglalkoztatása?

III. szakosztály (megelőző intézkedések). 1. A különböző államokban mi az alkoholizmus befolyása a kriminalitásra? Minő eszközöket volna helyénvaló alkalmazni általában az elítéltekkel szemben az alkoholizmus leküzdésére? 2. Minő eszközök alkalmazásak a tudódvésnek a letartóztatási intézetekben való leküzdésére, kezelésére és arra nézve, hogy annak terjedése bármilyen letartóztatási intézetekben megelőztessek? 3. A Patronage-ügyében az állami beavatkozás mily módon volna elhatárolandó?

IV. szakosztály (gyermekek és fiatalok). 1. Az államnak intézkednie kell-e az elítéltek gyermekeinek védelme érdekében? Melyek volnaak e végből a leghatásosabb eszközök? 2. A fiatalokor büntetések és az elzárulásnak indult vagy erkölcsileg elhagyott gyermekek részére helyén való volna megfigyelő intézeteket felállítani? Ha igen, minő legyen ezek szervezete? 3. Minthogy egyes államok törvényei szerint a fiatalokor büntetések egyrésze fogházakban helyezendő el, mily elveket kell figyelembe venni azok elhelyezése, foglalkoztatása és nevelése tekintetében? 4. A fiatalokor elítéltek büntetésük egész idejére vagy annak egy része alatt magánzárkákba helyezendők-e el? 5. A rendes nevelési eszközökön feül, melyek a leghatásosabb rendszabályok arra, hogy biztosítsák az erkölcsileg elhagyott gyermekek megmentését és olyan elzárulásnak indult gyermekek megjavítását, akik még nem követték el büntető cselekményét?

A hűtlen szerető. Egy áprilisi nap kora reggelén lövés zaja riasztotta fel a Gyep-utca egyik házában lakót. Az egyik földszintes lakásban Kapitány Mihály hajóselegény agyonlőtte kedvesét, Benics Rozália nevű leányt. A szerelmi dráma oka az volt, hogy Kapitány nagyon szerette a leányt, aki azonban kitartóan szerelmét azzal hálálta meg, hogy udvarlókat tartott magának. A budapesti büntető törvénysek esküdttörzsége ma vona felelősségre Kapitány Mihályt százados emberölés büntetésért. A tárgyaláson, melyen Agoraszó bíró elnököl, a vádlott beismerte hogy kedvesét hátulról, kőzvetlő agyon. Az esküdtek dr. Hodász Antalkirályi ügyész vádbeszéde és dr. Farkas Gyula védelme után büntönek mondták ki a vádlottat a halált okozó súlyos testi sérítés büntetésben s ezért a törvénysek az enyhítő körülmények figyelembe vételével 1 évi és 6 havi börtönrre ítélték Kapitány Mihályt.

Zavargó sztrájkolók. Wessely Ernő kocigyaros műhelyét két nappal ezelőtt a bérharabban álló kovácslegények megtámadták s az ajtóki kiteszítése után behatolva nemesak a műhelyt rombolták össze, hanem a gyárosnak magánlakásában levő butorokat is összetörték, sőt még magát a gyarost és családját is életveszélyes fenyegetésekkel illették. A rendőrség a zavargó sztrájkolók közül tizenegy embert és pedig Sánta József, Kullár Gábor, Schenk István, Szilgyi Miklós, Helebrond Pál, Darabos József, Tóth János, Boeskeházi Ignác, Angusztin Bálint, Kómvics István és Híkádi István kovácslegényeket letartóztatta. A letartóztatottak ma hallgatta ki a magánosok elleni erőszak büntetésnek vádjában dr. Perémy vizsgálóbíró s a kihallgatás után az összes letartóztatott sztrájkolókat szabadlábra helyezte.

TÁVIRATOK

Konfliktus az orosz zsidók miatt.

Washington, június 27. Az orosz kormány közölte az Egyesült-Államok kormányával, hogy Roosevelt elnök elhatározását, hogy zsidó polgárok kérvényét a kisenewi eseményekről az orosz kormánynak benyújtja, melyen sajnálja. Reméli, hogy az Egyesült-Államok az általuk kifejezésre jutott rokonszenv nyilatkozásával be fogják érni. Az orosz külügyi hivatal a kérvényt vissza fogja utasítani és saját politikája alapján, amelynél fogva tartózkodik minden beavatkozástól más állam ügyeibe ugyanily eljárás követel a maga irányába is.

New-York, június 27. A New-York Times jelentése szerint Cassini washingtoni orosz nagykövetet Roosevelt elnöknek a kisenewi ügyben tanusított magatartása nyugtalanítja. A nagykövet visszahívásának lehetőségét nem tartja kizártnak.

A szomali harok.

Páris, június 27. A Havas-ügynökség jelenté Dsbütiből, hogy a mollah Murao és Bohote között öt angol őrséget megsemmisített. Hir szerint 42 angol tiszt közül 39 elesett és 2000 bennszült katonát foglyul ejtettek. A hadügyminiszterium Bohoteből 26-áról keletett táviratot vitt Manning tábornoktól, mely szerint a mollah azért lépte át harcossáival a Damate és Bohote között levő vonalat, mert az angoloknak állása erős volt a Muddug kerületben, valamint azért, mert a délről elnyomuló abesszinaiak szorították. A mollah menekülése veséggé válhatott volna, ha Bohoteből kelő haderőt lehetett volna előreküldeni. Foglyok azt állítják, hogy a mollah hívei szervezőlenek.

Marokkói lázadás.

Madrid, június 27. A Liberal egy Tangerből érkezett távirata megerősíti azt a hirt, hogy a marokkói

hadügyminiszter Terul és Branos között a gajata-törzs kablainak áruháza következtében versengetet szenvedett és 600 embert vészített.

Köszgadsági táviratok.

Bécs, június 27. Ausztria-Magyarország 1902. évi hivatalos közbenő forgalmi statisztikája szerint a bevétel 47-9 millió métermázzát tett ki 944-5 millió értékben, a kivétel pedig 22-8 millió métermázzát 878-8 millió korona értékben. Ausztria kereskedelmi mérlege Magyarországgal szemben, épp úgy mint 1900-ban és 1901-ben, passzív. A bevételi többlet a kivételnél 12 millió koronával többet mutat, mint ahogy preliminarva volt. A Magyarországból történt bevételnek emelkedése a nyers anyagok szaporodott bevételére vezethető vissza, míg a fél- és egész gyártmányoknak Magyarországból történt behozatala esést mutat.

Bécs, június 27. A magyar agrár- és járadékbank részvénytársaság Budapestben, a bécsi Union-bank útján ma a bécsi tőzsdetáncshoz folyamodott 4%-os vasúti járadékkötvényei hivatalos jegyzése végett.

Prága, június 27. A cseh cukorgyárosok egyesülete és az osztrák-magyar monárkia cukoriparosai ma gyűlést tartottak. A gyűlés első sorban a brüsszeli konvencióval foglalkozott. Báró Stummer kijelentette, hogy a brüsszeli konvenció hatása olyan lesz, hogy ma azokról a viszonyokról, amelyek ezt a konvenció előidéznél fog, még senkinek sem lehet tisztában. Egyelőre nem marad más hátra, mint várakozó álláspontra helyezkedni. A gyűlés elodgata ezt az indítványt, hogy a központi egyesület a cseh és a magyar országos egyesületekkel együtt a két kormánytól és a parlamentenél odahasson, hogy a fogyasztási adót leszállítsák, egyhangulag elfogadták.

Bécs, június 28. (A Budapesti Napló telefonjele.) Eladottt buza: 81 kg. 7.50 K. Dévanyároról, 82 kg. 7.75 K. M.-Túrrol, 78 kg. 7.35 K. Csifer, új termés: 77-5 kg. szlavóniai augusztus-decemberre 7.45 K. Marchfeld, 5000 mm. 77 kg. augusztus-decemberre 7.15 K. Érsekújvárról. Rossz, régi áru jól kínáltott: 6.25 K. Nagyszombat, 6.12 K. Verebély, 7.60 K., tengeri 6.55-6.70, zab 6-öt fillért vesztett; magyar zab minőség szerint 6.-6.40 K., válogatott 6.80 K. Lisztben csekély volt a forgalom, korpá ára tartott.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B. S. Széksejtvár. Az új miniszterelnök 1874-ben huszonöt éves korában vette föl vezetékné: Khuen mellé a Hédeváry nevet. Kötelezte erre a Hédeváry nemzetségből leszármazott Viczay grókok utolsó férfi sarja, aki őt mint unokahúgának fiát — a bán nagyanyja Vizay Karolina grófnő volt — adoptálta és hédevári dominiumát ily kikötéssel ruhá testálta. Hédeváry az utolsó Viczay halála után, amely 1873-ban következett be, az örökösök akaratához képest királyi engedéllyel hédevári előnévvel öserele föl belási előnévvel és a Khuen-osalád címerét a Viczay család címerével egyesítette. A Hédeváry nemzetség a hazánkba jött német nemek egyikétől a vildonlai Heiricholt származtatja magát, aki résztvett Kupa vezér lázadásának leverésében. A Hédeváryaktól származnak a Német-újváriak, akikben a Bathány nemzetség tiszteli őseit, egyik sarja volt „Kont, a kemény vitéz” is. A Hédeváry család a XVII. század közepén halt ki, az utolsó Hédevárynak egy leányát egy Viczay vette feleségül s így került a hédevári birtok Viczay és e gróf család kihalása után gróf Khuen kezére.

D. G. Csomgrád-Csáng. 1. Ha a volátot el is vesztí, igényt tarthat az összes többi bemondot dolgok kifizetésére. 2. A volát megnyerése nem zárja ki azt, hogy épp úgy, mint a kérdézet esetben a felvétel, a pártit el ne vesztihesse, s amennyiben a partnerek minden ütés nélkül már a bemondással több pontot számolnak, a játékok természetesen megnyertek. Az adományt hirovatunkban mutatuk ki. — Losonosi. Vegyen husz fillér ára sósavat, oldja föl 8 liter meleg vízben áztassa bele a szivacsot s azután nyomja ki. A piszkos és a szappantól zirosult lett szivacs a sósavas vízben tökéletesen megtisztul, anélkül, hogy pubaságát, ruganyosságát elvesztette volna. A sósavas vízben való áztatás után a szivacsot tiszta vízben többször egymásután ki kell még mosni, hogy a sósavból ne maradjon benne semmi, mert ha a savból valami a szivacsban maradna, ez megtámadná a szivacs rostjait. — F. H. Kassa. Mély gondolkodásról tanuskodó önként íéle kellett tennünk, mert a témát teljesen kimerítettük. — S. F. Legjobb, ha az országos m. kir. zeneakadémia (Andrássy-ut 67.) igazgatóságától elkéri a fílvétre vonatkozó tudnivalókat. — Beregi. A közgazgatási bíróság 1897. 17. számú határozatában ki-mondotta, hogy a községi illetőségnek az 1886. 22. törvényeikk 10. szakasza szerint való megszerzéséhez az új községben négy éven át való folytonos lakás mellett nem kívánják meg, hogy az illető a községi

terhekhez is négy éven át folytonosan járuljon, hanem elégséges, ha a négyévi folytonos lakás mellett általában a község terhehez járult. Ha tehát bizonyítani tudja, hogy a husz év alatt a községi terhekhez férje hozzájárult, az illetőségi bizonyítvány kiadását nem tagadhatják meg. — Tanulás. A gyertyamosi magyar nyelvtérjesztő-egylet Szegeden két fínevelő intézetet tart fenn és pedig Szentháromság-utca 9. szám alatt fíztisztelendő Rómer Péter igazgatása alatt és Kossuth-utca 26. szám alatt dr. Lippay György állami főgimnáziumi tanár vezetése mellett. A szülők vagy gyámok, kik fiaikat ez intézetek valamelyikébe íelvétni óhajtják, szándékukat legkésőbb július 10-ik napjáig az intézeti gonokságnál (Szeged, Szentháromság-utca 9.) írásbeli kérelemmel jeleintik be, egyttal tudatják lakásuk teljes címét, az iskolát, amelybe a tanulót járátni kívánják, valamint azt is, hogy a ruházatra és egyéb felszerelési kellékere vonatkozó kívánalmak egy a felvételnél, mint azután megtelelni képesek és készek. — F. K. A két eltérő vélemény is bizonyítja, hogy teljesen egyéni bajról van szó, amelynek a megállapítása lálatalanban teljesen lehetetlen. Vizsgáltassa meg magát újból az orvosokkal. — I. G. Miskolc. Az egyetemen kell négy fílevét hallgatnia. — K. Z. Vörösmart. Dehogy íelenek ne a poetika törvényeinek. — 1903. Valamelyes rutinnal készült, de a mértéket nem őríti meg. — W. L. Kaposvár. A budapesti keleti kereskedelmi akadémia kurzusa két évig tart. A tanfolyamnak rendes és rendkívüli hallgatója van. Rendes hallgató az, aki a fílvételek az előírt tantárgyak hallgatására és a kollégiumokban való részvételre kötelezi magát. Rendkívüli hallgató az lehet, aki ismeretlen kibővítése céljából egyes tantárgyat kíván hallgatni. Rendes hallgatóknak az első évfolyamba azt veszik föl, akinek érettség bizonyítványa van. Rendkívüli hallgató lehet mindenki, akinek a választott tárgy megértéséhez kellő előképzettség van. A beírás szeptember 9. és 10-én történik. A rendes hallgató nyolcvan korona leckeplézt fizet. Az intézet végzett növendékei legnagyobb részben a Magyar Kereskedelmi Múzeum keleti (balkáni) kirendeltségénél kapnak alkalmazást s ügyességükhöz és buzgóságukhoz mérten különböző állásokhoz jutnak s hamar élérnek négy-hatezerkoronás, sőt még jobb fizetést is. A Magyar Polym- és Tengerhajós Társaság tisztviselői karában nagyon szivesen látja a keleti akadémia végzett növendékeit, ugyszintén más hajótszások is, a melyeknek keleten állandóan ügyönségük van. Ertesítők kérjen az igazgatóságól (Alkotmány-utca 11.). — Rozsa. Azokra a pályákra léphet, amelyekre már a VI. gimnázium is képesít, ilyen a gyógyszerészi, az alsóbb gazdasági intézetek hallgatása stb. — H. H. olvasó. Az „élelmény” helytelen. — N. D. Nagy-Salló. Az erre vonatkozó elvi döntéseket az Adóügyi Szaklap közli, írjon a címére (Andrássy-ut 8.) s megkapja az eljárás rendjét. — Előfizető. Kőbánya. A rendeletnek ez az értelmezése helyes: A teljes vasárnapi munkaszünet a fővárosban télen-nyáron, szóval az egész esztendőn át az összes kereskedelmi, vállalati és gvári üzemek irodáira is ki van terjesztve. Vidéken a munkaszünet délelőtt 10 órák kezdődik. Vasárnapokon kívül Szent-István napjára is közelező a munkaszünet. — Kereskedelmi. Az egyetemen használatos tankönyvek jegyzékét ingyen megkaphatja Politzer Zsigmond és fia könyvkereskedése (Kecskeméti-utca 4.) révén. — H. L. (A pályadíj.) Nehézség és formálisan a stílusa. Közölhetetlen. — Z. Temesvár. A képeslevelezőlapok elárulása ügyében a kereskedelemügyi miniszter 69744. számú elvi jelentésű rendeletével kimondta, hogy a dohánytözségek levélpapírral, képeslevelezőlapokkal s egyáltalán oly papírműekkel, melyek a dohányzáshoz nem szükségesek, csak külön íparigazgatvány alapján kereskedhetnek. — Mohács. Nem kell rendelkezésre bocsátaniok. — Aggódó. A budapesti orvosegyletem klinikáján vizsgáltassa meg magát. — Nem mind. . . Jogos a kérése, hogy a szabad délutánt otthon töltsse. — Itélet. A gondolat jó, de a kidolgozása nem megfelelő. — L. J. Újpest. Annál az ezrednél jelentse be szándékát, ahova be van osztva. Nem tisztek az illetők.

Sorsjegyek.

W. S. Belgrád. 3567-74. számú Tisza-Szegedi-sorsjegye 340 koronát nyert, 6219-31. számú Bazilika-sorsjegye 12 koronával, 6160-27. és 680-08. számú Magyar vörös-kereszt sorsjegye egyenként 14 koronával lett a tőresztésben kisorsolva. — H. J. Mikola. A nyert sorsjegyeket Szalai és társa bankháza (Budapest, Erzsébet-kört 12.) számolja el legjobban, ugyanott köbbi sorsjegyekre kölösönt is vehet fel. — S. E. Nagy-Atád. 25430. számú Salm-sorsjegye 118 korona nyereménynyel lett kisorsolva.

A következők sorsjegyei nem lettek kisorsolva: L. J. Trencsén, S. M. Besztercebánya. Sz. E. Nagy-Mihály, H. M. Kaposvár, F. P. Nemes-Pann, G. L. H. Dorog, L. A. Arad, M. J. Vinkovce, B. J. Érsekújvár, Soh. J. Makó, N. J. Gyanta, A. S. Varanó, B. F. Maros-Ujvár, H. B. Szedres, Soh. A., Vissza, Sz. V. Pomáz, F. A. Mező-Köves, B. J. Pinczehely.

KRONDORFI A LEGJOBB NYALKAOLDÓ GYÖGYVIZ.

UTMUTATO. Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beíeztet részvényitke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bonke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték felolárító helye: IV. Ferenciek-tere 4. Közi zálogüzletek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferenciek-tere 4. Irány-utca sarak; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány kiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI. ker. Teréz-kört 40-42. Alapították 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindenemü életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 46,000,000 korona.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, június 28. — Római-katholikus: Leó. — Protestáns: Ireneus. — Görög-orosz: (június 15.) Amosz. — Zsidó: Thamus 3. — Nap két 3 óra 50 perckor. — Nyugszik: 7 óra 44 perckor. — Hold két: 7 óra 50 perckor reggel. — Nyugszik: 9 óra 50 perckor este. A miniszterek nem fogadnak. Az Országkúsz megtekinthető 11 órától 1-ig. Nemzeti Múzeum. Régiséggtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Erzsébet-emlékszobor pályaterve megtekinthető 9-5 óráig Mücsarnokban az Akadémiában délelőtt 9-1 óráig. A Nemzeti Szalon kiállítása nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. Természettörtéti gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig. Mezőgazdasági múzeum (Kereposi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig. A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10 órától 1-ig. Belépődíj nincsen. Kereskedelmi Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig. Nyitvádos könyvtárak zárva vannak. A fódvrosi könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, kőznapokon délelőtt 9-1-ig, vasár- és ünneppanokon 9-12-ig. Az aquinumi dsatások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyérdeklő vasút a Pálffy-téről. Mentiögyesület helyiségei a Markó- és Sólom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig. Egyetemi fíveszkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 3 órától 8 óráig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtára, tudakosó-osztálya és keleti miniatúra V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztátsát is eszázózl) a városipeti ipar csarnokban (vasár és ünneppanokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A kútföldi kirendeltség központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt. Naplár: Hétfő, június 29. — Római-katholikus: Péter és Pál. — Protestáns: Péter és Pál. — Görög-orosz: (június 16.) Tikon. — Zsidó: Thamus 4. — Nap két: 3 óra 50 perckor. — Nyugszik: 7 óra 44 perckor. — Hold két: 9 óra 50 perckor reggel. — Nyugszik: 10 óra 23 perckor este. A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Állat- és ásványtár. Nyitva 9 órától 1 óráig. Nemzeti Szalon, nyitva délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 50 fillér. Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és délután 2-6-ig. Erzsébet-emlékszobor pályaterve a Mücsarnokban megtekinthető 9-től 6 óráig. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig. Nyitvádos könyvtárak zárva vannak.

Budapesti Napló részere Apró hirdetéseket és Előfizetéseket elíogadnak a következő lapolárúító helyeken: Brenner Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarak. Adler Leóna, Lipó-kört. Pösch József, Váci-kört 80. Özv. Véber Vimosné, Váci-kört 15. Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1. Mosch utóda, Dorottya-ut. 2. Magy. király-aszálló. Kúrthy Kálmánné, Harmincod-utca 1. Weitzfeld Jakob, Király-utca 1. Redlich Szidónia, Király-utca 50. Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon. Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38. Schaeffer Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarak. Sopronyi V., dohány-nagybuzsáde. Kereposi-ut 1. Özv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10. Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálmán-tér sarak. Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarak.

MESE

Szent Péter vargája.

— Népmese. —

Történt, — régen történt, — mikor Szent Péter utóljára a földön járt vándorlegény alakjában.

A régi időkben másfélék voltak a vándorlegények, mint manapság. Igaz, ami igaz, hogy volt akkor is suszter, kőműves, csepürágó, medvéntáncoltató a vándorlegények között, — de hát a királyok, akik álrubába öltözve bekalandozták országukat, ugyancsak a vándorlegények kopott, esőverte, vihartépte ruháját vették fel.

Igy ne csudálkozzatok kedveseim, ha az öreg Szent Péter a menyország kapusa egy tavaszi reggel, így kiáltott be a kapuból az angyalokhoz:

— Hamar lelkecskéim, hozzátok le a padlásról a csizmámat, foltozzátok meg a rongyos szűrőmet, rakjátok meg a tarisznyámat, mert vándorolni megyek.

— Ugyan Péter bátyó minék menne már vándorolni! — szóltak az angyalok. — Hát nincs itt elég jó dolga: se nem ázik, se nem fázik, enni-inni való is van bőven.

Péter bátyó megcsóválta a fejét.
— Nem értitek ti azt, gyerekek! — Körül kell már nézni odalenn, mit csinálnak az emberek.

— Ne menjen, bátyó, ne menjen — kérték az angyalok az öreget, mivel mindnyájan igen szerették az öreg Pétert, amint már az ilyen vén bácsikat szeretni szokták az angyalok.

De Szent Péter nem hallgatott az angyalok kérésére:

— Szedte-vette! — dörmögte mérgesen. — Hol a csizmám?

— Erre mindjárt előhozta a csizmáját.

— Paprikás-borsos! Hol a szűrőm?

— A szüre is ott lett egyszerűen.

— Kutya-kutyánszki! Hát a tarisznyám?

— Hozták már a tarisznyát is megrakva jóféle elemőzsiával.

Szent Péter felrántotta a csizmáját, nyakába terítette a szűrét, oldalára vetette a tarisznyát és szépen leereszkedett a földre egy nagy felhő hátán. Az angyalok könnyes szemmel néztek utána. Ki fog most már nekik mesélni a hosszú téli estéken?

Péter pedig ment-mendegélt.

Amint ment-mendegélt volna, rásteledett az idő, az eső is esni kezdett, a fák zugtak a szélben és az utak mind néptelenek voltak. Messziről egy kis házból viláosság szüremlett ki a nagy éjszakába. Péter a viláosság felé tartott.

Amint benézett az ablakon, odabenn nem látott mást, mint egy vörösbajuszu vargát, aki éppen egy csizma megfejelésével bajlódott. Péter rázörgette az ablakot:

— Hé, varga ereszz be. Szegény utasember van idekünn.

A varga felemelte a fejét.

— Jobb neked odakünn, — felelte és tovább kalapált.

— Esik az eső, fú a szél; ereszz be varga!

— Jobb neked odakünn! — felelt a varga.

— Ereszz be varga, ha Istent ismeresz.

A varga erre már nem is felelt.

Héj, megharagudott erre Szent Péter. Erre arra vargája! Ilyen pogány emberrel még nem is találkozott soha. Bement a házba Péter, a varga pedig mérgesen felugrott:

— Hát nem mondtam, hogy jobb neked odakünn?

Szent Péter se volt rest. Kapta a vándorbotját és jól meglaznakolta a vargát.

— Te pogány, te huncut, te betyár! Puff-puff-puff.

Kopogott a vándorbot a varga hátán. Áddig kopogott, amíg a varga csak el kezdett kegyelemért könyörögni.

Akkor aztán leült egy sarokba és tapogatta fájós testrészeit:

— No ilyen vándorlegényt se láttam még!

— szölt elkeseredve. — Eddig azt mondtam a kopogtató vándorlegényeknek, hogy „jobb nektek odakünn, — hát egy se jött be a házba. Bizonyosan azért, mert jobb volt nekik odakünn.

— Hát ezentul se eresztet be a szegény vándorokat? — kérde Péter.

— De bizony beeresztettem őket, — siránkozott a varga.

— No ekkor béke veled, — szólt Péter és már az ajtó felé indult.

De a varga most már nem hagyta elmenni.

— Maradj itt vacsorára. Tudom éhes is lehetsz!

Szent Péter azt mondta:

— Nem bánom. De vigyázz, hogy valami huncutságot ne csinálj!

A varga pedig kiment a konyhába és megsütött három kövér patkányt.

Szent Péter csak megkóstolta a pecsenyét, mindjárt tudta, hogy huncutságot csinált a varga.

— No én már nem vagyok éhes. Edd meg magad. Mert ha nem eszed meg, akkor jaj lesz neked.

Szabódott a varga hogy ő már nem éhes.

De Péter felemelte a vándorbotot, s a varga egyszerűen megette a három patkányt.

Bucszott erre Szent Péter:

— No varga, köszönöm a szállást, köszönöm a vacsorát, mond meg, mi kívánságod van, mert én vagyok Szent Péter.

A varga elgondolkozott.

— Hát, ha te vagy Szent Péter, akkor csinálj azt meg, hogy legyen nekem feleségem.

A gonoszágom miatt nem tudtam eddig feleséget kapni.

Szent Péter mosolygott a szakállában:

— Meglesz varga! — szólt és elment. Esztendőre már volt felesége a vargának. De nem volt benne öröme.

Péter a menyország kapujából sokszor nevetve nézte, hogy lapul meg a gonosz varga

minden és mindenki ellen folytatnia kell és még gyermeke szeretében is megsértette.

Motta hallgatott, nem panaszkodott, mert nem volt ostoba ember és nem akarta, hogy ellenségei nevéssenek rajta, de eszébe jutottak apjának szavai, ugyanaz az elkeseredés, ugyanaz a féltékenység. Aztán rá gondolt arra, hogy a világon mindenki a saját érdekét nézi és a maga utján indul. Így tett ő az apjával, így tette a leánya. Így kellett lennie. Bármit tett is a leányáért, csak még jobban eltávolította tőle: a pénz, amit rákötött, hogy uri holgygyé nevelje, a társnői, akiknek körében neveltette, a fényűzés, amely a kis leányka szívét gögössé tette, még a név is, melyet adott neki, amikor egy Trao-leányt vett feleségül — no szép haszna volt belőle! — A kis leányka mindig azt mondogatta:

— Én Trao-leány vagyok. Nevem Trao Izabella.

A kis leánykák háborúsága még szenvedélyesebbé vált, amikor Rubiera Nini báró meg-nősült.

— Ha igaz, hogy rokonok vagytok, hát miért nem küldött a nagybátyád bonbont? Ez azt jelenti, hogy azok nem ismernek el titeket rokonoknak...

A kis Izabella úgy válaszolt, mint egy nagy leány:

— Az apám majd vesz nekem bonbont. Haragban vagyunk a Rubierékkal, mert sok pénzzel tartoznak nekünk.

A viaszkereskedő leánya, aki Izabella pártján állott, más történeteket beszélt el neki: A fiatal báró tönkrement. A Margarone-leány nem akart róla többé tudni. Alosi Jozefine asszonyt vette feleségül, aki sokkal öregebb nála, mert nem talált mást, a pénzéért vette el; s elbeszélte még mindent, ami az anyja üzletében, minden kávéházban, minden patikában szájról-szájra járt.

harcias felesége előtt. Buzzeg nem mert most huncutkodni, mert ha huncutkodott, nem kapott vacsorát.

Gyula bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

A gyűjtő leány.

Harmatos mezőben
Illatos virágok,
A nap sugarasan
Szóródik le rájuk.

Harmatos mezőben
Éde, friss leányka,
Gyűjti a szép rendet
Kévébe sorjába.

Forró veritéktől
Fénylik az orcája,
Sáros, cafatos a
Kék karton ruhája.

Mégis százszerbe szobh
Mint az úri dáma,
Mert munka a dísz,
Mert nem él hiába.

Csizmadia Sándor.

† **Fond, az órnagy.** Fond, az órnagy meghalt New-Yorkban. Eltemették szépen s aztán a lapok megírták róla, hogy Fond, az órnagy kutató volt. Kutató? Vajjon mit kutatót? És kiderült, hogy Fond nagy férfiakat kutatót s ahol egyet talált, az elé legott odaült s így szólt:

— Uram én vagyok Fond, az órnagy. Jöjjön velem Amerikába.

Szóval, Fond minden nagy férfit megutagatni akart Amerikában s vigasztalan volt, ha a dolog nem sikerült. Ő vitte el Zwangwilt. Hopeot, Conan Doylet, Hall Kaint és Stanleyt. Ő volt az, akinek Gladstone visszautasította ajánlatát s büszkén így felelt:

— Nem, órnagy ur. Én nem megyek Amerikába, mert az amerikaiak ugyanis azért jönnek Angliába, hogy engem lássanak.

Rudyard Kiplinget sem tudta rábírnai a derék órnagy, hogy mutogassa magát. A költő egyszerűen azt felelte a szives hívásra:

— Kiszámítottam, hogy az ember többet költ csizmatisztításra, hotelre s sok másra, mint itthon. Nem megyek.

Fond, az órnagy erre elsápadt, meghalt eltemette magát.

† **Eladó férjek.** Egy angol folyóirat érdekes eseteket közöl olyan csere-üzletekről, amelyeknél az árucikket — a férj képviselte. Nemrég történt, hogy egy középosztályhoz tartozó nő Birminghamban kicserélte a férjét másik asszony férjével. Az egyik üzlet-

A helységben nem beszéltek egyébről, mint Rubiera Nini báró házasságáról.

— Erdékházasság! — jegyezte meg a városkapitány, aki szeretetivel választékosan beszélt. Az évekkal együtt ráragadt a városkapitányra a helység sok bűne és mások ügyeivel foglalkozott, miután a maga ügyeit már nem kellett terjesznie. Amikor Peperito ural talalkozott, maliciózus arcot vágott, amely öt husz évvel fiatalabbnak tűntette föl, ráza a fejét és kecsesen tiltakozott bizalmaskodásai és féltékenységi jelenetei ellen. Megfenyegette a legyezőjével, mintha azt akarná mondani, hogy Peperito naplopó volt és ha most elengedi halászni maga elől a kedvesét, az annak a bizonyítéka, hogy okosan járt el az... előbb vagy utóbb...

— Nem! — kiáltott Peperito dühösen. — Sem előbb, sem utóbb! Ezt megmondhatja Alosi asszonynak! Ha mint ur nem parancsolhattam, nem akarom legalább a rabszolgát játszani. Erti? Amiazt Alosi asszony nyugodt lehet.

Kikotyogta városzerte Alosi asszony összes gyalázatosságait. Gonosz asszony az, mondogatta, csudaszamba ment, ha egyszer valakinek egy kosár tojást küldött és olyankor is visszakövetelte a kosarat, a harisnyáit, melyeket kötött, titkon eladogatta, ujjnyi vastag oeselőharisnyákat... egyszer megmutatta a lábán, hogy izgassa őt... de ő...

Szóval megszólta Alosi asszonyt a legdurvább módon. Ciolla folyvást a sarkában járt, hogy felkapja a pletykát és vigye tovább. Valóságos ünnep volt számára, amikor egy napon megérkezett a kis városba Aglae asszony Pallemte ur kíséretében, hogy Rubiera bárónak botrányt csinálva, behajtsa rajta követelését, mert különben meg fog jelenni az oltár előtt, amikor a csábító esküszik. Csakis a végett jött Modicából,

REGÉNY

Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(58)

Az apócaék egy része megalázva éreztemagát a miatt, hogy minden jutalom nélkül még Motta mester leányát is ki kell szolgálnok, olyan ember lányát, aki semmiből lett valamivé s aki tegnaptól mára meggazdagodott. A külvilág ellenségeskedései, az érdekek és a hűség harca átlépték a kolostor kőfalát, megtöltötték a szabad órákat és itt is mindenféle fecsegésben, megtorlásokban és megszóllásokban nyilvánult:

— Tudod, hogy ki a te apád? Motta mester. — Tudod, mi újság odahaza? El kellett adnotok egy pár ökröt, hogy szánthassátok a földet. — Speranza néni mindenki számára fon és a gyermekei meztől szaladgálnak.

A kis Alimena egy vasárnapon elbújt a toronylőpésben, meg akarta onnan látni, hogy igaz-e, hogy Izabella apja sípkát hord.

Leányát még egészen vörösen találta Motta mester, a kis leány félnéken elfordította fejét, mintha félné, hogy minden rács mögött a többi kiesinyek gonosz szemei fénylenek, nézte az apja kezét, hogy csakugyan piszkosak-e a mézstől és ösztönszerűleg húzódozott, amikor apja megcsókolván őt, tuskés szakállával megszurta. Akár csak az anyja... Barackot nem lehet bejótítani az olajfába... Annyi tüzsurás... Ugyanaz a gonosz sors, amely minden dolgát nap-nap után elrontotta; ugyanaz a kérielhetlen harc, amelyet

fél, egy skót asszony, csak úgy ment bele a cserébe, hogy barátja 480 koronát fizetett rá a férjére, kárpótlásul azért, hogy a férjecske gyöngébb szervezettel volt amaznál. — Egy liverpooli polgár balala után forgalmas vendéglőt hagyott hátra élte párjának. Min hogy az asszony maga nem győzte a munkát, létj után nézett. Csakhamar talált is egyet, egészen kedvére valót, de már házas ember volt. Az asszonyt nem retentette vissza ez a körülmény. Érintkezésbe lépett a kiválasztott feleségével s rövid idő múlva létrejött az alku, amely szerint az asszony megelégedt ellenérték fejében lemondott a férjről a vendéglőné javára. — Egy brünni országos vásáron az angol folyóirat munkatársa hatalmas, 7 láb magas angol óriást látott, akit felesége 840 koronáért adott el tulajdonosjának. A szerződés értelmében a férjnek csak a vásári nép kíváncsiságát kellett volna kielégítenie, de később már kénytelen volt a szegény óriás a tulajdonosnő asszonyi gyöngödségét is kellő figyelemmel méltatni. — A tizennyolcadik század végén valóságos férjárverést rendezett egy asszony Manchesterben. Egy Price nevű asszony a vásárra vezette férjét, hogy a legtovább igérőnek adja. A férj jóitru tréjának vette a dolgot és felsorolta összes jó tulajdonságait, a csizmakészítéstől a fuvolajátékig. Erre megkezdődött az árverés.

Egyik ajánlat a másikat követte, amíg végre 24 koronáért, egy pár csirkéért s egy öltő ruháért másnak a tulajdonába ment át a boldog férj. — Az 1774. évben Grutley János kiköltözött azzal bízta meg egy asszony Leedsben, hogy férjének alkalmas nevőt keressen. A kiköltöző sorra járta a hivatalokat és az egészig földcsérte a közműves minden érelyét. A nagy kínálás vége az lett, hogy egy kocsmárosnéhoz került a férj és mindössze hat koronát, meg egy hardó pálinkát jövedelmezett az asszonynak.

† **A kormányozható léghajó.** Santos-Dumont, amióta Párisban a longchamps versenyeken oly nagy feltűnést kellett léghajójával, nap-nap után csodálatba ejti a párisiakat sikerült léghajós kísérleteivel. A napokban is újabb bizonyosságát adta léghajós művészetének. Kedden reggel léghajójával a longchampsi mezőn felszállt és egy légi sétát tett lakására a Champs Elysées 114 avenuebe, hogy ott reggelizzen. Azonban nem elégedett meg azzal, hogy lakása közelében szálljon le s az ut egy részét gyalogszerrel tegye meg, hanem előbb a Bois de Boulogne nagy fasora fölött elhaladva egy pár csinos kört rajzolt a levegőben az Arc de Triomphe fölött s onnan a léghajót egyenesen a Champs Elysées avenueje felé irányította. A léghajó 30–35 méter magasságban haladt s lebecsült kötele a földet söpörte, minthogy nem kellett attól tartani, hogy Páris előkelő negyedében ily korai órában a lebecsült kötélen valakiben kárt tesz. Santos figyelmesen körülnézett a házsorok körül, házáján megállította a léghajót s a kapu előtt szép lassan lebecsült. A ház előtt néhány embert megbízott, hogy tartsák a

tájékoztató dühvel, felcíomázva, kifestve, kakastollakkal, színes üveggel teleagazva és maga mögött egy kis leánykával, Nini gazságának árthatlan bizonyítékával. Az emberek tehát azt mondták, hogy Nini báró mindig szoknyavadász volt és ha most Alosi asszonyt veszi feleségül, aki annyira lehetne, nagyon komoly okok foroghatnak szóban. Mindenki másképp magyarázta a dolgot. A fiatal bárót sokan siettek üdvözölni, hogy kicsalják tőle az igazat, de a fiatal báró rövid uton lerázta szöke nyakáról. Sganzi asszony, aki a házasságot létrehozta, még a barátját előtt is hallgatott, pedig azok eskübe a végett keresték föl. Motta ur talán többet tudott, mint a többiek, de vállalt vonogatta és ilyenformán választott:

— Mit akarnak? Mindenki a maga érdekét nézi. Bizonyára Rubiera bárónak haszna van belőle, ha Alosi asszonyt feleségül veszi.

Az igazság pedig az volt, hogy Nini bárónak nyakába kellett vennie Alosi asszonyt, hogy megmentse azt a keveset, amit Motta mester kisajátítani akart. Természetesen most okosabb lett és teljesen az üzletre adta magát, de az anyja, aki egy karosszékbe elevenen temetkezve, egy batka fölött sem engedte őt rendelkezni, mindenről a számlát követelte, minden a szemé előtt történt és a nélkül, hogy beszélne, hogy megmozdulhatna, cselédsége még jobban engedelmességet neki, mint azelőtt. Aközben évről-évre nőtt az adósság. A szegény Nini báró e miatt sokszor éjjeleken át nem tudott aludni. A kanonok kérte Mottát halasztásért, de Motta mester igen szilárd volt, mint a fal.

— Micsoda játék ez, kanonok? Már több mint kilenc éve és se kamatokat, se tőkét nem láttam. Most szükségem van a pénzemre és követelem.

(Folytatása következik.)

léghajót. Reggelizés után nem szállt el ismét, mert erős szél támadt, hanem a léghajót a longchamps-i mezőre vontatta.

† **Zrinyi Belgrádban.** A belgrádi Nemzeti Színházról keveset tudnak Európában. Megalapítója Obrenovic Mihály fejedelem volt, akit megöltek, mielőtt régi vágyát teljesítve láthatta és a színház megnyílt volna. A fejedelem szenvedélyesen szerette a színházat és sohase hiányzott, amikor a zágrábi színházak Belgrádban vendégzerepeltek. Kedvenc darabja Körner: *Zrinyi* című drámája volt, amelyet már régebben szerb nyelvre fordítottak. A szerbek lángoló gyűlölete a törökök ellen különös jelentőséget adott Belgrádban a mű előadásának. Kigunyoltak minden törököt, aki a színházban megjelent és amikor Szolimán felkiáltott: „Ti keresztény kutyák!” — fölugrott egy néző, kihuzta övéből a revolvert és a török oszászár ábrázolójára célozott. Csupán az a körülmény, hogy Mihály fejedelem nevén kiállt a dühöngőre és hogy egyik szomszédja lofogta karját, mentette meg a színész életét. Nagyon mulatságos volt, amikor a színész, aki a veszedelmet észrevette, egész testében reszketve és vacogó fogakkal szavalt szerezepének következő részét:

— Én még sohase reszkettem.

Az előadás koronája azonban az utolsó felvonás volt, amelyben Zrinyi hűségese bajtársai élén elesik és a törökök a hősi magyarok hulláin át a várba hatolnak. A rendező, aki ismerte közönségét, megfordítva csinálta: a törökök hontan nyultak el a földön és Zrinyi, fenn ülve magas paripáján, kezében a keresztény lobogóval diadalmasan vonult be. A hatás leirhatatlan volt.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, június 27.

Gabonaüzlet. Az időjárás a lefolyt hét folyamán nem alakult egyöntetűen. A hét elején az ország majd minden vidékéről csapadékok jelentek, mely részben felhőszakadásig fajult, e mellett jeges is volt ritka és erősebb légáramlatok csak hozzájárultak, hogy a hőmérséklet tetemesen csökkenjen. Később az égboltozat kiderült és a hőmérséklet is emelkedett. A sok elemi kár dacára a vetések állása általában kielégítő és az időközben megjelent hivatalos termésbecs és az összes gabonacikkekben még némi javulást is konstatalhatott. A vizálás keveset változott. A külföldön a terméskilátások alig gyengültek, ellenben az Egyesült-Államokban határozottan rosszabbodtak.

A külföldi piacok árvíznyomai a tengerentúli jegyzések által is befolyásolva voltak az irányzat szilárdabb, a fogyasztási kereslet azonban tovább is mérsékelte volt. Az Egyesült-Államokban az időjárás mindkét szélsősége uralkodott; a délkeleti államokban (észibuzka-termővidék) telhőszakadások, árkanok jelentékeny károkat okoztak, amit jelenleg valamely kedvezőbb idő sem fog kipótolhatni, az északi keleti államokban (a mértékadó tavaszi buza legfontosabb termővidékén) pedig nyomasztó hőség mellett, tartós szárazság uralkodott, mely a farmerek reményeit mindinkább leszorítja. A látható készletek e mellett, mérsékelt hozatok mellett állandóan esőkönöznek és az árirányzat így jelentékeny fedezési vételek mellett rohamosan emelkedett volt. Az árjavulás a későbbi határidőkben 5 centig tesz ki. Angliában az irányzat szintén szilárd, a tengerentúli impulzusokat azonban csak nehezkese követik, épp úgy, mint Franciaországban is, jóllehet a terméskilátások csak alig középszerűek és az importszükséglet kétségtelenül be fog következni. Németországban a vetések állása alig kielégítő és kenyérmagvak iránt jobb érdeklődés is nyilvánult. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás inkább tartózkodó, a forgalmi mérsékelt, az árak azonban jól tartottak.

Nálunk a hangulat gyenge kereslet mellett az összes cikkekben bágyadt maradt és az árak csak nehezen tartottak.

Az ületi hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza csak gyenge vételkedéssel találkozott. A hét elejével uralkodott kedvezőtlen időjárás annyiban befolyásolta a piacot, hogy az árúbiratosok tartózkodóak maradtak; a malmok még csekély áremelkedésekre sem voltak rávehetőek. A kínálat állandóan csak mérsékelt maradt, nem is birt sürgető jelleggel és a malmok rezerváltága dacára az árak változatlanul tartottak, finom buzakat tartósnak előnyben részesítették és árnyalag könnyen voltak elhelyezhetőek. Az összorgalmat 110.000 métermázsára tehetjük. A hethozatal összege 121.000 métermázsára, melyből 7500 métermázsával ment tovább.

Rozs csak szorványosan volt forgalomban. A vevők tartózkodóak és gyenge kínálat ellenére az árak 5 fillért vesztettek. Az export, va amint a helyi fogyasztás részére elkelt néhány kocsirakományért 6.25–6.37½ koronáig fizettek helyben és helybeli paritásánál átvette. Nivri származékot prompt szállítandó árban 5.6–5.67½ koronáig jegyzünk Kisvárdán és 5.75 koronáig nyiregyházi paritásán. Új rozsert, gyenge forgalom mellett, pestvidéki árban augusztusi szállításra 6.20–6.27½ koronáig fizettek (megfelelő határidőjegyzések mellett), míg nyiri áruért 5–10 fillérről a határidő-jegyzésen felül volt augusztusi szállításra elérhető. Az elanyagult határidő-jegyzésekkel egyébként az érdeklődés megszűnt s a hét végével sem lett jobb.

Arpa (akarmány- és hántolási célokra) nyugodtabb. A kínálat mérsékelt, a kereslet azonban szintén gyenge és a multheti egyezések alig voltak tarthatók. Rézben azonban 5–10 fillérről olcsóbbak is. Minőség szerint 5.60–6.— koronáig jegyzünk helyben. Kőbányán jobb áru 6.15 koronáig ér el.

Zab csak mérsékeltlen kerül a piacra a kereslet azonban szintén gyenge. Korlátolt forgalom mellett az árak valamivel a multheti nivón alul maradtak meg és a forgalomban körülbelül 2000 métermázsáért szin és tisztaság szerint 5.70–5.9) korona, finom urasági áruért 6.05 koronáig fizettek helyben.

Tengeri minőség szerint néhány fillért a júliusi határidő-egyezésen felül vagy alul ért el, míg román áruért 10–15 fillért a határidő-jegyzésen felül fizettek. A forgalom e mellett kereslet híján elég jó kínálat mellett gyenge maradt. Alárendeltőbb áru (hibás szemekkel) 5.30–5.40 korona között volt forgalomban, míg defekt tengeriért szélsőzetők 5.—5.15 koronát fizettek helybeli paritásán.

Ipar és kereskedelem.

Az új Mezőgazdasági Múzeum. A magyar kir. Mezőgazdasági Múzeum tudvalevőleg a Kerepesi-út 72. számú ház első emeletén van elhelyezve. A kulturális célt szolgáló intézet most othont kap a Városligetben a volt Drót-szigeten. Az új múzeum egyik nevezetessége lesz a fővárosnak s építésével annyira előrehaladtak, hogy a mostani helyiségből már a tavaszszal átköltözhetnek a múzeum egy része a reneszánsz-épületbe. A költözködés április végén kezdődik meg *Balás* Árpád igazgató felügyelete alatt. A múzeum másik szárnya, a Vajda-Hunyad vára, csak a jövő év őszén készül el s akkor rendezik azt be. A múzeum mostani helyiségében naponként s az egész nyáron át is 9 óratól 2-ig tekintethetik meg a múzeumot. Vasárnap és ünnepnap utáni napokon a múzeum a takarítás miatt zárva marad s így kedden, Péter és Pál-ünnepe után a kiállítás a közönség nem tekintheti meg.

A zentai mezőgazdasági és iparkilátás. A zentai mezőgazdasági és iparkilátás segélyezésére a földművelésügyi miniszter 2000 korona államsegélyt, a kereskedelmiügyi miniszter szintén 2000 korona államsegélyt engedélyezett. A kiállítás udvarainak parkirozása folyamatosan van. A kertészeti kiállítás egy része az udvarokban lesz elhelyezve. Az Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület a kertészeti osztály díjazására igen értékes jutalmakat tűzött ki. A kiállítás mezőgazdasági osztályában vetőmagvak eladásra szánt bemutatását báronnék előadják. A kiállítás megnyitása augusztus 15-én lesz.

A Magyar Földhitelintézet június 30-án, kedden délelőtt 10 órakor tartja saját hazában (V. ker. Hálvány-utca 7. szám) 4%-os koronáértékű zálogleveleket nyilvános kisorsolást. Az alkalmossal 72 darab 10.000 koronás, 393 darab 2000 koronás és 199 darab 200 koronás záloglevél, 1,545.800 korona értékben fog kisorsoltnani.

Magyarország külkereskedelmi forgalma. A magyar királyi központi statisztikai hivatal ma közzétette szét a magyar korona országainak az 1902. év külkereskedelmi forgalmáról szóló évi közleményét, melynek táblás kimutatásai nemcsak az 1902. év külkereskedelmi forgalom, hanem azzal összehasonlításban a megelőző évek forgalmának adatait is gazdag és változatos kombinációkban részletezik. Ez a jelentés is értékes bizonyosságra annak a helyes irányának, amelyben *Vargha* Gyula miniszteri tanácsos, a statisztikai hivatal érdemes igazgatója, a központi statisztika anyaggyűjtő és feldolgozó munkásságát szakszerű gondallal vezeti.

A mulat esztendői behozatalunk összes mennyisége, a darabszám szerint kimutatott árak forgalmát is súlyra számítva át, 362 millió mmmáza volt, 11583 millió korona értékben, míg a kivitel mennyisége 673 millió métermázsát s annak értéke 13237 millió koronát tett. Külkereskedelmi forgalmunk mérlege tehát 1902-ben a kedvezőtlen gazdasági helyzet dacára is kielégítően alakult, mert kivitelünk értéke a behozatal értékét nem kevesebb mint 1654 millió koronával haladta meg. A nagy kiviteli többlet, mint a részletes adatokból kiviláglik, gabona- és liszt-kivitelünk, ugyszintén vágó és igás állataink kivitelének kedvező alakulásában találja magyarázatát. A külkereskedelmi forgalomnak származási és rendeltetési országok szerint való megosztását feltűnő adatok azt mutatják, hogy egy a behozatal, mint a kivitel tekintetében túlnyomólag Ausztriára vagyunk utalva, mely államra behozatalunknak 11883 millió korona összes értékeből 8908 millió koronára, vagyis 769 százaléka, az 12327 millió korona kivitel értékéből pedig 9441 millió korona, vagyis 713 százaléka esik. Az 1902. évben tehát Ausztriába kivitt árunk értéke az onnan behozott árak értékét 533 millió koronával meghaladta, holott 1901-ben be-

hozatali többletünk volt. Ausztria után Németországgal vagyunk legelőnyösebb kereskedelmi kapcsolatban; ez államból 1902-ben 640 millió korona értékű árut hoztunk be, míg Németországba való kivitelünk értéke 1541 millió korona volt. Kereskedelmi mérlegünk tehát Németországgal szemben is erősen aktív. A többi országok közül említésre méltó behozatalunk van még Szerbiából, Nagy-Britanniából, Olaszországból, Brit-Kelet-Indiából, Boszniából, Romániából és az Egyesült Államokból, míg a kivitelben Ausztrián és Németországon kívül még Nagy-Británia, Olaszország, Franciaország, Bosznia, Románia és Svájc említhetők. Behozatalunk értékének emelkedését főleg a pamutárak és gyapjúárak, továbbá a vágó és igás állatok behozatalának növekedése idézi elő. Kivitelünk értékének 585 millió koronával történt emelkedését főként a gabonaművek és liszt, továbbá a vágó és igás állatok kivitelének jelentősen nagy növekedésnek köszönhetjük. Az 1902. évben az 1903. évhez viszonyítottan a gabonaművekből többet vittünk ki, mint 1901-ben; különösen nagyobbodott a kivitel kukoricából és árpából. A liszt kivitelénél az értékek szintén csaknem 10 millió koronára rugó emelkedés mutatkozik, ami azonban nem a mennyiség növekedésének, hanem jóformán kizárólag az árak emelkedésének tulajdonítható. Mennyiségileg csupán a ténh és a juh- és kecske-kivétel emelkedett lényegesen, a többinél a mennyiség szerinti emelkedés kisebb, sőt a sertéséknél csökkentés van, ennek dacára az érték mindenütt jelentősen növekedett, a magas árak következtében. A csoportokon kívül lényeges emelkedést látnak még a tojásnál, eleven és leölt szárnyasnál, iry húsánál, gyapjúnál és nyers bőrnél, viszont hanyatlott a kivitelünk friss gyümölcsből, épület- és műtárból, fűrészelte faárból, dongából szénből, kukoriból, borból, a vasipar gyártmányából és vasúti kocsiból.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. igazgatósága közölni teszi, hogy Budapest—Visegrád és Dömös között folyó év június hó 1-étől kezdve a nyári menetrend lép életbe, amely szerint a kisdunai hajók, péntek kivételével, naponként háromszor fognak közlekedni, és pedig a következő menetrend szerint:

Felfelé: I. járat. Indulás Budapestről, péntek kivételével, naponként délelőtt 8 óra 30 percek. Erkezés Nagymarosra déli 12 óra 15 percek. Ezen járatban a gőzös csak Nagymarosig közlekedik. II. járat. Indulás Budapestről naponként d. u. 2 óra 20 percek. Erkezés Dömösré naponként este 6 óra 20 percek.

IL járat: Indulás Budapestről péntek kivételével d. u. 5 órakor. Erkezés Dömösré péntek kivételével este 9 óra 10 percek.

Letelél: I. járat: Indulás Nagymarosról péntek kivételével délelőtt 12 óra 50 percek. Erkezés Budapestre péntek kivételével d. u. 3 óra 30 percek. Ezen járatban a gőzös csak Nagymarostól közlekedik.

II. járat: Indulás Dömösről péntek kivételével este 6 óra 35 percek. Erkezés Budapestre péntek kivételével este 9 óra 35 percek.

III. járat: Indulás Dömösről naponként reggel 4 óra 45 percek. Erkezés Budapestre reggel 7 óra 45 percek.

Különösen figyelembevetjük a közönséget arra, hogy a Nagymarosról d. u. 3 óra 35 percek Budapestre érkező gőzös a vásárcsarnokhoz nem megy le, azon tehát vásárcsarnoki árut szállítani nem lehet.

Iparkiállítás Szombathelyen. Vasvármegye és Szombathely város iparosai augusztus 15-től szeptember 3-ig a vármegye székhelyén, Szombathelyen, Széll Kálmán védnöksége mellett, iparkiállítás rendeznek, melyen egyedül a vármegye iparosai vehetnek részt. A kiállítás iránt úgy a vármegyében, mint a kereskedelmi minisztériumban élelken érdeklődnek, mert Vasvármegyében, mint az ország határszéli vármegyében, mely Béccsel és Gráccal közvetlen vasúti összeköttetésben áll, a kiállításnak a hazai ipar fejlesztése szempontjából kiváló jelentősége van. A vármegye összes gyárai (gép, gyújtó, selyem, dohány, konzerv, óra, kasza stb. gyárak) közel 350-en kiállítanak. A tárgyakat a polgári és leelő kereskedelmi iskola, az izraelita elemi iskola s a tornacsarnok épületében s udvarain helyezik el. A megnyitásra már nagyban folynak az előkészületek. A kiállítás elsőke Ehen Gyula, a szombathelyi kerület országgyűlési képviselője, akinek oldalán száztíz végrehajtó-bizottság működik, hogy a siker mennél fényesebb legyen.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A betivásáron szénában és szalmában nagy behozatali és közepes kereslet volt. Eladatott: középminőségű, jobb és elsőrendű széna 2.60—3.—, muhar 0.—, alomszalma 1.30 zsupszalma 1.50, szecska 2.—, per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.60—2.80, préselt szalma 1.20—1.40 f0 kiló, a jözséfvárosi pályaudvaron. Gabonaművek: za 6.80—6.10, tengeri 6.50—0.—, rozs 6.60, árpa 6.10 kor-kin.

Sertés-konsumvásár. (A székeslővárosi sertés-vásár és kőzvágóhid intézősége.) Június 27-ikén, Fülhajtás: Zsirsértés, ugymint öreg I. rendű — kilogrammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Fülhajtás összege 141 darab, — darab süldő, Előző napi maradvány 29 darab, — darab süldő, összesen 170 darab, — darab süldő. Eladatott 170 darab sertés, — darab süldő. Maradvány — darab — darab süldő. A vásár irányzata élelken. — Az árak változtalának. — Következő árak jegyzetelték: Zsirsértés: Öreg I. r. 850 kgr-on felül 92 — fillérig,

II. rendű 280—350 kilogramm 98 — fillérig, seletett — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 88—94 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 80—90 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Húsértés: Nehéz 800 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősllyban.

Bécsi vagómarhavásár. Június 27. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st-marxi központi vásárosmunkban ma megtartott vesztérgári vagómarhavásárrelajhatott — darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 346 darab szarvasmarba.

Jegyzékek: 100 kilogrammonként élősllyban-magyar hizőkökr I. rendű minőségű — fillér, II. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, III. minőségű 54—72 — K. galiciai hizőkökr I. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hizőkökr I. minőségű — 77 — 81 K., kiv — 83 K., II. minőségű 63 — 75 K., III. minőségű — fillér. Legelő ökr — fillér, paraszt ökr — fillér, levagott ökr — fillér. Bika 74. — 75. — K., ténh 50—60 korona. Kivételesen — korona, bivaly — korona. Az árak métermázsánként, élősllyban értendők, togyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 27.

Mérsékelt kínálat és jobb kereslet mellett kész-buza kellemesebb irányzatú volt és a forgalomba került 20.000 mm. tartott árakon kelt el. Rozs csekély forgalom mellett alig tartott, zab változaldan, más cikkekben nem volt üzlet.

Eladatott:
 Buza, Tiszavideki: 100 mm. 82.5 k. 8 K. 20 f., 150 mm. 81 k. 8 K. 20 f., 300 mm. 82 k. 8 K. 15 f., 300 mm. 82 k. 8 K. 15 f., 300 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 300 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 300 mm. 81.5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 12 1/2 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 300 mm. 79.8 k. 8 K. 20 f.
 Pestmegyei: 250 mm. 82 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 79.5 k. 8 K. 45 f., 100 mm. 80.5 k. 8 K. 0 1/2 f., 150 mm. 79.0 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 87 1/2 f., 7000 mm. 79.5 k. 7 K. 87 1/2 f., 250 mm. 70 k. 7 K. 92 1/2 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 92 1/2 f.
 Fejérmegyei: 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 80 f., 1750 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f.
 Tolnai: 1600 mm. 78 k. 7 K. 67 1/2 f.
 Bácskai: 2400 mm. 77.9 k. 8 K. — f.
 Bajai: 2575 mm. 76.9 k. 7 K. 62 1/2 f.
 Becskereki: 2825 mm. 77.5 k. 7 K. 75 f.
 Bánsági: 1950 mm. 78.5 k. 7 K. 75 f.
 Felsőmagyarországi: 100 mm. 78.5 k. 7 K. 75 f., 50 mm. 77 k. 7 K. 50 f.
 Raktárból: 840 mm. 77.4 k. 7 K. 80 f.
 Mind három hónapra.
 Rozs: 200 mm. 6 K. 35 f., 200 mm. 6 K. 35 f., 250 mm. 6 K. 30 f., 120 mm. 6 K. 25 f.
 Zab: 100 mm. 6 K. — f., 100 mm. 5 K. 80 f.
 Készpénzfizetés mellett.

A készár hivatalos jegyzése a budapesti ár-és értéktözsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm ára		Kilós	Kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavideki új	76	7 60	7 70	79	7 90	8 —
"	77	7 70	7 80	80	7 15	8 10
"	78	7 80	7 85	81	8 05	8 15
Pestmegyei	78	7 45	7 60	79	7 75	7 85
"	77	7 55	7 65	80	7 85	7 95
"	72	7 95	7 95	81	7 90	8 05
Pestvidéki	76	7 45	7 60	79	7 75	7 85
"	77	7 55	7 65	80	7 85	7 95
"	78	7 65	7 75	81	7 95	8 10
Bánsági	76	7 40	7 55	79	7 75	7 85
"	77	7 50	7 65	80	7 85	7 95
"	78	7 60	7 75	81	7 95	8 10
Bácskai	76	7 45	7 60	79	7 75	7 85
"	77	7 55	7 65	80	7 85	7 95
"	78	7 65	7 75	81	7 95	8 10

Egyéb gabonaművek		Kilós	Kilogramm ára	
			K-tól	K-ig
Rozs	új elsőrendű	70—72	6,50	6,75
	másodrendű	—	6,40	6,65
Árpa	elsőrendű	50—57	6,50	6,75
	egyetlen való	50—54	6,70	6,80
	sörtözőre való	40—46	6,85	6,95
Zab	elsőrendű	30—36	6,70	6,80
Tengeri	bánsági	—	6,10	6,25
	mámendi	—	—	—
Repece	kaposata	—	10,80	11,80
	bánsági	—	0,00	0,00
Köles	—	—	6,75	6,00

A határidőslet folyamán a következő kötések

Kötések:
 Októberi buza 1903. : 7.31—7.36—7.43—7.41—7.40
 Októberi rozs 1903. : 6.21—6.25—6.28—6.21
 Októberi zab 1903 : 5.44—5.45—5.42
 Juliusi tengeri 1903. : 6.24—6.23—6.26—6.24
 Augusztusi tengeri 1903. 6.30—6.28
 Augusztusi repece 1903. ————

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1903. : 7.40—7.41
 Októberi rozs 1903. : 6.20—6.22
 Októberi zab 1903. : 5.41—5.42

Juliusi tengeri 1903. : 6.24—6.25
 Augusztusi tengeri 1903. : 6.28—6.29
 Augusztusi repece 1903. : ————
 Déltátn fél 5 órakor zárul:
 Októberi buza 1903. : 7.20—7.40
 Októberi rozs 1903. : 6.19—6.20
 Októberi zab 1903. : 5.40—5.41
 Juliusi tengeri 1903. : 6.23—6.24
 Augusztusi tengeri 1903. : 6.23—6.29
 Repece augusztusra 1903. : ————

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde nyugodt irányzattal nyílt meg, később azonban csekély ingadozások után, magasabb berlini jegyzésekre a forgalomba került értékek javultak és barátságos hangulatú zárultak. Az általános forgalom mérsékelt maradt.

Valuta és ércáru olcsóbb.
 Előzősde. Osztrák Hitelrészvény 661.25—661.75. Magyar Hitelrészvény 732.—732.25. Leszámitolóbank részvény 448.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék részvény 99.46—99.47 1/2. Fővárosi község 1903. 98.—98.50. Magyar Hitelbankrészvény 732.25—733.—. Jelzálogbank részvény 519.05—520.—. Leszámitolóbank részvény 448.—448.50. Osztrák Hitelrészvény 662.—662.50. Salgó-Tarjáni közsémbánya részvény 530.—531.—. Rimamurányi Vasmű részvény 466.—466.50. Közúti Vaspálya részvény 609.—. Városi Villamos Vasút részvény 298.—300.—. Államvasúti részvény 670.50—671.75 korona.
 4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 664.—. Magyar Hitelrészvény 734.25. Leszámitolóbank részvény ——. Rimamurányi vasúti részvény ——. Osztrák-magyar államvasúti részvény 671.75. Közúti vasút részvény ——. Városi villamos vasút részvény —.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 42.—52.— korona, vörös aprózomó 42.—50.— korona, vörös erdélyi ———— korona, vörös bánsági ———— korona. középszemű 50.—54.— korona, nagyszemű 54.—58.— korona. Disznózsír: budapesti 69.—69.50 korona, vidéki ———— korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki ———— korona, városi 4 darabos 59.50—60.— korona, 3 darabos 62.50—63.— korona, füstölt ———— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—14.— korona, 120 darabos ———— korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 16.25—16.50 korona, azonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.—13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—16.— korona. Szilva: sláviai: sláviai 13.—13.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az üzleti csend a mai előtőzsdén még intenzívebb volt, mint eddig, de a vezető kulisszaértékek tegnapi árfolyamukat ennek dacára is megtartották.
 A déli tőzsde barátságosab hangulatú nyílt meg. Zárul barátságos.

Bécs, június 27. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-ös aranyjárdék 120.70. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegye 155.75 Magyar vasúti kölcsön ezüstben ——. Magyar keleti vasúti állami kötvény ——. Magyar jászolító-és puszváltóbank 447.—. Rimamurányi vasműrészvény 404.—. Magyar koronajárdék ——. 4 1/2-ös Magyar földtörvény. kötvény 99.30. Magyar hitelbank részvény 733.—. Magyar nyerceményi kölcsön sorsjegy 198.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény ——. Magyar keresk. bank ——. Magyar cukoripar 1530.

Bécs, június 27. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-ös papírjárdék 100.15. 4 1/2-ös osztr. aranyjárdék 120.65. 1890-ös sorsjegy 152.75. Osztrák hitelsorsjegy ——. Angol-osztrák bank ——. Bécsi bankjegysorozat 433.—. Osztrák-magyar bank 1620. Déli vasút 82.—. Dunagőzhajózási részvény 864.—. Dohányrészvény 351.—. Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltók 117.32. 4 1/2-ös ezüst járdék 100.10. Osztrák koronajárdék 100.60. 1804-iki sorsjegy 246.—. Osztrák hitelintézeti részvény 602.25. Unionbank 545.50. Osztrák Landerbank 412.50. Osztrák-magyar államvasút 670.75. Elharvolyi vasút 417.—. Alpesi bányarészvény 372.—. 20 frank. Áruipar 1905. Londoni váltóár 239.40 bécsi Tramway Litt B. ——. Bécsi Tramway Litt A. ——. Lipót kőb 269.—. Az irányzat üzletlen.

Bécs, június 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déltátni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 663.—. Magyar hitelrészvény 734.—. Angol-Osztrák bank 275.75. Bécsi bank egyesület 483.50 Union bank 525.—. Landerbank 412.50 Osztrák-magyar államvasút részvény 670.75. Déli vasút 825.0 Elharvolyi vasút 418.—. Eszacknyugati vasút részvény ——. Dohányrészvény 351.50. Rimamurányi vasmű 464.—. Alpesi bányarészvény 373.50. Májusi járdék 100.15. Magyar korona járdék 99.30. Torók sorsjegy 143.25. Német biróalmi mária 117.35—117.33. Napoleonőr 19.06.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 27. (Berlini tudósító.) A mai tőzsde szilárdsgát a kóhók és bányarértékek élelken kereslete idézte elő. E részvények részben szavélként emelkedtek. A tegnapi utolsó-prolongáció után e józólékvéd általános szilárdsgát okozott. Bankok szilárdak, járdékok nyugodtak, spanyolok renyhék, torók értékek szilárdak. Vasutak tartottak. Később bányarértékek tovább emelkedtek, a többiek nyugodtak. Utítmópénz 5 1/2%. Magánleszámitólisti kamatláb 3 1/2%.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. június hó 28-án.

A halókoesik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Alexandre Bisson. Fordította: Zempléni P. Gyula.

Személyek:

Godefroid	Tanay	Labordove	Szerény
Lucienne	Gazsi	Charbonneau	Rónaszék
Montpepin	Vendrey	Charbonneau	Makrócsy
Montpepin	Nikó L.	Rosine	Pécsi P.
Godefroid	Góth	Angéle	Varga
St. Medard	Bulassa	Julia	Harmath

Közdete 7 1/2 órákor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. június hó 28-án.

Kis herceg.

Operett 3 felvonásban. Irta: Melibac és Halévy. Fordította: Rákosi Jenő, Zsenjét szerző Lecocque K.

Személyek:

Parthené	Zilahiné	Rosztomer	Harmath
Melándri	Kiss M.	Diana	Hegyí A.
Frimusz	Kovács	Rozsó	Dóri M.
A hercegnő	Ledófszky	Zserár	Szentmiklósy
Taunvily	Kovács K.	Zsülián	Bokor

Kezdete 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. június hó 28-án.

Délután 3 órákor máséket helyárrakkal.

A postás fiú és a huga.

4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magy. szimre alkalmazták Sziklai és Faragó.

Személyek:

Dr. Csipkés	Hidvéghy	Bodroghi Géza	Szomori
Báró Szalánczi	Boross	Szmai Imre	Iványi
Vankai Endre	Szilágyi	Felző Muki	Sziklai K.
Almay Milka	Lányi	Klári, a huga	Kornai
Bájkerti Lili	Sziklainé	Szöke H.	Mátrai
Merényi Akos	Delli	Mankóczy S.	Szabó

Este:

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Fordították Ruttkai György és Mércsi Adolf. Zsenjét szerette Lehar Ferenc.

Személyek:

Günther	Boros	Pefferkorn	Sziklai
Miel	Kornai	Zsuzska	Szentgyörgyi
Jankó	Rubos	Milos	Ráthonyi

Kezdete 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. június hó 28-án.

Nap és hold.

Operett 3 felvonásban.

Este:

Blaha Lujza asszony mint vendég.

A gimnasi vadrig.

Eredeti népszimnű 3 fe vonásban. Irta Góczy L.

Kezdete 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. június hó 28-án.

Délután 1/4 órákor fél helyárrakkal:

Szép Heléna.

Operett 3 felvonásban.

Este:

Bob herceg és Miel hercegnő.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyás. Zsenjét összeállította Barna Izsó.

Kezdete 7 1/2 órákor.

CIRCUS Cesar Sidoli

a Városligetben.

Ma vasárnap és holnap hétfőn

naponta

2 nagy diszelőadás 2 délután 4 és este 8 órákor, délután gyermekneknek mérsékelt árak. Minden előadás 15 számból áll gazdag műsorral.

!! A XIX. század csodája !!

Looping the Loop's

az amerikai Mister Broms, szilágkerékpározás a halálkörön

Csak néhány napig!

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szaj

omlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III, Hauptstrasse 120.

(saját házban).

Aranyérmekkel-kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugy-szintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E vilármentes homlokzat-festékek, melyek mérsékelt föld-haték, száraz állapotban, porakban és 46 különböző mintában kilérik 16 król felfelé szállítatnak és a mi a festék színtiszaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánazások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utánutalás kívánatra ingyen és bérmentve.

Ős-Budavára

Nyitva d. u. 3 órától reggeltől 4 óráig.

Ma vasárnap, június 28-án és hétfőn, 29-én Nagy virágünnepély.

Konfetti és néplünnep.

Este 7 órákor nagy diszfelvonás a virág-kirlyú díszeléstől.

A nagy várható színpadon két előadás. A délutáni előadás fél helyárrakkal. Gyermekek nem fizetnek. Este: **Barrison Lona**

és a többi nagy szabású attrakció:

Folies Comiques

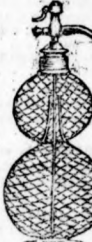
Két előadás, a délutáni fél helyárrakkal. - Két remek bohózat és Steinhardt. A belépésnél minden gyermek ajándékot s minden nő egy csomag konfetti kap.

Nagyszabású tűzijáték

Honvédeknek és sok más szórakozás.

Belépődíj 60 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tözsdékben kaphatók.

D. Fèvre-féle szódavíz-készítő-gép,

melyet bárki folyton, könnyen, legtisztább, friss, egészséges és olcsó, kellemes üdítő italt készíthet, szódavíz, mesterséges ásványvíz, bármilyen gyümölcszörp-gazot, kefir, (szén-savas tej), szén-savas hideg teát (nyáron megbetegedések megelőzésére, hűtő ital, porzsgó, pezsgő, szőlőlé, aprított stb. készíthet. - A szén-sav vegyület. A kezelő egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendelkezik.

6. - 8. - 10. - 12. - 14. - 16. A készítőhez szükséges kátrány minőségű bor-kősavat, 500 gramm és szódabikarbónát 600 gramm tartalmú csomag ára net. 170. E. TELESNER Párizs, a valódi Fèvre-féle szódavíz-készítő-gépjel készítője. - Egyedüli főraktár Magyarországon Kertész Tódornál Budapest, IV., Kristóf-ter, nagyban és egyenként. - Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Semler F.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST,

V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja a tavaszi idényre legelőkelőbb angol újdonságát

„Colored Knicker sport“

férr- és női ruhákra, valamint a célszerű palettozveteket (Overcoat sans doublure) a legjobb divat-színekben. - Minták kívánatra ingyen.

Ő felsége a király

asztali sőre

a felülmulatlan müncheni Spatenbräu sör

kizárólag a Központi Szállóban

(Kerepesi-ut és Rottenbiller-utca sark) naponta csapolva.

10 palack megrendelésnél hához szállítva.

Az egyedül létező val. angol

Szépítőszert

a Balassa-féle valódi angol UGORKATEJ,

mely szonnan ellávit minden szepít, májfoltoit, pattanásokat, bőrhátr, (mitesszes) stb. és az arcznak friss üdítőgőz, fiataloságot kölcsönöz.

1 üveg ára 2 k. Ehhez ugorkacéppan 1 kor., poude 2 kor.

Főszékhely: Balassa Kornél győgy. Temesvár.

Áll. hely: Kárpát minden gyógyszerüzében. Pénzraktár: Budapest: Török József gyógyszerüzében, Király-u. 12 és Andrássy-u. 38.

SZABADALMAT

védjegyet, mástra- és modell-oltalmat megsteres,

Szabadalmakat értékesít és finanszíroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat,

Pásztor (törvényesen bejegyzett cég)

BUDAPEST, Erzsébet-kört 17

Telefon 24-20. Fővilágosítás díjtalan

Nodusin Aranyér-balszam.

Egyedülálló szer, mely operálás vagy ártós nélkül tökéletesen és biztonság gyógyítja ugy a vak, valamint a nyitott aranyeret. Korházilag kipróbálva. Tojessen Ártalmatlan. Elismert levelek szerint szárazat és szárazat teljesen gyógyított. Törvényesen védte. Kapható a készítőnél:

Nagy Kálmán gyógyszerüzében, Nyiregyházán továbbá Török Józsefnél, Budapest, Király-utca és a többi gyógyszerüzében is. Árszámítás nélkül együtt 4 kor., bérmentve küldés postán 3 kor., az üveghez olcsó beküldés vagy utánvétel ellenében.

Butor

legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpöl, VI. Nagymező-utca 37. szám.

Magy. kir. államvasutak. 64758/903.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóság az 1903. évi szeptember hó 1-től 1904. évi augusztus hó végéig terjedő időre szükségessé 10.000 métermázsá repceolaj szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiirt mennyiség csak megközelítő szükségletet képezvén, az igazgatóság fenntartja magának a jogot; hogy ezen mennyiségű egy negyed rész erejéig többet vagy kevesebbet megrendelhesen.

Az ivenkint egykoronás okmánybélyeggel ellátott ajánatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi július hó 3-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és lőtár beszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott 50/0-a legkésőbb 1903. évi július hó 2-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letennedő.

Szállításra névbe mérőadók és kötelezők a 122291/96. számú általános szállítási és a fenti anyagok szállításra vonatkozó 111330/901. számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módokzatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag és lőtár beszerzési szakosztályánál és a hazai ipar- és kereskedelmi kamaráknál betekinthetők.

Az ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozónak a fent nevezott anyag és lőtár beszerzési szakosztály által ingyen ndatik ki, vagy kívánatra postán megküldetik.

Budapest, 1903. évi június hóban. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Belvárosi Áruház

Kossuth Lajos-utca 8. szám.

FŐLOSZLIK

Eladára kerülnek óriási mennyiségben:

Háztartási cikkek, üveg- és porcellánárú, Férfifehérneműk, Bőr- és díszműárú, Utazó-bőröndök, Játékárak.

Az árak tényleges olcsóságáról legjobb személyesen meggyőződni.

Szabadalom értékesítés.

A 1903. számú és „Eltársas fa, fabudlak, tőzege vagy más anyag elszárazítására és ehhez szükséges készüldék” című magyar szabadalom tulajdonosa Heldenstam Werthe Anders Gustav magaméremű Skóvíkben (Svédország) szabadalmának gyorlkorbá vétele céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, illetve gyártási engedélyeket adni óhajt. Felvilágosításul szolgálna a

Szabadalmakat Értékesítő-Vállalat Pásztor cég BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 17. TELEFON 24-20.

Ajánljuk hírneves szepességi vászon, asztalnemű, törülköző, törzs- és minden eszakkalmá vászongyártmányainkat. Minden darab gyárainkból származó árut ezen védjeggyel látjuk el.

A 1903. számú „Szárász elem” című, 1000. március 23-ról kelt magyar szabadalomra

vévők vagy engedelményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatok „W. V. 4054” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 2. keretnek.

Budapesti orsz. kiállítás. Lovin 1902.

ZISKA és MOCZNIK

KIZ. SZAB. MÉRLEGGYÁRA. - TÖRV. BEJEGYZETT CÉG.

Iroda és raktár: VII. ker., Dohány-u. 73. szám.

GYÁR: IX. ker., Soroksári út 56. sz. Sperl-telep.

TELEFON: 62-87.

TELEFON: 53-65.

Ajánlja: Gabonaminőség-tisztes és szárazos hímőrzőanyag. Ugyszintén szab. egyenlő méreget. Mak és kővédőrázó. Sokafajozó, saját gyártmány. Kérem az eredeti cégre ügyelni! Mivel a ZISKA névvel sok visszaesés történt.

Szabadalmakat, védjegyeket és mintavédelmet készkölöznek:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII. Kerepesi-út 32. Bölcsey Pál V. Nádor-utca 34. Harsányi Jenő V. Nádor-utca 34. Kalmár Jakab (Kalmár) VII. Kerepesi-út 44. Kelemen M. István (Kelemen és Társa) VII. Hotel Royal B. Meller Ernő VII. Erzsébet-kört 13. Neufeld Armin VII. József-kört 8. Schön Fülöp (Schön F.) VII. Erzsébet-kört 19. Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII. Kerepesi-út 32.

magyar hités szabadalmi ügyvivők testületének tagjai.

Legjobb a maguk nemükben

MAGGI

élelmiszerei.

Maggi izesítésre minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. meglepően jó ízt kölcsönöz. Néhány csöpp elegendő. Üvegecskében 50 fillértől kezdve.

CONSOMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére 1 tok egy adaggal 12 fill. 2 tok 20. Egyszerűen, forró viz ráöntése által, tehát minden egyéb hozzáadástól nélkül, azonnal előállítható.

FRANCIA LEVESEK

kétadagos táblákban drája 15 fillér. Erődús, könnyen emészthető, egészséges levesek, melyek csupán víz hozzá-tételével azonnal készíthetők. 19 különféle fajtában.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemegkereskedésben és drogueriában kapható.

UJ Kataphorese UJ gyógymód

IDEG ÉS NEMI

BETEGSÉGEK radikális gyógyítására legjobban ajánljuk

D. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán a honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

ESŐ

ellen a gazda természetét a FISCHER-féle, kiűnően impregnált vizhálóanyagok védik meg a legjobban. Az 1882. évben alapított, legszelídabbnak elismert FISCHER J. cég zárt és panyvagyártása, Budapest, Nádor-utca 31. sz. Mintazott legelősebb ajánlatot kívántra ingyen bérmentve küld.

Ponyvakölesznő-intézet.

Advertisement for JOD-VAS LABDACSALÉSZORPJE. Includes an illustration of a child and text: 'Változatlan JOD-VAS LABDACSALÉSZORPJE', 'SÁP-KÖR', 'ANGOL-KÖR', 'HALVÁNSÁG', 'GÖRVÉLY-KÖR', 'VÉRSEGENYSÉG ellen.', 'BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.'

Magyar királyi államvasutak. Budapest-balparti üzemeltetéséig. 18294. sz

Pályázati hirdetmény

és részletes feltételek vasuti hivatalnokai egyenruhák szállítására.

A magyar királyi államvasutak Budapest-balparti üzemeltetéséig 1903. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg három egymásután következő évre nyilvános pályázat útján kívánja biztosítani hivatalnokai számára azon egyenruhákat és egyenruházati cikkeket, amelyeket szolgálat közben az illeték viselni tartoznak. Ezen egyenruhák a következőkben állanak:

- 1. Nyári zubbony. — 2. Tavasszi és őszi zubbony. — 3. Téli zubbony. — 4. Nyárinadrág sötét kékeszürke vagy drappszínű szövetből. — 5. Tavasszi és őszi nadrág. — 6. Télinadrág. — 7. Tavasszi és őszi felöltő. — 8. Téli felöltő. — 9. Sapka. — 10. Nyakkravát. — 11. Keztyű. — 12. Karkötő. — 13. Rangjelző rózsák.

Az 1-8. tétel alatt felsorolt egyenruhák készítéséhez szükséges felsőkelmék bármely belföldi posztgyárasznál beszerzhetők. A 9-13 tétel alatt felsorolt egyenruházati cikkeket, valamint az 1-8 tétel alatti ruhadarabok elkészítéséhez a felsőkelmék kívül szükséges egyéb kellékeket szállító tetszése szerinti forrásból szerezheti meg, ezekre névbe csak az a kikötés, hogy jóminőségűek s amennyiben ezen cikkeket Magyarországon is gyártják, hazai gyártásnak legyenek.

Az 1-13 tétel alatt felsorolt ruhadarabok és egyenruházati cikkeket a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ut 5 nagyméltósága által 1888. évi május 18-án 20387. szám alatt a vasuti hivatalnokok egyenruházati tárgyában kibocsátott szabályrendeletben foglalt határozományok figyelembevételével állítandók ki. Ezen szabályrendelet az 1888. évi „Rendeletek tárá”-ban jelent meg és bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Az esztról-esztró szükséges ruhadarabokat és ruházati cikkeket a hivatalnokok kívánása folytán alulról üzemeltetéséig rendelni meg. Ezen megrendelés alapján készült egyenruhák az üzemeltetéséig től kijelölt helyre, állomásra vagy szerződésre küldendők.

Az egyenruhák végleges átvételét azon hivatalnok teljesíti, kinek számára az egyenruha meg lett rendelve. Az átvételi elismervény a megrendelési levéllel és számlával együtt az üzemeltetéséighez küldendő, az érdembe hozott összegnek az illető hivatalnok illetményei terhére leendő előjegyzés végett.

A kiérdemelt és hivatalból előjegyzett összeg legalább is 10 korona havi részletekben lesz levonva az illető hivatalnok illetményéből, és a levont összeg a következő hónap első napjaiban lesz utálványozva szállítónak.

Az üzemeltetéséig nem vállal semminemű kötelezettséget a szállított egyenruhák értékének levonás után való teljes kiengyelésére névbe, csak arra kötelezi magát, hogy amennyiben a levonás végrehajtása tekintetében akadály fenn nem forog, a megállapított részleteket pontosan levonja és a levont összegeket szállítónak kiutalványozza.

A méretek felvétele, készruháknak a helyszínén való felpróbálása és esetleg átadása céljából a budapest-balparti üzemeltetéséig vonalain, valamennyi személyvonatra érvényes II. osztályú névre szóló idősleges szabadjegy lesz szállítónak rendelkezésére bocsátva. A szabadjeggyel való visszaélés a kedvezmény elvesztését vonja maga után.

A kész egyenruhadarabok szállító cég székhelyétől a kijelölt helyig a megrendelési levél előmutatása mellett a budapest-balparti üzemeltetéséig vonalain díjmentesen lesznek szállítva. Csomagolási költség nem számítható fel.

Az egyenruhák a szabályoknak megfelelőleg, de zölsélesen állítandók elő. Amennyiben a ruhák készítése ellen ártalmatlan, valamint a ruhákhoz használt egyes cikkek minősége ellen alapos és indokolt panaszok merülnek fel, melynek elbírálására maga a megrendelő is illetékes, a kifogásokat egyenruha minden kárpótálás nélkül visszatartandó.

Szállító kötelezettséget vállal arra névbe, hogy az egyenruhák készítéséhez szükséges szöveteket belföldi posztgyárasznál szerzi be.

A magyar kir. államvasutaknak joga lesz bármikor meggyőződést szerezni, szállító pedig köteles mindazon adatokat, melyek a felsőkelmék származásának igazolására szükségesek, rendelkezésre bocsátani.

Ha szállító e tekintetben vállalt kötelezettségének meg nem felelné, minden körülmények között tartozik a nem szállított vagy nem a kikötött belföldi gyárból vásárolt kelmék árának 20 százalékát, azaz husz százalékát kötsésképpen megfizetni, ezenfelül jogában áll a magy. kir. államvasutaknak saját tetszése szerint vagy a szerződés teljesítését vagy a teljesítés helyett a szerződés megszűnése okából kártérítést követelni és a szállított tárgyat képező egyenruhákat szállító cég terhére másra is átvonni.

A jelen feltételek alapján három évre kötéendő ügylet alulról üzemeltetéséig részéről bármikor három havi felmondás mellett minden indoklás nélkül felbontható, jogában áll azonban a budapest-balparti üzemeltetéséignek az ügyletet minden felmondás nélkül is azonnal felbontottnak tekinteni, ha az egyenruhák készítéséhez külföldi és nem a kikötött belföldi felső keime használtatott.

Az egyes ruhadarabokért fizetendő egységárakat az ajánlatban számmal és betűvel is kiirandók, az ajánlat keltezendő és a teljes cím és lakás közlése mellett aláírandó, ezenkívül az egyes ruhadarabok készítéséhez igénybevenni szándékol minden egyes cikkből az ajánlattevő pecsétjével ellátott minta mellékelendő. Az ajánlatban kiteendő az is, hogy a zubbony és sapkához igénybevenni szándékol zsinórtat hány százalék aranyat tartalmaz.

Ezenkívül az ajánlathoz mellékelendő a belföldi posztgyárasznak olyan nyilatkozata, amelyből kivehető legyen, hogy a tőle vásárolandó szövetek, esedékesek fizetésére névbe kölcsönös megállapodás jött létre, azonkívül csatolandó az ajánlatához az illető gyáros postómintái.

Az ekként felszerelt és iventőnt 1 Koronás magyar bélyeggel ellátott szabályszerűen aláírt ajánlat a szintén aláírt és lepecsételt, jelen feltételekkel együtt 1903. évi július hó 15-ig alulról üzemeltetéséighez (Budapest, VI. ker., Teréz-körut 62. I. em. 5.) benyújtandó, vagy királyi postával bérmentve beküldendő, a börtönök feljegyzendő a pályázati hirdetmény száma, hogy az ajánlat hivatalnokai egyenruhák szállítására szól.

Bánatpénzű, mely a szállítási elnyerése után övadókat fog szolgálni, 400 kor. készpénzben vagy értékpapírban egy nappal előbb a budapest-balparti üzemeltetéséig gyűjtőpénztárára kiteendő. Készpénzbeli letét után kamat nem jár.

Alulról üzemeltetéséig fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az egységárakra, szabadon válasszon.

A fentebbi feltételektől eltérő, elküldve érkezett, táviratilag lett, vagy pótlajánlatok figyelembevételre nem tarthatnak számot. Kelt Budapesten, 1903. május hó 28-án.

Jelen feltételeket egész terjedelmében tudomásul veszem és azokat magamra kötelezőknek elismerem. Kelt, az ajánlattevő.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1903-iki első félévre (48. osztalék-szelvény) az alapszabályok értelmében járó

huszonnyolc koronát

tevő osztalékot f. é. július 1-től fogva az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjánál kifizeti.

BUDAPEST, 1903. évi június hó 25-én.

Osztrák-magyar bank. Bilinski kormányzó.

Deutsch főtanácsos. Pranger vezérítőkár.

(Utánnymot nem díjaztatlk.)

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fillér. Vas- tagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HÍRDESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel- világosítást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. szám.

Kiadóhivatal telefon-száma: 54-39.

Szorkentőszél telefon-szám: 56-12.

Levélben tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódsoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések... Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54-39.)

Breuer fővérek... Deutsch Miksané... Eckstein Bernát

Engelmann Mór... Franke Pál... Gróf Cziráky-féle palota.

Fischer J. D. Geröczy-ut 1. sz. Goldberger A. V. Goldner József

Gögrényi János... Groszmann Jágé... Miskolcz és környéke

Hasznos és Vigor... Jambrikovits... Keraberg Rozália

Leopold Gyula... Mosse Rudolf... Mezei Antal

Semetsek A. J. Nagel Ottó... Roboczi Hanna... Sikrány Samu

Sólyom Jakab... Sopronyi V. Szántó Márk

Schönwald Ferencné... Schidl Gyula... Tenczer Gyula

Toldi Lajos... Weizenfeld Jakab... Sváb Eliz

Sváb Eliz... Kereslet... Fővidár

Kereslet... Fővidár... Kereskedelmi

Kereskedelmi... Fővidár... Kereslet

Kereslet... Fővidár... Kereskedelmi

Kereskedelmi... Fővidár... Kereslet

Kereslet... Fővidár... Kereskedelmi

KINÁLAT.

Házevezetőknek... Nevelők... Angol, francia

Egy igen ügyes... 4 darab... Eladó földöl

Korszerűtlen eladó... Párisi... Olesón eladó

Szabóné... Olesón kapható... Tekik

Gyakran... Szok pénz!... Szivattyukat

Szivattyukat... Sok pénz!... Szok pénz!

Szivattyukat... Szok pénz!... Szok pénz!

Szivattyukat... Szok pénz!... Szok pénz!

Szivattyukat... Szok pénz!... Szok pénz!

Nincs többé por!

Közvetlen és legjobb vasárlási forrás Zentner... HEINRICH ZENTNER

HEINRICH ZENTNER... TITKOS... TRIAS!

TITKOS... TRIAS!... Kutak

Kutak... Butorok... Csak jó minőségű

Butorok... Csak jó minőségű... Butor

Butor... Csak jó minőségű... Butor

Butor... Csak jó minőségű... Butor

Butor... Csak jó minőségű... Butor

Butor... Csak jó minőségű... Butor

"DARANYI"

vászon sportkabát... "DARANYI" vászon sportkabát

KOCH Testvérek... Budapest, Károly-kört 26.

Társul kerestetik... Meglátja

Meglátja... Grunberger Armin Béla

Grunberger Armin Béla... Jutulomkönyvek

Jutulomkönyvek... Szok pénz!

Szok pénz!... Szok pénz!

Szok pénz!... Szok pénz!

Szok pénz!... Szok pénz!

Magyar harzi kanári tenyészete

Magyar harzi kanári tenyészete... Madárkedvelők

Magyar harzi kanári tenyészete... Helical-Premier

Helical-Premier... Márki István

Márki István... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

ÉNZT

SORSJEGYEKRE... Kőváry Armin

Kőváry Armin... Az Athenaeum r. t.

Az Athenaeum r. t. - és úgy ott, mint minden

és úgy ott, mint minden... Gróf Festetich Andorné

Gróf Festetich Andorné... Egy háztartási mérleg

Egy háztartási mérleg... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

A hűgyekre nézve

A hűgyekre nézve... nagy fontossága

nagy fontossága... Fenyvesi Adolf

Fenyvesi Adolf... Gróf Festetich Andorné

Gróf Festetich Andorné... Egy háztartási mérleg

Egy háztartási mérleg... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Szegség művésze... Szegség művésze

Minden szó egyszeri behatása... naponapire betűkből 4 iller. Vastagabb betűkből 8 iller.

A hirdesekre díjmentesen ad felvillagosítást a kiadóhivatallal... VIII., Kerepesi-ut 25. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges belyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket... Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54-39.)

Házasságot... Képeslevelel... Kereslet.

Egy urasági inas... Mészárosüzlet... Ház.

Eladó... Császárfürdő... Eladó.

Eladó... Császárfürdő... Eladó.

Eladó... Császárfürdő... Eladó.

Butor... Képeslevelel... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Kereslet... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Fizetek... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Elegans garcon-lakást... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Egy ügyes Izraelita... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Nevelő... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Hirdetési úgynökök... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Gépészek és kazán-fűtőket... Kereslet.

Nyomatott a 'Patria' irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság... Budapest, IX., Ulói-ut 25.

Nyomatott a 'Patria' irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság... Budapest, IX., Ulói-ut 25.